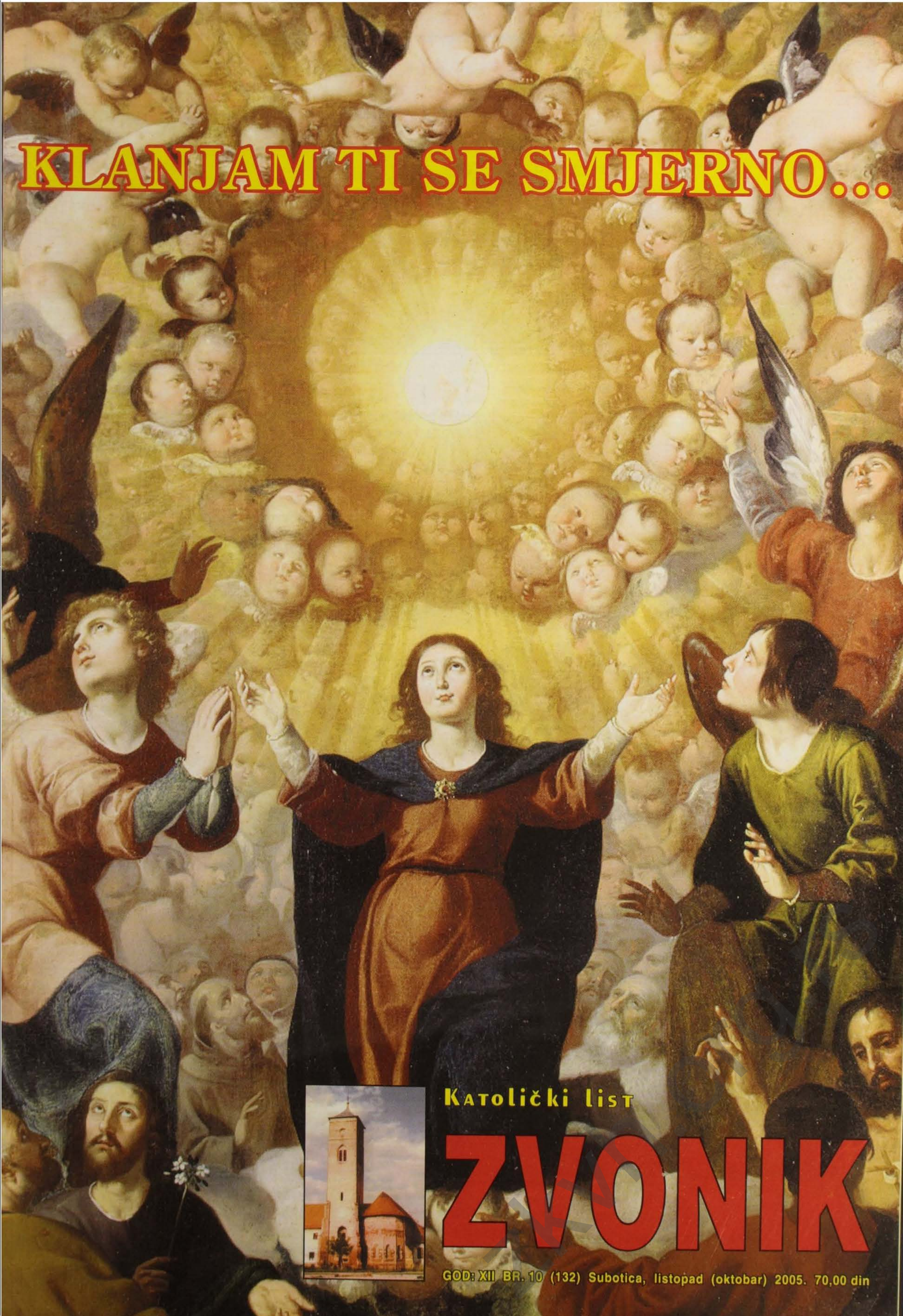

KLANJAM TI SE SMJERNO...

Katolički list

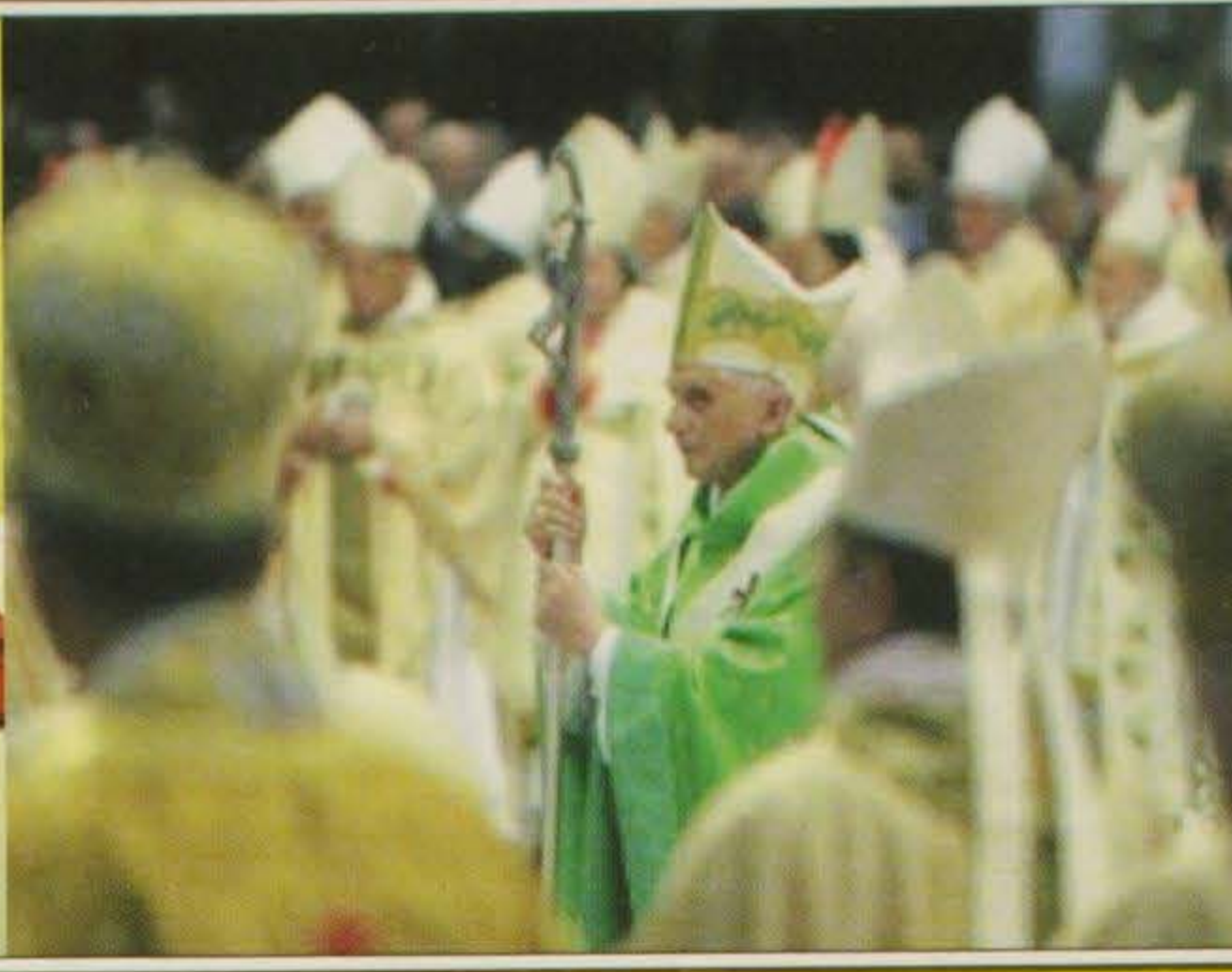
ZVONIK

GOD: XII BR. 10 (132) Subotica, listopad (oktobar) 2005. 70,00 din

U SREDIŠTU

Predsjednik Boris Tadić kod Pape Benedikta XVI.

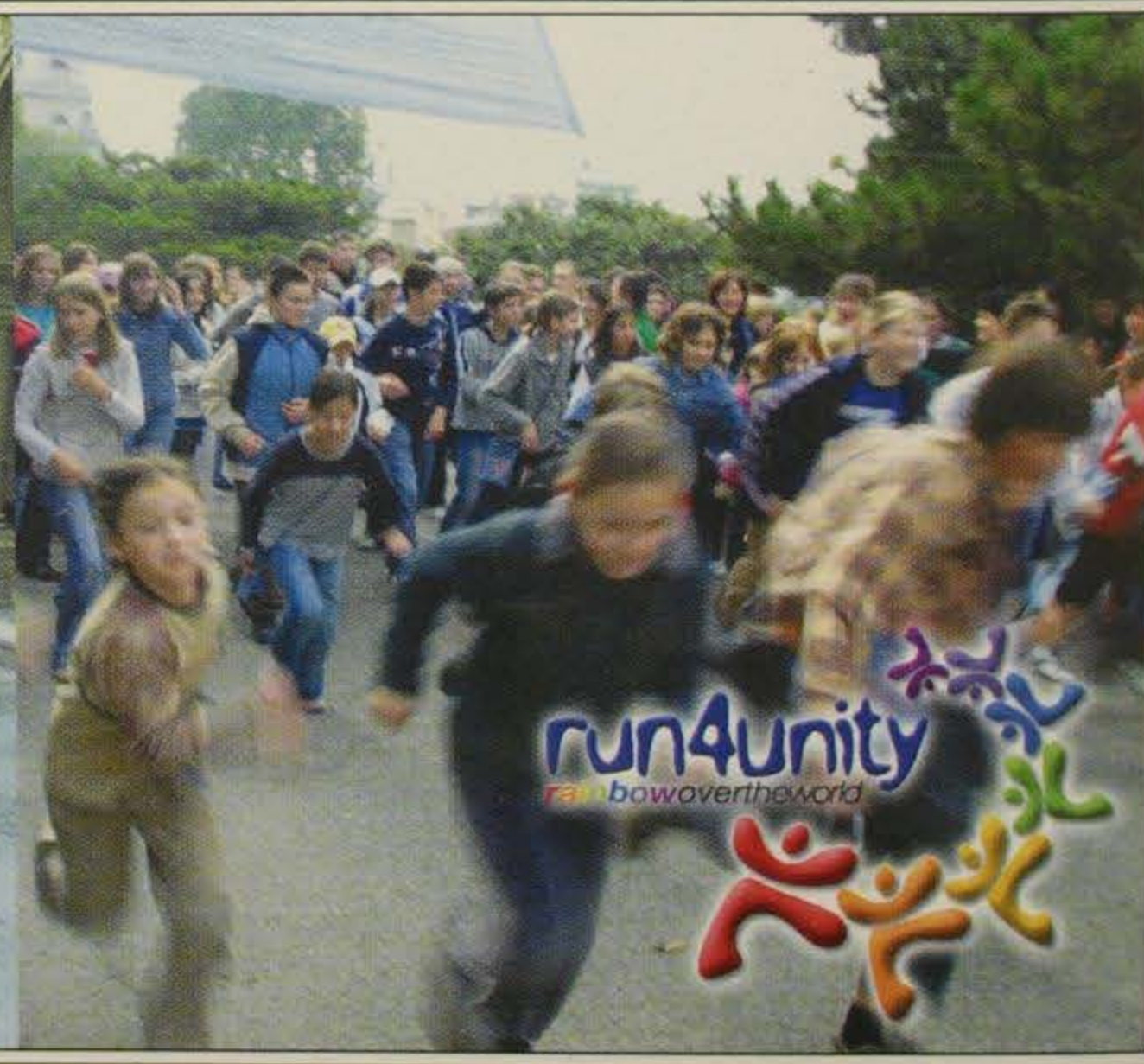
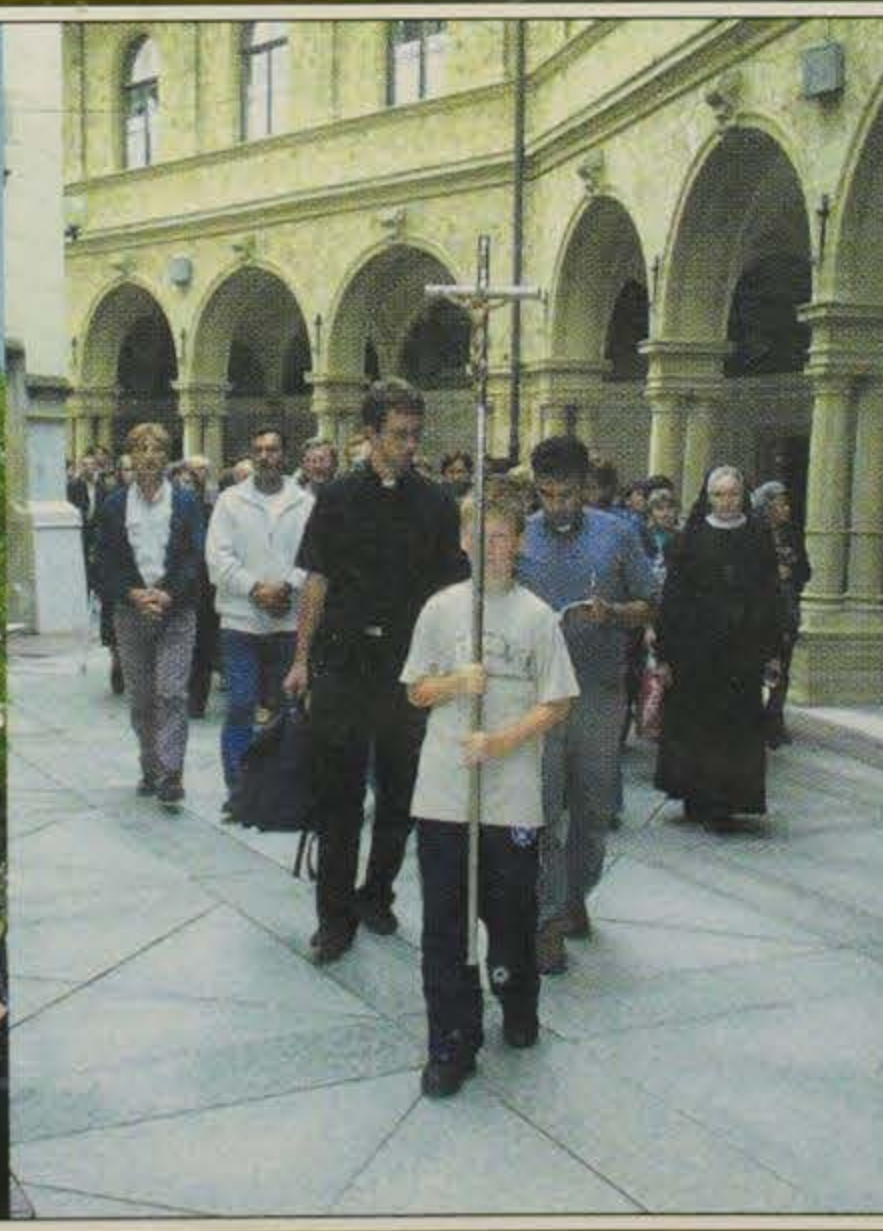
U Rimu je u tijeku Sinoda biskupa koja radi pod geslom: "Euharistija - izvor i vrhunac kršćanskog života"

Kardinal Erdő Péter, nuncij Eugenio Sbarbaro (prvi s lijeva) i svi biskupi MBK "Sv. Ćirila i Metoda" pred početak slavlja u Zrenjaninu

Bački Hrvati i ove godine su hodočastili u Mariju Bisticu, u 6 autobusa iz raznih mjesta Subotičke biskupije, a pridružili su nam se i neki bivši Bačvani koji sada žive u Hrvatskoj

Uključili smo se u akciju na svjetskoj razini "RUN4UNITY" (štafeta za mir) početak trke na Kalemegdanu

EUHARISTIJA IZVOR I VRHUNAC KRŠĆANSKOG ŽIVOTA

Godina Euharistije ide svom svršetku. U proteklih godinu dana puno toga je rečeno o Euharistiji. Bilo je puno inicijativa i puno pokušaja da katolici ožive, s jedne strane poznavanje tog velikog i dubokog otajstva svoje vjere, a s druge strane da iz tog otajstva crpe snagu za svoj svagdašnji kršćanski život. Doista je neiscrpivo to otajstvo naše vjere. Meni se čini, iako smo u proteklih godinu dana nastojali u "Zvoniku" Euharistiji dati dosta prostora, da smo vam, dragi čitatelji, ponudili tek mrvicu i zato sa svršetkom Godine Euharistije ne prestaje naše euharistijsko usmjerenje. U tom smislu se odvija i Sinoda biskupa koja u Rimu traje od 2. do 23. listopada. Biskupi i teolozi-stručnjaci iz čitavoga svijeta razmišljaju upravo o euharistiji kao "izvoru i vrhuncu života i poslanja Crkve". I sam Papa se nakon otvorenja Sinode upitao: "Ne radi li se već o poznatome sadržaju, u punini proučenome?" U nastavku tumači koji je smisao sinode i neprestanog vraćanja Euharistiji u Crkvi: "Zapravo, katolički nauk o Euharistiji definiran vlašću Tridentskog sabora (1545.) treba biti prihvaćen, življen i prenošen u crkvenoj zajednici na uvijek nove načine, prilagođene vremenu".

Papa je sudionicima Sinode stavio na srce i u razmatranje "pet imperativa", koji su vrlo poticajni. O tom opširnije možete čitati na stranicama ovog broja "Zvonika". Očito je naglašeno "otajstvo Euharistije pod misionarskim vidom". On ističe kako je Euharistija oblikovala mnoge velike misionare i misionarke te ističe: "Kršćanske bi zajednice bez euharistijskog slavlja u kojemu se hrane za dvostrukim stolom Riječi i Tijela Kristova, izgubile svoju istinsku narav: samo kao 'euharistijske' one mogu ljudima prenositi Krista, a ne tek ideje ili vrijednosti, koliko god one bile plemenite i važne". Papine riječi, na neki način, predstavljaju viziju puta kojim treba ići Crkva na početku trećeg tisućljeća da bi mogla donositi i uživati slatke plodove Euharistije i kršćanskog života.

Ja bih se u ovom uvodniku želio kratko zaustaviti upravo na plodovima Euharistije. Sjećam se da sam na početku Godine Euharistije vjernicima u crkvi rekao kako moramo poraditi da u ovoj godini poraste broj onih koji će nedjeljom sudjelovati u euharistijskom slavlju i dostojno se pričešćivati. U tom smislu sam poželio da ove godine u župi, na redovitom vjeronauku za odrasle, koji se pripremaju za primanje sakramenata inicijacije, bude stotinu sudionika. Došlo ih je, nažalost, u prethodnoj grupi tek četvero a u novoj petnaestak. Očito nam je slab misionarski zamah. No, ne umaram se i ne gubim nadu. Upravo smo na posljednjoj sjednici Pastoralnog vijeća odlučili da ćemo svi jednom tjedno postiti o kruhu i vodi i tu žrtvu s ljubavlju prikazati za duhovnu obnovu naše župe i našega grada. Očekujem da će i karizmatička duhovna obnova koju će predvoditi o. James Manjackal u "poganskoj Subotici" ponovno, kao prije dvije godine, "uzbuditi duhove". No, valja raditi oduševljeno i zanosno, ali bez osobnog posvećenja i rasta u svetosti zajednice to očito neće ići. Budemo li pak činili sve što je u našoj moći, plodovi će sigurno doći, a oni su divni i slatki i nadasve korisni.

Pričest prije svega povećava naše sjedinjenje s Kristom: "Tko jede moje tijelo i pije moju krv, u meni ostaje i ja u njemu" (Iv 6,56); Pričest je izvor i temelj kršćanskog života: "Kao što je mene poslao živi Otac i ja živim po Ocu, tako i onaj koji mene blaguje živjet će po meni" (Iv 6,57); Pričest je hrana. "Što je hrana za naš tjelesni život, to na čudesan način čini pričest u našem duhovnom životu. Pričest... čuva, povećava i obnavlja život milosti primljen na Krštenju" (KKC, 1392). Euharistijska pričest nužna je za rast kršćanskog života; Pričest nas odvaja od grijeha. "Kao što tjelesna hrana služi da se obnove izgubljene snage, Euharistija učvršćuje ljubav koja se u svakodnevnom životu iscrpljuje i tako slabi; i ta oživljena ljubav briše lake grijeha" (KKC, 1394); Nadalje, "snagom iste ljubavi koju zapaljuje u nama, Euharistija nas čuva od budućih smrtnih grijeha" (KKC, 1395); Euharistija stvara Crkvu. "Koji primaju Euharistiju s Kristom se tješnje sjedinjuju. Krist ih sjedinjuje sa svim vjernicima u jedno tijelo - Crkvu" (KKC, 1396); Euharistija je zalag vječnog života i buduće slave: "Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek" (Iv 6,51).

Želim vam lijepu jesen i puno slatkih plodova zemlje a još više slatkih plodova Euharistije.

vaš urednik

Piše: o. Vjenceslav Mihetec, OCD

Listopad - mjesec Krunice

Mjesec listopad posvećen je Krunici Blažene Djevice Marije. Mogli bismo reći i obrnuto, da Krunica posvećuje mjesec listopad. Još je bolje reći da Bog dušu molitelja Krunice pretvara u nebo.

Krunica uz Raspelo i Molitvenik, duhovni su inventar svake naše obitelji. Uvijek su izloženi na vidljivom mjestu i djeluju kao iskaznica duhovnog usmjerenja jedne obitelji.

Obljetnica Karmela u Somboru prigoda je da svoje razmatranje za ovaj mjesec posvetimo karmelskom pristupu Krunici. Tim više što s tim oblikom molitve ljudi imaju sve više poteškoća. Dat ćemo riječ svetoj Majci Tereziji, naučiteljici Crkve.

Sveta Terezija kaže da molitva, bila usmena ili nutarnja (mislena), mora biti spojena s razmatranjem. Bez toga nema molitve. To zahtijeva napor. Često je isključen užitak. Upravo to izaziva poteškoće. To može nadvladati vjernik koji Bogu vjeruje, koji ga voli i koji želi izvršiti njegovu svetu volju. Za molitelja je silno važno da se trudi, odlučuje i sprema što može marnije kako bi svoju volju prilagodio Božjoj volji. Tko savršenije svoju volju prilagodi Božjoj volji, više će primiti od Gospodina i više napredovati na putu molitve. Nikako ne klonuti duhom zbog mogućih neuspjeha, ne prestati nastojati oko napretka.

Česte su tužbalice roditelja i svećenika kako mladež ne prihvaća Krunicu. Dosadna je to molitva, kažu. Svijet koji ih okružuje uzrok je takvom zaključivanju. Naša je zadaća pomoći im da shvate da su pozvani ne u svemu prilagoditi se svijetu, već da im je zadaća, i to od Boga zadana, da si podvrgnu svijet i da ga mijenjaju. Treba krenuti od sebe. Mijenjati svijet svoje nutrine.

Nutarnji svijet svakoga čovjeka, duševni grad, Bog je izgradio za sebe. To je mjesto njegova boravišta u čovjeku. Često puta čovjek taj svijet iznajmi ili potpuno preda nekome drugome, ne Bogu. Nutarnja molitva se obavlja u nutrini. To je nutarnje, duševno drugovanje s Bogom. Ako je ta nutrina ispunjena vanjštinom, onda su poteškoće velike.

Molitva Krunice je kontemplativna (nutarnja) molitva. Oče naš i Zdravo Marijo nisu čovjekove riječi, već evanđeoske. Kad ih čovjek izgovara, izgovara ih pred Bogom, govori ih Bogu. Bog boravi u čovjekovoj dubini. Ako ga čovjek želi čuti, mora ući u sebe. Tu mu je pozornost više usmjerena na Boga nego na riječi koje govori. Od svijesti da je Bog prisutan, riječi često postaju suvišne i čovjek motri Boga.

Riječi koje molitelj izgovara dok moli Krunicu u kojoj je glavni čimbenik Isus, koji je za nas čovjekom postao, koji je za nas bio raspet, koji je uskrsnuo i na nebo uzašao, polako se spušta s moliteljem u dubine njegove duše, u nebo na zemlji, u Kraljevstvo nebesko koje je među nama. Sveta Terezija kaže da izvrsnim putem idu oni koji se mogu zatvoriti u ovo malo nebo duše gdje boravi Stvoritelj. Posve je moguće, kaže Učiteljica, da onoga koji moli Krunicu (usmena molitva), Gospodin uzdigne do motrenja, kontemplacije.

Zato pažljivo s Krunicom. Bez prisile. Ona je usmena i mislena molitva. Pravo sredstvo za silazak u dušu i uspon u nebo. Tko to želi ostvariti nek prione uz Krunicu Blažene Djevice Marije, srcem svete Majke Terezije.

975. OBLJETNICA DREVNE ČANADSKJE BISKUPIJE

PROSLAVA U ZRENJANINU

Godine 1030. po želji sv. Stjepana, mađarskog kralja, osnovana je drevna Čanadska biskupija. Nasljednici ove drevne biskupije danas su Zrenjaninska, Temišvarska i Segedinsko-Čanadska.

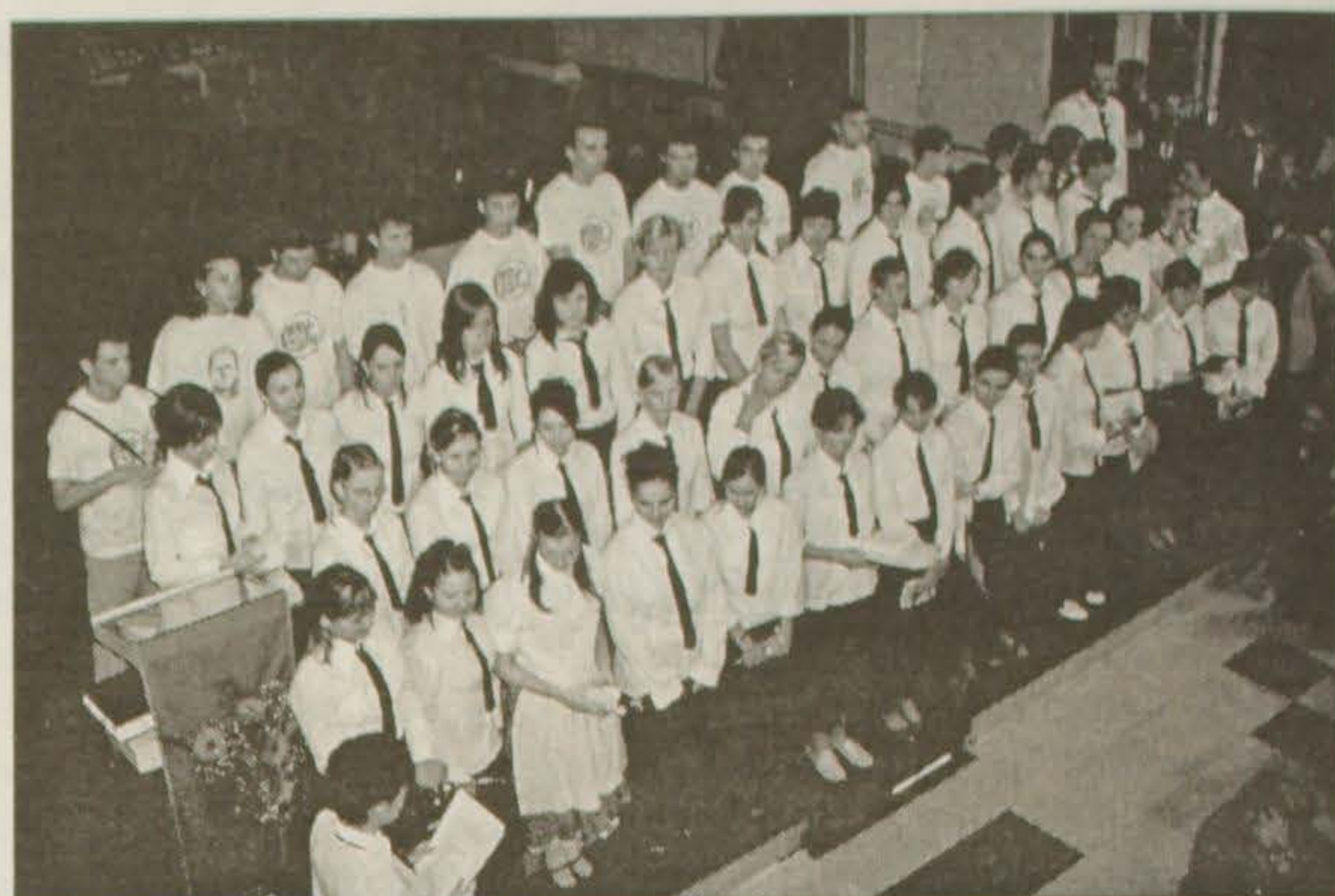
U subotu, 24. rujna, ovu značajnu obljetnicu kao i svog nebeskog zaštitnika, prvog čanadskog biskupa, sv. Gerarda proslavila je svečano Zrenjaninska biskupija. Već nekoliko desetaka godina svećenici ove biskupije na čelu sa svojim biskupom okupljaju se toga dana u svoje središte na duhovnu obnovu. Ove godine prigodno predavanje održao im je kardinal, **dr. Péter Erdő**, nadbiskup estergomsko-budimpeštanski i predsjednik BK Mađarske te mađarski primas. On je govorio o crkveno-pravnim pitanjima koja se tiču odnosa svećenika i vjernika kao i o novozavjetnom narodu Božjem kao izabranom.

U isto vrijeme u crkvi je bila duhovna obnova za članove pastoralnih vijeća koju je predvodio subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes**. On je okupljenim članovima pastoralnih vijeća održao dva predavanja na temu "Uloga i zadaća članova Pastoralnog vijeća u suvremenoj Crkvi", s posebnim osvrtom na odluke II. vatikanskog sabora.

Hodočasnici iz raznih župa biskupije s dvadeset autobusa pristizali su u katedralu već od ranih poslijepodnevni sati. Među hodočasnicima su bili i vjernici iz susjedne Subotičke biskupije. Prije sv. mise u katedrali su za hodočasnike održali prigodni program članovi đačkog djevojačkog doma koje drže Bačke sestre Naše Gospe i učenici đačkog doma "Emaus" iz Mužlje.

Vrhunac slavlja toga dana bila je svečana sv. misa koju je predvodio kardinal Péter Erdő u zajedništvu s domaćim biskupom **mons. Lászlóm Huzsvárom**. U slavlju je sudjelovao i apostolski nuncij iz Beograda, **mons. Eugenio Sbarbaro** i svi članovi Međunarodne biskupske konferencije "Sv. Ćirila i Metoda": **mons. Stanislav Hočevár**, predsjednik te **mons. Zef Gashi**, barski nadbiskup, **dr. Ivan Péntzes**,

Zbor mladih u zrenjaninskoj katedrali

subotički biskup, **mons. Ilija Janjić**, kotorski biskup, **mons. Đuro Gašparović**, vikar za Srijem i pomoćni biskup đakovački i srijemski, **mons. Đuro Džudžar**, egzark za vjernike grkokatolike u SCG, **mons. Kiro Stojanov**, skopski biskup i vikar za vjernike grkokatolike u Makedoniji, te **mons. Marko Sopi**, prizrenski biskup. Svetu misu su uz kardinala i biskupe suslavili i brojni svećenici Zrenjaninske i Subotičke biskupije te Beogradske nadbiskupije.

Na početku slavlja pozdravnu riječ svima uputio je biskup domaćin **mons. Huzsvár**. On je međuostalim rekao: "Sve vas pozivam na poklon uspomeni sv. Gerarda, mučenika, prvog natpastira naše drevne čanadske Crkve. Godine 1030. odlukom sv. Stjepana Ugarskog, sv. Gerard, nebeksi zaštitnik naše mjesne Crkve postavljen je za biskupa područja između rijeka Maroš, Tisa i Dunav. Slavimo dakle 975. obljetnicu biskupije, koja ima bogatu povijesnu baštinu i koja je prošla kroz mnoga stradanja. Poslije I. svjetskog rata promjenom državne granice ta je drevna biskupija razdijeljena u tri dijela. Naša biskupija je dio te stare slave. Godine 1923. osnovana je Apostolska administratura Banata. Godine 1986., pak, Sveta Stolica je ovu Administraturu proglasila biskupijom, kako bi nastavila svijetlu tradiciju, započetu drevnim djelovanjem sv. Gerarda prije gotovo tisuću godina. Neka nas podrži njegov sveti zagovor kako bismo slijedeći nauk II. vatikanskog sabora, prihvatili izazove prvih godina trećega milenija uz požrtvornost naših svega 24 svećenika i smjelom nadom oko 70 tisuća vjernika, koji su raštrkani na prostoru od 9400

Slobodno vrijeme biskup i svećenici proveli su na izletu na Carskoj barci

kvadratnih kilometara. Oslušujemo riječi sv. Pavla, apostola naroda, koje je uputio Korinćanima: '... uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima, tjeskobama, poradi Krista. Jer, kad sam slab, onda sam jak' (2 Kor 12,10).

Dragi vjernici, danas ćemo molitve prikazati napose za vas kako bi vam Božja dobrotu udijelila milosti koje su vam najpotrebnije. Vi ste u našem zagrljaju, vi ste naša nada, a vaše svakidašnje žrtve su svjetlo naše svete, mjesne Crkve", zaključio je bidkup Huzsvár.

Na misi su uz brojne vjernike bili prisutni i **Imre Varga**, gneralni konzul R. Mađarske iz Subotice s pratnjom kao i predstavnici mjesnih vlasti **Horan Vučić**, načelnik Srednjo-banatskog okruga, i **Dušanka Trifunov**, zamjenica Gorana Kneževića, predsjednika Općine.

A.A.

PROSLAVA U PANČEVU

Svečanost u povodu proslave 975. obljetnice osnutka drevne Čanadske biskupije održana je 1. listopada u crkvi u Pančevu. Ovo je bila centralna proslava ovog velikog jubileja na hrvatskom, češkom i bugarskom jeziku Zrenjaninske biskupije. Tjedan prije, održana je proslava na mađarskom jeziku.

Hodočasnici su na slavlje počeli pristizati u crkvu u ranim jutarnjim satima, autobusima i osobnim vozilima iz Zrenjanina, Belog Blata, Opova, Borče, Bele Crkve, Češkog Sela, Gaja, Ivanova, Starčeva i Subotice.

Program je počeo predavanjem preč. naddekana **Jánosa Fisera**. On je govorio o osnutku Čanadske biskupije te o životopisu njezina prvog biskupa sv. Gerarda.

O sv. Gerardu povjesničari su zabilježili: rođen je oko 980. godine u Veneciji. Roditelji su mu bili plemićkog podrijetla. Nadjenuli su mu ime Georgio (Juraj, Đuro). U petoj godini, teško bolesnog, roditelji ga odvođe na otok San Giorgio gdje se zavjetuju da će, ako ozdravi, postati benediktinac. Nakon ozdravljenja ostavljaju ga na odgoj kod benediktinaca. Polaže redovničke zavjete u toj istoj opatiji u kojoj ubrzo postaje prior. Šalju ga na studij u Bolonju, potom se vraća u opatiju a onda odlazi u Svetu Zemlju. Koncem 1015. sa subračom stiže u Zadar, odakle zbog lošeg vremena dopijeva u opatiju sv. Andrije kod Poreča. Tu susreće opata iz Panonhalme Razina koji ga poziva u Mađarsku. U svibnju stiže u Pečuj kod biskupa Mora, a on ga nagovara da ode kralju Stjepanu u Szekesfehervár (Stolni Biograd). Sedam godina odgaja kraljeva sina koji kasnije postaje svetac (sv. Emerik).

Povlači se u brda Bakonj gdje moli i piše tumačenja Svetog Pisma. Kralj Stjepan ga poziva 1028. da preuzme službu biskupa istočno od Dunava i Tise u predjelu Maroša, Begeja i Tamiša. Gerard nerado pristaje. Daje se na posao i 1030. poziva u regiju benediktince. Biskupiju dijeli na sedam naddekanata, osniva kaptolsku školu, u mjestu Maroš gradi katedralu, osniva benediktinske opatije i utječe na benediktince da uče jezik naroda. Sve svoje snage usmjerava na obraćenje još neobraćena naroda. Nakon smrti sv. Stjepana kralja, nastaju političke borbe u kojima su poganski vođe ponekad nadjačali. On miri sukobljene strane, ali vođe pogana žele ga smaknuti uvjereni da bi njegovom smrću oslabili kršćane. To im polazi za rukom 1046. Kod Budima ga hvataju, muče, vežu za taljige i s brda bacaju u Dunav. Da bi bili sigurni da je mrtav, smrskali su mu tijelo. Svetim je proglašen 1083. godine. Trianonskim mirom 1920. Čanadska biskupija podijeljena je na tri dijela, njezini pravni nasljednici su Segedinsko-čanadska, Temišvarska i Zrenjaninska biskupija.

Klanjanje Presvetom sakramentu od 11 sati predvodio je župnik iz Bele Crkve **vlč. Tibor Király**. Nakon stanke za ručak uslijedio je Križni put koji su predvodili kapelani **Pál Szemeredi** iz Zrenjanina i **Tomás Masa**, domaći kapelan.

Zajedničko moljenje krunice na sva tri jezika predvodio je od 15 sati **vlč. László Gyuris** iz Vršca.

Hodočasnici iz Zrenjanina

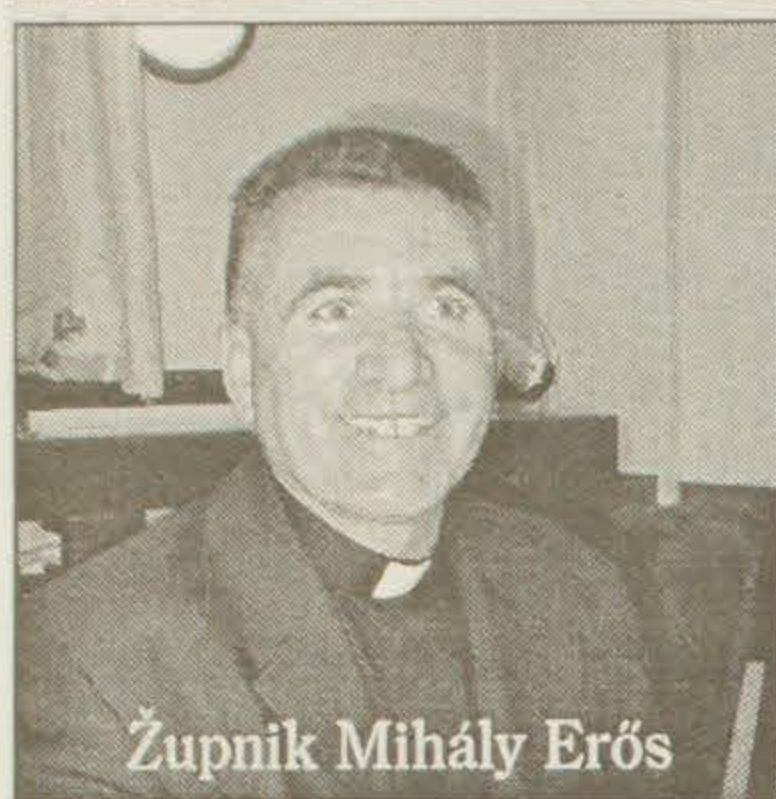
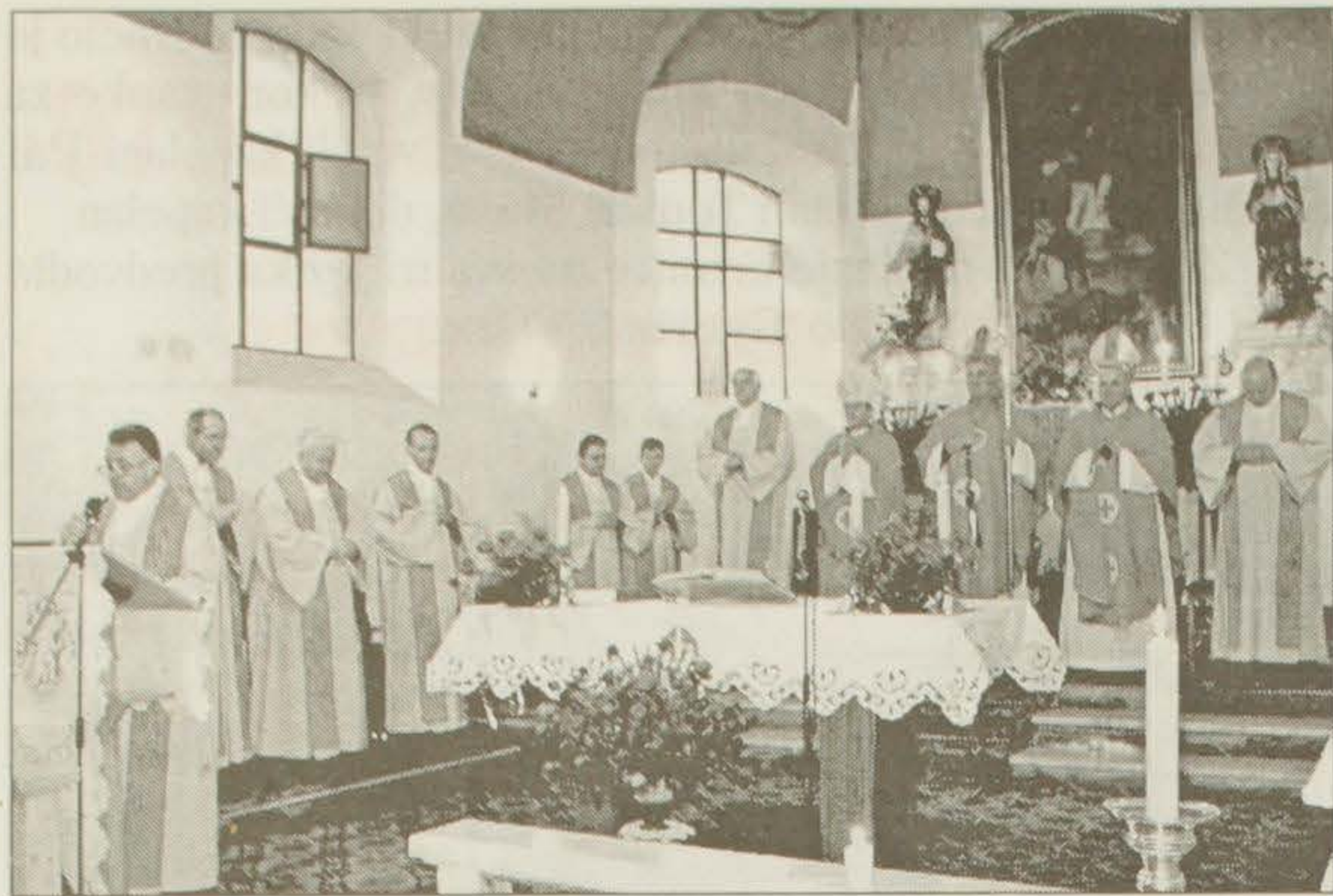
Završna slavlje bilo je na svečanoj svetoj euharistiji u 16 sati koje je započelo svečanom ulaznom procesijom. Domaćin, župnik **Mihály Erós** srdačno je pozdravio goste: pomoćnog biskupa Đakovačko-srijemske biskupije i generalnog vikara za Srijem **mons. Đuru Gašparovića**, naslovnog opata Bl. Djevice Marije Tinjske, župnika župe sv. Roka i glavnog i odgovornog urednika **Zvonika preč. Andriju Anišića** i zrenjaninskog biskupa **mons. Lászla Huzsvára**.

Također je uputio pozdrav svojim kolegama svećenicima Beogradske nadbiskupije, Subotičke i Zrenjaninske biskupije s preč. naddekanom na čelu. Pozdravio je i sve redovnice i vjernike iz svih mjesta iz kojih su u velikom broju stigli. Poseban pozdrav uputio je predsjedniku općine Pančevo gđinu **Srđanu Mikoviću** te njegovom zamjeniku gđinu **Milutinu Tomoviću** koji su počastili vjernike svojom nazočnošću na proslavi.

Sv. Gerard svjedok je Kristov

Sv. misa i program odvijali su se na tri jezika: prvo čitanje na češkom, drugo na bugarskom, a evanđelje i propovijed na hrvatskom. Predvoditelj misnog slavlja **mons. Đuro Gašparović** nadahnuto je propovijedao radostan što s vjernicima može biti na ovako velikom jubileju. Propovjednik je, go-

Župnik Mihály Erős

voreći o Isusu Kristu - Bogu i čovjeku - naglasio: "Prošao je svijetom čineći dobro, ozdravljajući sve kojima je bilo potrebno ozdravljenje. Ušao je u naš život. Radovao se s radosnima, plakao s tužnima. Pozivao je k sebi apostole i učenike koji će kasnije prenositi njegovu riječ i darivati ga drugima. Iako je bio

sama dobrota, ipak je Isus bio podvrgnut patnji, progonu i smrti. A tako je nagovijestio da će prolaziti i njegovi učenici kao i mnogi kršćani."

Osvrnuo se i na život sv. Gerarda rekavši: "Takav je bio i život svetog Gerarda, biskupa i mučenika, kojega se ovdje spominjemo." Podsjetio je da nam je "Sveti Gerard uzor ljubavi prema Božjoj riječi koju je slušao, čuvao i naviještao. Primjer nam je pobjede u trenucima kušnje; ustrajnosti do kraja". Na kraju je uputio i riječi potpore: "Neka žrtva svetog Gerarda, koji je mnogo radio i zalagao se za druge, za svoju biskupiju, trpio i ušao u slavu, donese plodove da se neprestano rađaju novi i čvrsti učenici Kristovi i krštenjem, i potvrdom, i vjenčanjem. Neka žrtva njegova donese plodove i odvažnosti ići na svetu Misu, pohađati vjersku pouku, u što većem broju sudjelovati na susretima na koje budemo pozvani, iz svih staleža i svakog uzrasta.

Pšenično zrno svetog mučenika Gerarda izraslo je i u Čanadsku biskupiju, u njezine naddekanate, u župne zajednice, u ovu župnu zajednicu i u naše prave kršćanske obitelji koje zajedno mole i slave svetu Misu; u našu djecu i mlade odgojene pravim kršćanskim životom. Neka život i krv

mučenika, kao pšenično zrno koje je umrlo, donese obilat rod mira, razumijevanja, poštivanja svakog čovjeka, priznavanja svakoga života, suživota među ljudima, i neka raste vjera naših pradjedova i u nama da izrastemo u prave apostole Kristove. Amen!"

Prinos darova

U prinosu darova sudjelovali su mladi predvođeni gđom **Terezom Oravec-Weber** koja se biskupu Gašparoviću obratila sljedećim riječima: "Drago nam je da Vas možemo pozdraviti u ovoj crkvi u povodu 975. obljetnice osnutka Čanadske biskupije. Molimo Vas da nas uključite u svoje molitve."

Mons. Đuro Gašparović prima darove

U ovoj su sv. misi i zborovi dali svoj doprinos na čelu sa zborovođaма gđinom **Savom Lazićem** i **Belom Kato**.

Most između dvije zahvale - biskup Gašparović

Na kraju misne zahvale domaći biskup Lászlo toplim se riječima zahvalio biskupu Gašparoviću na propovijedi i dolasku u Pančevo te istaknuo: "Možemo slobodno reći da ste Vi most između ove i proslave u Zrenjaninu od prije tjedan dana, gdje ste također bili prisutni, na čemu Vam posebno zahvaljujem." Potom je riječi zahvale uputio preč. **Andriji Anišiću**, ostalim svećenicima, redovnicama i svim vjernicima koji su sudjelovali u ovom lijepom misnom slavlju.

Za slavlje su potrebni dobri ljudi

Da crkveno posuđe ovom prigodom zablista pobrinuli su se naši zlatari gđin **Štefan i Ljudj Domnik**. Za posluženje su se pobrinule vjernice iz župe a skupa s nekolicinom vjernika i za čistoću crkve, dvorane i dvorišta.

Urešenost crkve bio je kao i uvijek zadatak gđina **Nenada Ješića**, kojeg je biskup László Huzsvár posebno pohvalio tijekom večere u restoranu "7" (op. ur.).

Domaćinima je veliku radost pričinio i dolazak gostiju iz Subotice, s gđinom Anišićem bili su tu i **Katarina i Ervin Čeliković**, lektorica i tehnički urednik, kao i sestra **Silvana Milan**.

N. Ješić i K. Č.

BORIS TADIĆ I PAPA BENEDIKT XVI.

Poglavar Rimokatoličke crkve papa Benedikt XVI. primio je 29. rujna u Papinoj knjižnici u svom domu srbijanskog predsjednika Borisa Tadića. Njihov razgovor obuhvatio je niz pitanja, ne samo zato što je Tadić prvi šef srpske države nakon kralja Aleksandra Obrenovića kojeg je papa primio u audijenciju, nego imajući u vidu i okolnosti i trenutak u kojem je ovaj susret došao. Stoga je razgovor pape Benedikta XVI. i Tadića obuhvatio i pitanje regionalne stabilnosti, svih faktora destabilizacije regije, a prije svega na Kosovu i Metohiji, i pogrom u toj pokrajini 2004. Bilo je riječi i o prisutnosti kršćanstva na prostoru jugoistočne Europe. Oni su razgovarali i o neophodnosti da se sve nacionalne zajednice na Kosovu i Metohiji održe i da buduće rješenje kosovsko-metohijskog problema mora omogućiti svim etničkim grupama i svim narodima, iznad svega srpskom, da opstane na Kosovu i Metohiji.

FoNet

Tadić je izjavio novinarima nakon susreta da je vrlo zadovoljan sadržajem razgovora i načinom na koji Sveta Stolica razumije problem s kojima se danas suočava Srbija. On je naglasio da je posebno važno razumijevanje među ljudima koji na različit način ispovijedaju vjeru, i to je nešto što i papa Benedikt i on osobno podržavaju na čitavom prostoru jugoistočne Europe. Tadić je Papi uručio i pozdrave poglavara Srpske pravoslavne crkve patrijarha Pavla koji su, kako je naglasio, upućeni s najvećom radošću, kao i pozdrave vladike Lavrentija šabačkog, nadbiskupa Hočevara i Grkokatoličke zajednice u Srbiji. Odgovarajući na pitanja novinara, predsjednik Srbije je potvrdio da je u Papinskom domu bilo riječi i o mogućnostima za Papin posjet Srbiji i Crnoj Gori. "Predstavnici Srpske pravoslavne crkve su me zamolili da razgovaram o tome. Radit ćemo svi zajedno na ispunjavanju svih uvjeta da do tog posjeta dođe", kazao je Tadić i podsjetio da je Papa u isto vrijeme i vjerski i državni lider. On je također naglasio da Papin posjet spada u red vrlo specifičnih pitanja iz domene odnosa dviju kršćanskih Crkava. "Ja sam samo državni lider i u tom svojstvu sam razgovarao. Da bi Papa došao u jednu zemlju, moraju se obaviti svi razgovori i na vjerskoj i na državnoj razini. Oni su započeli i ja sam vrlo zadovoljan", rekao je Tadić. Predsjednik Srbije razgovarao je danas i s državnim tajnikom Vatikana, kardinalom Angelom Sodanom s kojim je razmijenio mišljenje o praktičnim dimenzijama politike, statusu katoličkih crkava u čitavoj regiji i o predstojećem razgovoru vezanom za ekumenski dijalog u

Srbiji. Tadić je istaknuo da je vrlo ponosan što će se taj dijalog voditi u Srbiji i dodao da je s kardinalom Sodanom razgovarao i o vraćanju vlasništva crkvenih zajednica.

(nina) / Bljesak.info/

ZAPOČELA BISKUPSKA SINODA U VATIKANU

Svečanim euharistijskim slavljem koje je u bazilici Sv. Petra u Vatikanu zajedno sa sinodskim ocima i sudionicima zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija predvodio papa Benedikt XVI., započelo je 2. listopada XI. redovno zasjedanje Biskupske sinode na temu "Euharistija - izvor i vrhunac života i poslanja Crkve". Papa

je upozorio na opasnost istrebljivanja Boga iz javnog života. Mnogi su ljudi htjeli vladati svijetom i odlučivati o vlastitom životu i o životu zajednica. Bog im je smetao, rekao je Papa i dodao kako "tamo gdje se čovjek postavlja gospodarom svijeta i prisvaja sebi bogatstvo, nema pravde. Tamo vlada zloba. Sukobljavaju se interesi. Prevladava nasilje, prolijevanje krvi i tlačenje". Sukoba i ravnodušnosti ima, nažalost, i u Crkvi, primijetio je Papa i pozvao vjernike da ojačaju svoju vjeru, nadu i ljubav. Na kraju će ipak Bog pobijediti, zaključio je Papa.

Radovi Sinode u Vatikanu u nazočnosti pape Benedikta XVI. u ponedjeljak 3. listopada, započeli su molitvom Trećega časa. Prije početka prvoga sinodskog zasjedanja Benedikt XVI. je održao prigodno razmatranje te je sinodskim ocima stavio na srce "pet imperativa": radost, bratsko ispravljanje, poniznost, slušanje Riječi i mir. Papa je 256 sinodskih otaca pozvao da zamijete Gospodinovu blizinu i "ne budu gluhi" na božansku prisutnost "jer su uši našega srca katkad toliko ispunjene bukom svijeta da ne možemo čuti tu tihu prisutnost koja kuca na naša vrata". Biskupi, nastavio je, moraju pak biti "Božje slike". To je često težak pothvat, koji iziskuje "redoviti ispit savjesti" kako bi se "zakrpala" apostolska mreža koja često ne služi najbolje svojoj svrsi te ju treba popraviti, zakrpati rupe koje su u njoj nastale, kako bi opet bila čitava. Papa je zatim potaknuo biskupe na bratsko ispravljanje, polazeći od svijesti da je "jedna od uloga kolegijaliteta uzajamno se pomagati, upoznati nedostatke koje sami ne želimo vidjeti". No, ne samo ispravljati, već i tješiti, dijeliti patnje drugoga, pomagati mu u teškoćama. U svome razmatranju Papa je govorio i o "pravoj kolegijalnoj ljubavi" koju valja pokazati "u mnogobrojnim teškim prilikama koje se danas javljaju u našem pastoralu" kada se pojedinci osjećaju očajnima i ne vide kako ići dalje. Na teološkom i pastoralnom planu papa Benedikt XVI. pozvao je svoju subraću da imaju isti temeljni pogled na stvarnost, sa svim razlikama koje ne samo da su opravdane već su i nužne. Pritom je podsjetio kako je "zajednički temelj koji nas nosi vjera Crkve". "Lectio divina", prema Papi, pomaže "imati Kristove osjećaje" i "biti sposobni dati drugima i Kristovu misao". Posljednji imperativ koji je Papa pre-

poručio jest "pacem habete". "Samo ako je u našim srcima ukorijenjen duboki duhovni mir možemo biti osobe mira također u svijetu, za druge", rekao je Papa. Na prvom sinodskom zasjedanju govorili su predsjednik delegat kardinal **Francis Arinze**, pročelnik Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, generalni tajnik Biskupske sinode nadbiskup **Nikola Eterović** te generalni relator venecijanski patrijarh kardinal **Angelo Scola**.

Dodajmo, kako se zasjedanje XI. Generalne skupštine podudara s proslavom 40. obljetnice osnutka Sinode, a 15. rujna 1965. godine osnovao ju je sluga Božji **papa Pavao VI**. Zadaća Sinode jest učvrstiti veze zajedništva svih biskupa sa Svetim Ocem, Rimskim biskupom, razmatrati probleme koji se odnose na aktivnost Crkve u svijetu i s posebnom pažnjom pratiti misionarsku djelatnost Crkve, biti savjetodavnom pomoći Papi u očuvanju i učvršćivanju vjere i crkvene discipline. Na ovoj Sinodi biskupa, koja će trajati od 2. do 23. listopada, sudjelovat će 256 sinodalnih otaca, iz 118 država. Radi se o najvećem broju sudionika na jednoj Biskupskoj sinodi. Od ukupnog broja sudionika, 177 otaca izabrale su biskupske konferencije, 39 sudjeluje po svojoj službi, a 40 ih je imenovao Sveti Otac. Među sinodalnim ocima je 55 kardinala, 8 patrijarha, 82 nadbiskupa, 123 biskupa, 36 predsjednika biskupskih konferencija i 12 redovnika. Sinodali oci dolaze sa svih kontinenata: 50 iz Afrike, 59 iz Amerike, 44 iz Azije, 95 iz Europe i 8 iz Oceanije. U radu Sinode sudjeluju 32 eksperata i 27 slušatelja i slušateljki sa svih kontinenata. Na Sinodu je pozvano i 12 predstavnika raznih kršćanskih Crkava i crkvenih zajednica, koji sudjeluju u radu Sinode, mogu održati govore, ali ne mogu sudjelovati u biranju. Ta dužnost spada na 256 sinodalnih otaca. Kalendar rada u tri tjedna predviđa 23 generalne kongregacije i 7 sjednica radnih supina. /IKA/

PAPA O SINODI BISKUPA

Papa Benedikt XVI. u svojem je nagovoru 2. listopada prije molitve Anđeo Gospodnji na Trgu sv. Petra u Vatikanu, govorio o liku **Clemensa Augusta von Galena**, koji je istoga dana proglašen blaženim u Vatikanu. Rekao je kako je novi blaženik "u ime Božje prokazivao nacionalsocijalističku ideologiju novoga poganstva, braneći slobodu Crkve i teško ugrožena ljudska prava, štiteći Židove i najslabije, prema kojima se režim odnosio kao prema otpacima koje valja eliminirati". Papa se također osvrnuo i na Biskupsku sinodu koja je toga dana započela u Vatikanu i koja, kako je rekao, "nastoji proučiti temu euharistije u sadašnjem trenutku poslanja Crkve". Papa je rekao kako Sinoda, koja će se održavati još puna dva tjedna ostaje njegova prvotna obveza te je pozvao vjernike da nastave moliti za Sinodu, kako bi mogla donijeti željene plodove. Nakon molitve Anđeo Gospodnji rekao je kako je "s dubokom žalošću" primio vijest o potresu u južnoj Aziji. "Božjem milosrđu povjeravam sve one koji su preminuli te svoju najdublju sućut upućujem mnogim tisućama ozlijeđenih i stradalih. Moja je molitva da međunarodna zajednica bude hitra i velikodušna u odgovoru na ovu tragediju, a od Gospodina molim da dade hrabrosti i jakosti svima koji su uključeni u spašavanje i obnovu", rekao je Papa. /IKA/

SVEČANA PROSLAVA 100. OBLJETNICE ROĐENJA KARDINALA FRANJE ŠEPERA

Đakovačka i Srijemska biskupija u suradnji sa Zavodom za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i

umjetnosti organizirala je u Osijeku 6. listopada svečano obilježavanje stote obljetnice rođenja velikoga sina Katoličke crkve i hrvatskoga naroda, kardinala **Franje Šepera**, zagrebačkoga nadbiskupa i prefekta Kongregacije za nauk vjere. Obilježavanje ove obljetnice započelo je primanjem koje su u čast zagrebačkom nadbiskupu i metropolitu kardinalu **Josipu Bozaniću**, u prostorijama Osječko-baranjske županije organizirali župan **Krešimir Bubalo** i gradonačelnik **Anto Đapić**.

U riječima zahvale kardinal Bozanić istaknuo je kako "želimo ojačati naše sjećanje, jer identitet čovjeka, grada, županije, biskupije, naroda hrani se sjećanjem" te je dodao da želimo s nadom gledati u budućnost i da se vrednuje naš identitet, identitet svake naše pokrajine, svaki dio naše domovine, jer to nas sve zajedno čini bogatijima i jačima.

Proslava 100. obljetnice rođenja kardinala Šepera nastavljena je svečanom akademijom u Hrvatskom narodnom kazalištu. U ime Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku i Đakovačke i Srijemske biskupije dobrodošlicu je uputio **prof. emer. Julijo Martinčić**.

Referat "Kardinal Franjo Šeper veliki čovjek Crkve teških vremena" izložio je biskup **Srakić**, govoreći o zaslugama kardinala Šepera za djelatnost Nadbiskupijskoga Caritasa, rad inozemne pastve za hrvatske iseljenike i radnike na privremenom radu u inozemstvu, pokretanje Glasa Koncila i Maloga Koncila te o Šeperu kao "koncilskom čovjeku" i dr. Generalni vikar Zagrebačke nadbiskupije **mons. Vladimir Stanković**, nekadašnji tajnik kardinala Šepera, govorio je o kardinalovu liku predstavljajući nekoliko monografskih izdanja.

Na svečanoj akademiji predstavljena je knjiga **mons. Alberta Di Chio** i **prof. Luciane Mirri** "Kardinal Šeper među velikanima Crkve Istočne Europe". Knjigu su predstavili **mr. Stjepan Brebrić**, zamjenik glavnoga urednika Kršćanske sadašnjosti, te jedan od autora, **mons. Alberto Di Chio**, a nekoliko zanimljivih crtica iz kardinalova života ispriopovjedili su **mons. Stanković**, biskup **Srakić** te kardinalov dugogodišnji suradnik u Rimu **mons. Velimir Čapek**.

Vrhunac obilježavanja stoljetnice rođenja kardinala Šepera bilo je svečano euharistijsko slavlje u crkvi Sv. Petra i Pavla, krsnoj crkvi kardinala Šepera, koju je predvodio kardinal Bozanić zajedno s domaćim biskupom **Srakićem** i pomoćnim biskupima **Đurom Gašparovićem** i **Đurom Hranićem**, biskupima varaždinskim **Markom Culejem**, vojnim **Jurjem Jezerincom** i pomoćnim zagrebačkim **Josipom Mrzljakom**, izaslanikom križevačkoga vladike **preč. Ivanom Barščevskim**, generalnim tajnikom HBK **mons. Vjekoslavom Huzjakom** i još 40 svećenika. Euharistijsko slavlje započelo je svečanim ulaskom i molitvom na krsnome zdencu. U propovijedi je kardinal Bozanić označio kardinala Šepera prije svega kao čovjeka duboke vjere iz koje je crpio snagu, u kojoj je nalazio utjehu u teškim iskušenjima kojih je u njegovu svećeničkom i biskupskom služenju bilo na pretek. Kardinal Šeper nam je uzor i o onome što se naziva - osjećati s Crkvom, jer upravo je našem vremenu toliko potrebna ta osjetljivost vjernika za sve ono što se u Crkvi događa i što Crkva jest. Svi smo udovi jednog zajedničkog tijela kojemu je glava Krist i stoga prema svima moramo gaji-

ti osjećaje blizine i solidarnosti. Bozanić je također istaknuo kako nije dobro da se o Šeperu u našoj Domovini i Crkvi tako malo govori, podsjećajući na rečenicu koju je kardinal Šeper napisao još kao dvadesetogodišnjak: "Treba vršiti volju Božju makar sa suzom u oku, jer ništa nema veće i svetije na nebu i na zemlji od volje Božje".

Zahvalnu riječ kardinalu Bozaniću i svim nazočnima na kraju slavlja uputio je domaći župnik i dekan **Adam Bernatović**. Svečano liturgijsko pjevanje predvodili su udruženi osječki župni zborovi iz Gornjega Grada, Tvrđe i Donjega Grada. Dirigirao je svećenik **Vinko Sitarić**, uz orguljsku pratnju **Dalibora Ratića**. /IKA/

IRIG U ZNAKU TUGE I POČETKA ŠKOLSKE GODINE

Brojne su sahrane, napose mladih ljudi, obilježile dva zadnja mjeseca u iriškoj župi. Čemu i zašto smrt? Umire se u godinama kada čovjek očekuje da živi od plodova svojega rada i iskustava, a njemu se lome krila i on pada. Čovjek može biti svestran i nepokolebljiv, ali ničim zadovoljan. Može i sam sebi puno štete i nevolje natovariti. Može i nestati sjena koja ga prati, i žalost za propuštenim i nedostignutim. Može sve imati, ali i izgubiti. Može se željeti i nastojati živjeti što duže, posao i život mogu izmoriti. Nije lako uvijek izabrati i odlučiti, ne samo što učiniti, već i što reći da bi se dostojanstveno živjelo i preživjelo, a opet da čovjek ne naškodi ni sebi ni drugima. Ove je riječi uputio župnik na sahranama vjernika iz Vrdnika: **Danila Strehaljuka** (54), **Ivana Molana** (53), **Ferdinanda Vozela** (62). U 57. je pak godini starosti, ali u Erlangenu u Njemačkoj, sahranjen **Vinko Knežević**, zvani Braco, a svetu misu za njega je prikazala majka **Ana** u Irigu. Veliki broj rodbine okupio se na misi u Irigu za **Katicu Mulaj**, a posljednje je nedjelje mjeseca rujna u Vrdniku služena sveta misa na četiri nakane, i to za: **Antu Maslaća**, **Danila Strehaljuka** i obitelji **Petrušić** i **Narančić**. Tom se prigodom okupila rodbina i iz Hrvatske kao i Mađarske.

Uz malen broj ljudi s kojima je živjela, rastali smo se i od **Terezije Karličko**. Zraka božanske svjetlosti nije dospjela do nje da joj život obasja, poručio je župnik na oproštaju.

Dva puta u mjesecu, župnik je prisustvovao i dvjema pravoslavnim sahranama uz mnoštvo vjernika i domaćeg pravoslavnog svećenika. Tada su sahranjeni **Ziko Tešić**, a na sahrani svoje susjede **Drage Mičašević**, župnik je održao i oproštajni govor kao zahvalu za svakodnevnu kavu i lijepe susjedske odnose.

Mjesec rujna ujedno je i početak nove školske godine. Tako je započeo i školski vjeronauk. Ove godine pohađaju ga 33 vjeroučenika u tri škole u Irigu, Vrdniku i Šatrincima. Napomenimo da se župa Irig bliži i velikom jubileju, odnosno proslavi 200. obljetnice posvete crkve, koja će biti upriličena 5. studenoga ove godine. /ff./

MEĐUNARODNA BISKUPSKA KONFERENCIJA SV. ĆIRILA I METODA

Priopćenje za javnost

Međunarodna biskupska konferencija sv. Ćirila i Metoda održala je od 22. do 24. rujna 2005. svoje XV. plenarno zasjedanje u Franjevačkom samostanu u Beogradu. Prisutni su bili svi članovi konferencije. Na kraju zasjedanja su sudjelovali u završnim svečanostima jubilarne godine sv. Gerarda u Zrenjaninu i u Mužlji.

Na svom redovitom zasjedanju biskupi su najprije promatrali dosadašnje djelatnosti. Osvrnuli su se na različite pozive mjesnih Crkava i Rimskih ureda. Odredili su konkretna zaduženja potrebna za buduću suradnju na različitim razinama.

Glavna pažnja posvećena je različitim tijelima Biskupske konferencije jer su u zadnjem trogodištu ovoj BK pridruženi Apostolski egzarat za katolike istočnog obreda na teritoriji Srbije i Crne Gore sa sjedištem u Ruskom Krsturu, Skopska biskupija i Apostolski egzarat za katolike bizantskog obreda u Republici Makedoniji sa sjedištem u Strumici. Izabrani su novi ili potvrđeni dosadašnji predsjednici Vijeća i Komisija. Posebno je definiran rad Komisije *Justitia et pax*, da bi mogla što bolje pratiti događaje u Crkvama, vjerskim zajednicama i u društvu, te poticati traženje istine, pravednosti i zakonitosti na našim prostorima.

Biskupi su proučili Prijedlog Zakona o vjerskoj slobodi i pravnom položaju Crkava, vjerskih zajednica i vjerskih organizacija i zauzeli stav prema predviđenim mogućnostima. Uputili su ponovni poziv da se što prije isprave povijesne nepravde prošlosti i da se donese Zakon o denacionalizaciji. Zatražen je hitan povrat crkvenih matica.

Biskupi su nadalje upozorili na važnost župne kateheze i školskog vjeronauka. Nakon upoznavanja s problematikom iz ovog područja konstatirali su da postoje neke suvišne poteškoće u školama na području Srbije. Konkretno prijedloge usmjerili su na daljnju dobru pripremu katekizama i formiranje vjeroučitelja na duhovnom i stručnom području, kao i na što bolju i svestraniju suradnju sa vjeroučiteljima ostalih Crkava i vjerskih zajednica, kako bi porasla suradnja i povjerenje među svim mladima.

Pojedini biskupi izvijestili su Konferenciju o svojim prioritetima na razini BK i zauzeli se za međusobnu solidarnost. Posebno su podržali osnivanje Teološke škole u Subotici i daljnji rad osnovanog Bogoslovnog sjemeništa. Članovi MBK su svjesni da se osnivanjem tog studijskog centra odgovara na potrebe teološkog studija i omogućava bolja permanentna formacija svećenika, đakona, redovnika i laika. Ove institucije će pomoći unapređenje ekumenskog i kulturološkog dijaloga.

Promotri su programe godine Euharistije koja je u tijeku i dogovorili o načinu završetka te Godine. Biskupsku konferenciju će na biskupskoj Sinodi u Rimu MBK predstavljati **mons. Đuro Džudžar**. Prihvaćen je pripremljeni sadržaj zajedničkog doprinosa radu ove Sinode.

Biskupi su razmotrili potrebu za objektivnost i dali su posebnu podršku studiju kulturnog nasljeđa, koje smatraju da je od velike pomoći za novu evangelizaciju imajući u vidu da jasnim duhovnim i eklezijalnim identitetom mogu najbolje podržati svestrani dijalog.

Spominjući 40-godišnjicu završetka II. vatikanskog crkvenog sabora (8. XII. 1965.) naglasili su važnost liturgijskih susreta i razmišljali o daljnjem ostvarenju tog najvećeg crkvenog događaja u 20. stoljeću. Konstatirali su da treba pristupiti s još većom zauzetošću proučavanju tog dara Duha Svetoga Crkvi i čovječanstvu, kako bi Krist zasjao kao svjetlo svijeta. U tom duhu je održan i poseban susret s redovnicima i redovnicama.

U telegramu Sv. Ocu Benediktu XVI. uputili su izraze potpunog zajedništva i nastojanje za unapređenjem suradnje i jedinstva. Izrazili su želju svojih vjernika i nadu da će ga na ovim prostorima moći primiti kao pastira Crkve i promicatelja istine i ljubavi.

SVJETSKA ŠTAFETA ZA MIR

Štafeta za mir - Run4unity je povezala 232 grada i 70 država širom svijeta. U beogradskoj štafeti, održanoj 9. listopada na Kalemegdanu, sudjelovalo je oko 250-ero djece i mladih. Među njima je bilo i pedesetero djece i mladih iz Subotice i okolice, iz župa Marije Majke Crkve, Katedrale, sv. Roka, sv. Jurja, iz Starog i Novog Žednika i Bajmoka. Nakon štafete i predaha, mladi pokreta Fokolara, organizatora ovog susreta, pripremili su program u jednoj osnovnoj školi. Tu su mogli pobliže čuti o svjetskoj štafeti za mir, kao i neka konkretna iskustva kako ljubiti bližnje. Ovaj bogati dan je završio svetom misom u crkvi Blažene Djevice Marije koju su predvodili beogradski nadbiskup **mons. Stanislav Hočevar** i sekretar Apostolske Nuncijature u Beogradu **mons. Kevin Randall**. Nadbiskup je svima poželio da u svom životu nastave duhovnu utrku - za Isusom.

Zanimljivo je da će se poruka mira s potpisima sudionika predati patrijarhu SPC **Pavlu**, nadbiskupu Stanislavu Hočevaru, muftiji **Jusufspahiću**, rabinu **Isaku Asielu** i predsjedniku Srbije **Borisu Tadiću**.

Oprčati svijet za 24 sata?! Moguće je. Djeca i mladi različitih jezika, kultura i vjera, a svi s istom idejom - dati svoj doprinos izgradnji mira u svijetu!

Kako? U svakoj vremenskoj zoni trčalo se između 11 i 12 sati, a zatim se simbolično, putem interneta, štafeta palica predavala susjednoj vremenskoj zoni. Negdje se trčalo, negdje vozio bicikl, roleri ili kajak.

Gdje? Na znakovitim mjestima: u Indoneziji, koja je stradala u tsunamiju; u Južnoafričkoj Republici, gdje je apartheid doživio kraj; u SAD ispred Staklene palače

Ujedinjenih naroda; u Japanu sa mjesta gdje je bačena atomska bomba, u Izraelu su djeca poruku mira odnijela na sveta mjesta triju monoteističkih religija, u Panami se trčalo preko Mosta dvaju Amerika; u Egiptu u podnožju piramida; u Grčkoj iz mjesta Maraton gdje je istrčan prvi maraton; u Hrvatskoj je štafeta organizirana u tri grada - Zagrebu, Križevcima i Splitu.

Zašto? Jer žele posvjedočiti svoje zalaganje u izgradnji ujedinjenog svijeta. U tome ih vodi "Zlatno pravilo", prisutno u svetim knjigama svih glavnih svjetskih religija.

KRŠĆANSTVO: Sve dakle, što želite da vama čine ljudi, činite i vi tako njima; jer je to zakon i proroci.

HINDUIZAM: Ovo je tvoja dužnost: nemoj činiti drugima ono što bi tebe bolje do da je učinjeno tebi.

BUDIZAM: Nemoj povrijediti druge da se sam ne bi našao povrijeđenim.

ISLAM: Nijedan od vas nije vjernik dok ne ljubi svoga brata kao što ljubi samoga sebe.

HEBREIZAM: Ono što mrziš da tebi učine, ne čini ni ti svojim bližnjima. To je cijeli zakon.

Branimir I.

Osam biskupa u Mužlji

U nedjelju, 25. rujna 2005., svi biskupi, članovi Međunarodne biskupske konferencije posjetili su Mužlju. Ondje su slavili sv. misu. Na početku euharistijskog slavlja pozdravio ih je župnik **o. Stanislav Tratnjek**. On je pozdravio i druge goste koji su se pridružili biskupima. Među njima su bili **mons. József Miocs**, rektor subotičkog sjemeništa "Paulinum", ravnatelj škole **Hallai Zoltán** i predsjednik mužljanske mjesne zajednice **Schmidt Ferenc**.

Prigodne propovijedi održali su **mons. Stanislav Hočevar** na hrvatskom jeziku a **mons. Ivan Péntzes**, na mađarskom jeziku. U svojoj propovijedi nadbiskup Hočevar je najprije zahvalio biskupu domaćinu na pozivu i milosti sudjelovanja u velikoj proslavi 975. obljetnice Čanadske biskupije iz koje je ponikla i sadašnja Zrenjaninska biskupija. On je naglasio: "Priklanjajući se povijesti, poznavajući prošlost, ukorjenjujemo stablo našega života. Onaj tko ne poznaje svoju prošlost je kao stablo bez korijena i ne može donositi svoje plodove. Moja velika čestitka i želja svima u Zrenjaninskoj biskupiji da budu duboko ukorijenjeni u povijest Crkve, koja je povijest spasenja, da bi mogla i u našem vremenu, u trećem mileniju, uvijek nositi i donositi velike plodove."

Zatim je protumačio značaj prisutnosti svih biskupa na toj euharistiji što očituje da je "Crkva velika zajednica a mi svi smo braća i sestre, sjedinjeni po vjeri u jednoga Boga, otkupljeni po Isusu Kristu i po Svetom Duhu povezani u veliku duhovnu zajednicu - svetu Katoličku Crkvu".

Na kraju ih je zamolio: "Kao što smo mi danas s vama, ja vas potičem, da i vi uvijek molite za svetu i sveopću Crkvu. Koliko

ćemo biti jače povezani, toliko ćemo biti duhovno jači i toliko ćemo moći i mi danas svjedočiti za ljubav Isusa Krista". To nećemo moći ostvariti "bez Krista Gospodina u euharistiji... Samo ako blagujemo euharistiju, ako pažljivo slušamo riječ Božju i iskrenim se srcem pričešćujemo, imat ćemo snagu u životu uvijek biti iskreni i moći ćemo dobro i puno dobrog učiniti poput svetog Gerarda. On je napustio svoju zemlju - Bog je htio da dođe ovdje. I svjedoči nam povijest da se založio za napredak drugog naroda, i gledajte, što je njegova ljubav pridonijela civilizaciji za plodove srca i time na dobro kulture, ljubavi i zajedništva".

Biskup Péntzes je u nastavku, na mađarskom jeziku, govorio kako je Isusova ljubav prema grešnicima bila izuzetna snaga njegovog djelovanja i navješćivanja Radosne vijesti. To na osobit način očituje poziv apostola Mateja koji se odazvao na Isusov poziv i tako je došlo "spasenje" njemu, njegovoj kući i po njegovu djelovanju mnogima. Zatim je, obraćajući se mladima, naglasio kako Isus i danas poziva mlade da ga slijede. Ohrabrio ih je da se odazovu ako taj poziv čuju i osjete o sebi jer Isus čini osobito sretnima one koji se odazivaju pozivu u duhovno zvanje a po njima čini sretne i one kojima oni navješćuju evanđelje.

Vjernici, a naročito mladi su pažljivo pratili riječi oba natpastira i oduševljeno sudjelovali u svetoj misi pjevanjem i molitvom.

Poslije svete mise ugledni su se gosti odvezli lađicom Carskom barom i završili bratski susret u hotelu Sibila. Neka sveti Gerard isprosi obilati blagoslov na naše narode, koji žive na prostorima od njega osnovane biskupije i na duhovne pastire, da i u današnjim vremenima svi zajedno ostanemo vjerni Isusu Kristu.

Janez Jelen, salezijanac

DAN BRAČNIH JUBILARACA

U župnoj crkvi Isusova Uskrsnuća, u nedjelju 21. kolovoza svečanost bračnih jubileja proslavilo je 16 bračnih parova. Svi oni koji su ove godine navršili obljetnicu svoga braka (5, 10, 15, ..., 25, pa sve do 55), zahvalili su Gospodinu za ustrajnost, za ljubav, ali i za križeve. Svečanu svetu misu je predvodio župnik **mons. Bela Stantić**, uz koncelebraciju župnog vikara **vlč. Marinka**

Stantića. Župnik je u svojoj prigodnoj propovijedi istaknuo važnost obitelji, zdravog odgoja, a posebno je bilo naglašeno da se danas, više nego ikada potrebno vratiti na analiziranje kakve su nam obitelji, te težiti vraćanju Izvoru koji je čovjeku danas itekako potreban. Neka ih sve Gospodin blagoslovi i prati kroz zajednički život, te da se svi jednom skupa nađemo kao jedna obitelj za nebeskim stolom!

MS

KRIŽEVO U SOMBORU

Na blagdan Uznesenja Svetoga Križa, 14. rujna, vjernici somborske župe sv. Križa svečano su proslavili župno proštenje. Osim toga, novoizabrani prior karmelskog samostana u Somboru, **preč. Anđelko Jozić**, toga je dana proslavio dvadeset petu obljetnicu svećeničkoga ređenja i služenja Gospodinu. Istoga je dana, prije deset godina, kantor **Ivica Šomođvarac**, prvi puta počeo euharistijska slavlja obogaćivati sviranjem orgulja. Zato su, u koncelebraciji uz **preč. Jozića** bili i župnik **Lazar Novaković**, o. **Anto Stjepanović**, karmelićanin, te somborski dekan **preč. Josip Pekanović**, uz asistenciju akolite **Zorana Jurišića**. Prigodnu je propovijed održao o. Ante i u njoj vrlo slikovito tumačio pojam i simbol znaka križa za nas kršćane. Citirajući riječi sv. Pavla iz poslanice Efežanima, o. Ante je rekao kako je simbol križa spomen Trojstva, utjelovljenja i otkupitelja krvlju njegova križa, kojom je Bog pomirio sa sobom sva bića ukinuvši stare razdore izazvane grijehom, uspostavio mir i jedinstvo između Židova i pogana da odsad budu jedno tijelo. Pri tom je podsjetio da naučimo hrabro prihvaćati i nositi i osobne križeve. Ovozemaljsku sreću, rekao je, možemo imati jedino ako naučimo svoju volju uskladiti s voljom Božjom. Dok činimo znak križa ne smijemo zaboraviti da se evanđelje pameću shvaća, ustima propovijeda i u srcu čuva, zaključio je. Na kraju misnoga slavlja koje je svojim prisustvom uzveličala i konzulica Republike Hrvatske u Subotici, **Iva Aranjoš**, o. Anđelko zahvalio se svim vjernicima na čestitkama te ih zamolio da svojim molitvama izmole za njega ustrajnost u kršćanskom i duhovnom životu.

Jelena Mučibabić

KOD GOSPE RADOSNE

Kao i svake godine, drevni franjevački samostan u Baču slavi Radosnu Gospu Bačku. Ove godine proslava je bila 2. listopada. Nažalost, nikada manji broj hodočasnika iz okolice Subotice nije bio u Baču. Došlo je tek 15 Subotičana i četrdesetak Žedničana. No i pored malog broja hodočasnika, okupio se lijep broj domaćih vjernika te je ipak proslava protekla u svečanom ozračju. U 16 sati uslijedila je sveta ispovijed u kojoj su se mnogi izmirili s Bogom te čistim srcem nastavili slaviti Boga. Do početka svete mise vjernici su molili krunicu i pjevali prigodne marijanske pjesme. Svečanu svetu misu u 17 sati predvodio je vukovarski župnik fra Ivica Jagodić uz koncelebraciju **vlč. Željka Augustinova**, **vlč. Miroslava Orčića**, **vlč. Dominika Roblovskog**, **vlč. Željka Šipeka** i fra Josipa Špehara. Ljubazni domaćin fra Josip na kraju misnoga slavlja je pozdravio sve nazočne vjernike, a napose hodočasnike, te ih pozvao na kratki agape i druženje u prostorijama samostana.

Željko Šipek

HODOČASNICI IZ TITELA NA PROSLAVI MALE GOSPE U DOROSLOVU

Vjernici župe Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Titela, i ove su godine kao i prethodnih, uz blagdan Male Gospe, 7. i 8. rujna organizirali hodočašće u marijansko svetište Doroslovo. Nakon poslijepodnevnog dolaska, 7. rujna, i svečanog prijama domaćina proštenja, uslijedilo je pokorničko bogoslužje, a nakon toga vjernici su mogli obaviti sv. ispovijed, te obići svetište, paliti svijeće za najmilije žive i pokojne te uputiti svoje molitve u zagovor Nebeskoj Majci. Nakon toga slijedila je Večernja molitva i euharistija s blagoslovom prometnih sredstava. U večernjim je satima započela i molitva krunice te bdjenje s upaljenim svijećama. Sve do ponoći bilo je organizirano druženje vjernika, osobito kroz pjesmu mladih, sve na spomen ljubljene Nebeske Majke. U 22 sata u crkvi je služena sveta misa na hrvatskom, a predvodio ju **vlč. Ede Mikity** u zajedništvu sa salezijancem **don Janezom Jelenom**.

Na sam blagdan Male Gospe, 8. rujna, program je započeo pobožnošću križnoga puta u 5 sati ujutro, a nastavljen je jutarnjom svetom misom na slovačkom, a potom i na njemačkom jeziku. Na vanjskom improviziranom oltaru, misu u 9 sati predslavio je subotički biskup **Ivan Péntzes** u koncelebraciji s nekoliko svećenika. Nadahnutu propovijed o životu i značenju BDM za naš život, održao je **vlč. Mirko Štefković**. Središnje euharistijsko slavlje na mađarskom jeziku u 10 sati predvodio je zrenjaninski biskup **László Huzsvár** u koncelebraciji sa subotičkim biskupom Péntzesom. Slavlje je završilo blagoslovom djece i nabožnih predmeta. Vratili smo se svojim domovima duhovno jači i bliži Kristu, uvjereni u trajnu Marijinu zaštitu i zagovor.

Radomir Hucki

PROSLAVA ŽALOSNE GOSPE U SELENČI

Žalosna Gospa zaštitnica je slovačkog naroda te se radi toga slavi na poseban način. Vjernici župe Presvetog Trojstva u Selenči proslavili su 16. rujna svečano ovaj blagdan. Prekrasna crkva koju je obnovio mladi župnik **vlč. Marijan Dej** svečano je dočekivala goste. Za blagdan je organizirana duhovna priprava: na Kalvariji je održan Križni put, a sv. misu i propovijed održao je **vlč. Andrej Duriček**, kapelan iz Beograda, a na kraju je slijedila procesija sa svijećama i poklon Oltarskom Sakramentu. Duhovna priprava je imala svoj završetak u svečanosti misu na sam

blagdan koju je predvodio subotički biskup **mons. dr. Ivan Péntzes** u prisutnosti lijepog broja svećenika, vjernika i gostiju iz mjesne vlasti. Bili su tu predsjednik općine Bač **Tomislav Bogunović**, predsjednica Nacionalnog savjeta Slovačke nacionalne manjine u SCG **Anamarija T. Makanová** i podpredsjednik Izvršnog vijeća APV **Martin Zloh**.

Na svečanoj misi veliku pozornost su privukla djeca i mladi u narodnoj nošnji i mladi koji su pod misom svirali na gitarama.

Na kraju svete mise domaći župnik se na osobit način zahvalio ocu biskupu na slavljenju sv. mise a i **preč. Andriji Kopiloviću** za slavljenje sv. mise na hrvatskom jeziku uz prisutnost velikog broja hodočasnika (jedan autobus) koji svake godine zajedno s njime dođu častiti Žalosnu Gospu.

K.R.

PROŠTENJE U SVETOZAR MILETIĆU

U župi Rođenja Blažene Djevice Marije u Svetozar Miletiću 8. rujna održano je proštenje. Svečanu sv. misu predvodio je mladomisnik **Árpád Verebey**, kapelan u Bačkoj Topoli, uz asistenciju mjesnog župnika **Antala Egedija** i župnika iz Bačkog Brega **Davora Kovačevića**. Na misi su bili i sjemeništarci **Gábor Drobina** iz Ridice i **Ferenc Kovač** iz Sv. Miletića. Prvo čitanje na mađaraskom jeziku pročitao je Ferenc Kovač, a psalam je pjevao Gábor Drobina, dok je drugo čitanje na hrvatskom jeziku čitala bandašica **Tamara Brkić**. Evanđelje i lijepu propovijed održao je mladomisnik Árpád Verebey. Molitvu vjernika na mađaraskom jeziku čitao je Ferenc Kovač a na hrvatskom mali bandaš **Dario Brkić**. Na kraju sv. mise prigodni recital su izvele **Éva Matyus** (mađarski) i **Lucia Tošaki** (hrvatski), a dar mladomisniku predala je **Dajana Peštalić**. Mladomisnik je na kraju mise prisutnima podijelio blagoslov.

Za ovu prigodu Mjesna zajednica je crkvi darovala pano s fotografijama svih križeva u selu i seoskom ataru. Ovaj lijep dar je pravi podsjetnik da sačuvamo ono što su nam preci ostavili.

Lucia Tošaki

POKORE I ŽRTVE PRIKAZANE BOGU

Pedesetak je hodočasnika iz Bačkog Brega u subotu 8. listopada, rano ujutro, pošlo put Marije Bistrice pokloniti se i pomoliti Bistričkoj crnoj Gospi. Na ovo hodočašće Berešci su pošli u povodu blagdana Blažene Djevice Marije od Svete Krunice, koji je bio dan prije. Iako je putovanje bilo teško zbog kvarova autobusa, te su hodočasnici morali presjedati u čak tri autobusa, u Mariju Bisticu su stigli sretno, moleći krunicu i prikazujući ove zastoje na putu kao pokoru i žrtvu dragome Bogu. Nakon svete mise koja je bila u 11 sati, vjernici su ostali u crkvi na molitvi, a potom su kraće vrijeme razgledali ovo predivno svetište smješteno u Hrvatskom zagorju. Križni put na obližnjem brijegu je predvodio **vlč. Davor Kovačević**, vođa ovoga hodočašća. Inače, ove godine je Križni put renoviran i popločan zahvaljujući zagrebačkim vjernicima i zagrebačkom gradonačelniku **Milanu Bandiću**. Po završetku molitve Križnog puta, Berešci su pošli do crkve, zahvalili se Bogu i Blaženoj Djevici Mariji na ovom hodočašću, otpjevali pjesmu Mariji na čast i slavu i pošli u Bačku moleći svetu krunicu.

Zlatko Gorjanac

TRADICIONALNO HODOČAŠĆE BAČKIH HRVATA U MARIJU BISTRICU

Došli smo ti, Majko draga

Odzvanjala je crkva u Mariji Bistrici 24. rujna u večernjim satima kada su hodočasnici iz Bačke u svečanoj procesiji ušli u svetište i na taj način pozdravili Majku Božju Bistričku obučenu u tradicionalnu narodnu bunjevačku nošnju. Dirljiv je to susret. Majka koja nas je i ove godine dočekala raširenih ruku i otvorena srca bila je s nama. Od 1990. godine bilo je ovo najbrojnije hodočašće bačkih Hrvata, po slobodnoj procjeni oko 270 vjernika.

Sam program hodočašća bio je zaista bogat duhovnošću. Već po ulasku u crkvu hodočasnici su pristupili pojedinačnim svetim ispovijedima da bi u 20 sati imali svečanu misu koju je predvodio **vlč. Goran Vilov**, nedavno upravitelj župe u Bačkom Monoštoru koji je u svojoj propovijedi iznio neke povijesne činjenice o samom svetištu te se osvrnuo i na smisao našeg hodočašća. Nakon svete mise bila je kratka stanka, a u 22 sata uslijedio je križni put kojeg je predvodio **vlč. Lazar Novaković** održavši i kratku propovijed kod 12 postaja križnoga puta. Novina ovoga križnoga puta je što je 15 hodočasnika nosilo križ mijenjajući se kod svake postaje te su na taj način proživljavali ovu duboku pobožnost. Po završetku križnoga puta već vidno umorni hodočasnici, upustili su se u još jednu pobožnost. Naime, na sastanku svećenika hrvatskog govornog područja, održanom u Starom Žedniku, pala je ideja da se nakon križnoga puta u ponoć izloži Presveti Oltarski Sakrament za javno štovanje sve do 6 sati ujutro. Ideja je sprovedena i u djelo. A da ne bi ispalo kako mi

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Kada organiziram hodočašća mnogi kažu - Pa bio sam već tamo pa nemam što novo vidjeti. Istina. Ali doživjeti, priznat ćeš, imaš!

Željko Šipek

GODINU DANA TEREZIJSKE MISIJE U STAROM ŽEDNIKU

U Starom Žedniku već godinu dana djeluje molitvena zajednica Terezijanske misije ili pokret koji moli svakoga dana za jednog svećenika, časnu sestru, redovnika ili redovnicu, bogoslova ovisno o tome za koga je svaki član dobio moliti. Divno je imati nekoga tko svaki dan moli za tebe. U vremenu kada je čovjek bombardiran tolikim stvarima koje ga žele udaljiti od Boga upravo je milost imati svoga molitelja na zemlji koji te stavlja u Božji zagovor i milost. Zajednica u Starom Žedniku broji 20-tak članova i redovito se zajednički sastaje prve subote u mjesecu.

Za godišnjicu naše misije 26. rujna 2005. u goste nam je došla gospođa **Izabela**, inače voditeljica ove Misije za naše područje ali i šire. Upravo njoj su se javili mnogi bogoslovi, svećenici i časne sestre a ona im nalazi u raznim krajevima Europe molitelja koji će čitav svoj život moliti za povjerenu mu osobu. S Izabelom je došao i suprug Nikola koji joj je velika moralna podrška u onome što radi te joj je i pored teške i odgovorne uloge mnogo lakše. Susret je započeo svetom misom koju je predvodio mjesni župnik **vlč. Željko Šipek**. On je okupljene članove pozdravio kao i goste te ih upoznao s tijekom susreta. Po završetku svete mise uslijedila je sveta krunica, litanije, a na kraju "Molitva našoj Gospi od svećenika". Okupljenoj zajednici obratila se i Izabela objasnivši kako je misija nastala te izrazila zadovoljstvo zbog dolaska u Žednik i uspjeha Misije. U ovom slavlju sudjelovala je i karizmatička molitvena zajednica iz Subotice koja se aktivno uključila u animiranje svete mise i krunice da bi na kraju i sami iznijeli par svojih molitava i pjesama Gospodinu. Susret je nakon molitve nastavljen u prostorijama župnoga stana u prijatnom razgovoru.

Marjan Ostrogonac, bogoslov

PROŠTENJE U ŽUPI SVETE MARIJE U SUBOTICI

Blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije svečano je proslavljen od 10. do 11. rujna u župi sv. Marije u Subotici. Svetu misu u večernjim satima 10. rujna predvodio je **vlč. László Lipp**, župnik župe Gazdag ret iz Budimpešte, a s njim su suslavili župnik **Károly Szungyi** i **vlč. Attila Zsellér**. Jutarnje svete mise 11. rujna na hrvatskom, odnosno mađarskom jeziku, predvodio je župnik Károly Szungyi, a na misi se okupio velik broj vjernika i štovatelja naše zaštitnice i zagovornice Blažene Djevice Marije.

Matilka B.

Hodočasnici u aljmaškom svetištu

svećenici tovarimo na teret vjernicima još i ovu pobožnost, dogovoreno je da ćemo se svaki sat smjenjivati i predvoditi klanjanje. Svakako treba pohvaliti i radosno prihvaćanje pomoći kod klanjanja naša dva bogoslova **Marjana Vukova** i **Marjana Ostrogonca**. Sigurno da nije bilo lako onako umoran biti sabran u molitvi ali bitna je spremnost za žrtvu i odricanje. Kroz ovo vrijeme klanjanja mnogi su iskoristili vrijeme za osobnu molitvu i susret s Isusom. Vrijeme je brzo prolazilo a s njim je došlo i 8 sati kada je uslijedila svečana sveta misa koja je ovaj put bila sa župnom zajednicom. Ovu svetu misu predvodio je **preč. dr. Andrija Kopilović** uz brojne svećenike Subotičke biskupije. Na početku mise pozdravio nas je rektor svetišta **vlč. Zlatko Koren** poželjevši svim hodočasnicima dobrodošlicu i riječi podrške za naše tradicionalno hodočašće. Tom prigodom **vlč. Zlatko** je nazočnim svećenicima u koncelecijaciji podijelio svijeće s likom Majke Božje Bistričke koje će resiti naše Marijine oltare napose u mjesecu listopada kada posebno častimo Majku Božju. A mjesni pjesnik **Stjepan Gabud** uručio je svećenicima svoju pjesmu "Hrvatsko Zagorje moje" koju je posvetio, kako je napisao u posveti, "svim hrvatskim rodoljubima trpnim bačkim Hrvatima koji su sa svojim duhovnim pastirima skrušeno hodočastili k Majci Božjoj Bistričkoj...!" U svojoj propovijedi **preč. Andrija** je istaknuo da je potrebno u svim okolnostima života, bilo teškim ili lakim, reći poput Marije svoj "neka mi bude". Jedino tako možemo biti oni pravi kršćani, onakva Crkva kakvu je Isus i zamislio. Uskoro je uslijedio naš rastanak, tužan ali pun optimizma, jer mi ćemo se opet vratiti ne s pet autobusa nego sa šest. Za mnoge od nas s ovom svetom misom program u M. Bistrici je bio završen. No, i ove godine bračni parovi iz Subotice i okolice uz to što su aktivno sudjelovali u pobožnostima imali su u 11 sati svoju svetu misu sa svim bračnim parovima hrvatskog govornog područja. Molili su za moćni blagoslov BDM, za njihov brak i njihove obitelji.

Oko 11 sati tri autobusa krenula su u Zagreb, a autobus iz Sombora za Samobor. U Zagrebu su nas kao i obično dočekali oni koji nas znaju i koji tamo žive. U razgledavanju grada i razgovoru brzo je došlo 15 sati kada smo krenuli ka Slavanskom Brodu u posjet **vlč. Andriji Đakoviću**. Bilo je divno vidjeti njegovu ushićenost kada je ugledao tri autobusa hodočasnika koje je srdačno dočekao. Kako je i sam rekao, srce ga još uvijek vuče u Bačku jer je dosta svoga svećeničkog života proveo upravo u našoj Subotičkoj biskupiji. Nakon srdačne dobrodošlice hodočasnici su se okrijepili i osvježili uz ono što su nam ljubazni domaćini pripremili.

Što reći na kraju nego hvala dragom Bogu na ovoj velikoj milosti i darovima s kojima smo se vratili svojim kućama. Hvala i svima koji su osmislili ovo hodočašće i u bilo čemu mu doprinijeli. Hvala i našem maestru **Miroslavu Stantiću** te mladim članovima pjevačkog zbora Collegium musicum catholicum koji su zaista divno animirali svete mise u Mariji Bistrici te su u Aljmašu, Đakovu, Slavanskom Brodu prigodnim pjesmama slavili Boga i Blaženu Djevicu Mariju.

PRIMOPREDAJA SLUŽBE REGENS CHORI

Primopredaja službe regensa chori subotičke katedrale-bezilike sv. Terezije, koju je punih 35 godina obavljao **mons. József Miocs**, održana je u subotičkoj katedrali-bazilici 2. listopada, kada je primanjem dirigentskoga štapića iz ruku dosadašnjeg obnašatelja te službe, istu preuzeo **mr. Csaba Paskó**. U ime subotičkoga biskupa **dr. Ivana Pénzesa**, novoga je dužnosnika pozdravio i predao mu službu **mons. József Réhak**.

Primopredaja službe obilježena je svečanim koncertom na kojemu su nastupili Komorni zbor iz Pečuha, subotički Komorni zbor "Pro musica" i Dječji zbor "Vinea Regis", Segedinski simfonijski orkestar, te solisti: tenor **András Molnar** i sopranistica **Tünde Staboki** iz Budimpešte. Na programu su bila djela Mozarta, Kodálya i Mendelshona.

Od prvoga katedralnoga regensa chori, **Đure Arnolda** koji je 48 godina obavljao ovu službu (1800.-1848.), do danas ih je bilo ukupno devet. Dosadašnji regens chori, József Miocs, glazbeni je studij završio na Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu sa stupnjem artifex musicae. Studij je kasnije nastavio u Budimpešti kod **prof. Josefa Karpatija**. Profesor je glazbe u gimnaziji "Paulinum" i na Teološko-katehetskom institutu. Obrađuje i sklada crkvene pjesme, a autor je mnogih glazbenih članaka, kao i knjige o orguljama subotičke katedrale. Tijekom svoje službe obnovio je zbor sv. Terezije, te je osnovao zbor sjemeništara "Schola cantorum". Svećenik Subotičke biskupije, **mr. Csaba Paskó** glazbu je učio u Subotici, Pečuhu i Grazu, gdje je ove godine na odsjeku za crkvenu glazbu postigao stupanj magister musicae. Osim toga, preuzeo je i vodstvo subotičkog gradskog zbora "Pro musica". /Priređeno: prema Hrvatskoj riječi/

ODRŽAN V. FESTIVAL BUNJEVAČKI PISAMA

Prema ocjeni stručnoga žirija, ali i prema glasovima publike, za najbolju pjesmu ovogodišnjeg petog po redu Festivala bunjevački pisama održanog 30. rujna u Velikoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo", proglašena je pjesma "Svako živi svoju tajnu", čiji je autor teksta, glazbe i izvođač **Josip Francišković**. Nagradu za najbolji aranžman dobio je **Julijan Ramač** za skladbu "Dušo moja" u izvedbi **Mihajla Bođenca**, a za najbolji do sada neobjavljeni tekst nagradu je primila **Nela Skenderović** za tekst pjesme "Ples za misečinu, svilu i zvečke". Titula najboljeg izvođača pripala je **Lidiji Horvat** za interpretaciju pjesme "Budi uz mene" koju je uglazbio **Slobodan Ivković**. Drugu nagradu stručnoga žirija osvojio je **Marinko Rudić Vranić** za skladbu "Bože pomози", za koju je tekst napisao **dr. Marko Sente**, a treća nagrada dodijeljena je **Gézi Kucseri mlađem**, autoru glazbe za pjesmu "Salaši stari", rađenu po tekstu **Géze Kucsera starijeg**, a u aranžmanu **Vojislava Temunovića** i izvedbi **Emila Antunića**.

Josip Francišković - prva nagrada stručnog žirija i publike

U sastavu stručnoga žirija zaduženog za ocjenjivanje kvalitete skladbi, aranžmana i interpretacije vokalnih solista bili su: **Mira Temunović**, **Berislav Skenderović**, **Jezefina Skenderović**, **Đuro Molnar** i **Đuro Parčetić**, dok su kvalitetu tekstova vrednovali: **Katarina Čeliković**, **Ljiljana Dulić**, **Ivana Petrekanić Sič**, **Milovan Miković** i **Tomislav Žigmanov**.

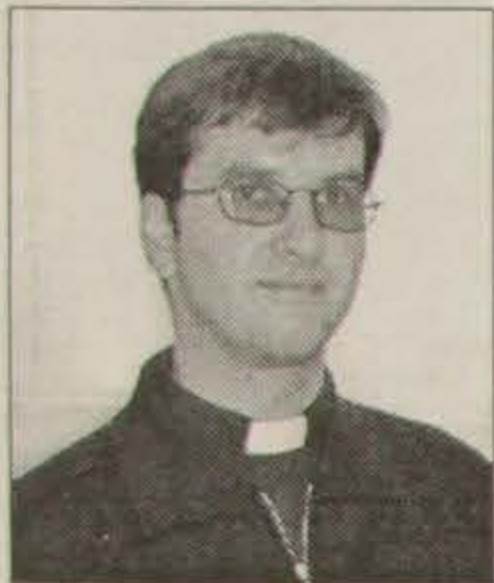
Na programu Festivala, kojega su osim u dvorani, posjetitelji mogli pratiti izravno i preko video-beama, predstavljeno je 15 novih pjesama. Festival, čiji su voditelji bili **Marijana Tikvicki** i **Ladislav Suknović**, službeno je otvorio predsjednik HKC "Bunjevačko kolo", **Mirko Ostrogonac**, rekavši kako je Festival "rezultat velikog entuzijazma, ali i timskoga rada koji sinergijski proizvode ostvarenja koja nadilaze realni stvaralački kapacitet naše male zajednice".

Festivalskim orkestrom HKC "Bunjevačko kolo", koji je pratio sve izvođače, ravnao je **Branko Ivanković Radaković**. Osim natjecatelja, u revijalnom dijelu večeri kao gosti su nastupili članovi Tamburaškog ansambla "Ravnica". Dodajmo kako su Festivalu nazočili i generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici, **mr. Davor Vidiš**, predsjednik Općine Subotica **Géza Kucsera**, dopredsjednik Općine Subotica i predsjednik DSHV-a **Lazo Vojnić Hajduk**, predsjednik SO Subotica **Saša Vučinić** i dr. /Priređeno: prema Hrvatskoj riječi/

109. OBLJETNICA CRKVE SV. ROKA U SUBOTICI

Od proslave 100. obljetnice crkve sv. Roka (1996.) Subotički tamburaški orkestar svake godine svojim muziciranjem na misi i kratkim koncertom poslije sv. mise sudjeluje u obilježavanju obljetnice te crkve. Ove godine kratki koncert poslije sv. mise održan je u dvorištu župe. Bila je to prigoda i za kolo.

Piše i uređuje: dr. Marinko Stantić

Euharistija i ljubav

Gospodin naš Isus Krist, odlazeći sa ovoga svijeta, vraćajući se svome Ocu i Ocu našem, ustanovio je euharistiju kao znak Njegove stalne prisutnosti s ljudima na zemlji. Time je ispunio ono što je i obećao: "Ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta!" (Mt 28,20). Ovim činom Gospodin sa svoje strane iskazuje i veliku ljubav prema nama. Ne želi nas ostaviti siročad, ne želi nas napustiti. Ostanak i trajna prisutnost u sakramentu euharistije nosi u sebi želju za blizinom. S onima koje volimo, s onima koji su nam dragi želimo biti dugo ili barem što češće. Gospodin želi s nama biti stalno.

Nastavljajući razmišljanje o euharistijskome otajstvu, središtu kršćanskoga života, željeli bismo osvjetliti vezu između Euharistije i ljubavi. "Ljubav" - na grčkome agape, a na latinskome caritas - ne označava na prvom mjestu neki čin ili osjećaj naklonosti, nego označava duhovni dar, ljubav Božju što je Duh Sveti ulijeva u ljudsko srce, te ga potiče da se daruje samome Bogu i bližnjemu (usp. Rim 5,5). Čitav zemaljski Isusov život, od začeca do smrti na križu, bio je jedan jedinstveni čin ljubavi, do te mjere da možemo svoju vjeru sažeti ovim riječima: Jesus Caritas, Isus Ljubav. Na Posljednjoj večeri, znajući da je "došao njegov čas" (Iv 13,1), božanski je Učitelj dao svojim učenicima najuzvišeniji primjer ljubavi perući im noge, te im je povjerio svoju najdragocjeniju baštinu, euharistiju, u kojoj je sadržano čitavo vazmeno otajstvo, kako je to napisao pokojni papa Ivan Pavao II. u enciklici Crkva iz Euharistije (usp. br. 5).

"Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje ... Pijte iz nje svi! Ovo je moja krv" (Mt 26,26-27). Isusove riječi u dvorani Posljednje večere unaprijed označuju njegovu smrt i objavljuju svijest kojom se On suočio s tom smrću, preoblikujući je u darivanje sebe samoga, u čin ljubavi koja se sasvim daruje. U euharistiji Gospodin nam se daruje svojim tijelom, svojom dušom i svojim božanstvom, a mi postajemo jedno s njime i jedni s drugima. Naš odgovor na njegovu ljubav mora dakle biti konkretan, potrebno je izreći istinsko obraćenje prema ljubavi, u praštanju, u međusobnome prihvaćanju i pažljivosti na potrebe svijeta. Toliki

su i mnogovrsni oblici služenja što ga možemo pružiti bližnjemu u svakodnevnom životu. Euharistija postaje tako izvorom duhovne snage koja obnavlja svijet ljubavlju Kristovom.

Pravi svjedoci te ljubavi su sveci, koji su iz euharistije primali snagu za djelatnu ljubav, koja je nerijetko bila junačka. Sveci su nam svijetli primjeri da se Gospodinu može služiti do kraja, te da se isplati žrtvovati za Gospodina. Služba bratu ili sestri, ujedno je služenje Gospodinu. "Koliko li radosti u služenju osobi Isusa Krista u njegovim siromašnim udovima!" - rekao je sv. Vinko Paulski. Sjetimo se i divna primjera u služenju braći i sestrama, blažene Majke Terezije, utemeljiteljice Misionarki ljubavi, koja je među najsiromašnijima ljubila Isusa, kojega je svakoga dana primala i motrila u posvećenju hostiji. Prije svih svetih i više nego njih, božanska je ljubav ispunila srce Blažene Djevice Marije. Nakon Navještenja, potaknuta od Onoga kojega je nosila u utrobi, Majka utjelovljene Riječi hitro se uputila kako bi pohodila svoju rodicu Elizabetu i pomogla joj. Molimo da svaki kršćanin, hraneći se tijelom i krvlju Gospodinovom, sve više raste u ljubavi prema Bogu i u velikodušnom služenju braći.

Kada bi se kršćani na pravi način, poput Gospodina, posvetili svojoj braći i sestrama u poniznosti i služenju, utjecali bi velikim zaslugama u promjeni ovoga svijeta na bolje. Ljubav, nahranjena euharistijskim Kristom, može slomiti i kameno srce! Kada nevjernik zapazi da mu se na uvredu odgovara praštanjem, kada mu se na nepravdu odgovori ljubavlju, on ne može a da se ne zapita koja to snaga djeluje u vjerniku koji mu čini ta djela. To je snaga Duha Kristova, to je snaga Njegovih pravih vjernika, njegovih istinskih sljedbenika. Uostalom, hoćemo li se kao vjernici zapitati zašto je ovaj svijet ovakav kakav je: put ratova, nemira, nesloge... Nije li upravo zakazala naša ljubav prema bližnjima koja mijenja ovaj svijet?! Nisu li Kristovi svjedoci zatvoreni u sebe same? Ne sumnjaju li isti da je Kristova ljubav u stanju pobijediti svaku nepravdu, uvredu i svako zlo ovoga svijeta? Krist je uvijek jači. Krist može pobijediti svako zlo (kao što je pobijedio i samu smrt). No,

pošto Isus još uvijek mora tek pobjeđivati okorjelost srca svojih vjernika, što još uvijek nije zauzeo svoje mjesto u onima koji se smatraju Njegovima, ne djeluje u svijetu dovoljno jer mu kršćani, oni koji se nazivaju Njegovim imenom, ne dozvoljavaju da se njima koristi za mijenjanje ovoga svijeta. Kršćani trebaju biti više otvoreni Kristu, više otvoreni euharistijskom snazi, potpuno se osloniti na Gospodina, a tek tada nastupa čudesna snaga Duha Kristova koja može promijeniti i ono što nam se čini nepromjenljivim. Gospodine, zauzmi svoje mjesto u nama, a preko nas, svoje mjesto u svijetu!

Premiloi

Sanjala sam
da te vidjeh,
u šipražju mekom
kraj seoskih puta.
Stojiš, sklopljenih
ruku ko' latice ruža
što dodiruju se jedva.
Pogledom me pratiš
dok trčim i vičem -
da me čuju svi,
da me čuju nebesa!
Ali, jutro mi te
ukrade.
Premila moja!
Koliko te ljubim!
Premila moja,
još i sada
za tvojim pogledom žudim!"
Daj, da budem dostojna
noge da ti ljubim!

Mikrut M. - Sombor

24. studenog

Sveti Andrija Dung-Lac

* oko 1785. + 21. 12. 1839

- Sin siromašnih roditelja ● u vjeri ga odgojio kateheta ● dva puta uhićen ●
- dva puta u tamnici ● dva puta otkupljen iz tamnice ● okrutno mučen ●
- glava mu odrubljena ● jedan od brojnih vijetnamskih mučenika ●
- zaštitnik katekumena, kateheta, svećenika i progonjenih ljudi ●

Vijetnam - misijska zemlja

Vijetnam je zemlja burne povijesti. Postojao je i kao neovisno kraljevstvo, ali bio je ovisan i o Kini, od 1862. do 1954. Vijetnam je bio francuska kolonija, od 1941. do 1945. bio je pod japanskom okupacijom. Rat za neovisnost od Francuske je trajao od 1945. do 1954. godine. Uslijedio je zatim zloglasni Vijetnamski rat od 1964. do 1975. godine. Vijetnam je 1999. godine brojao 75 milijuna stanovnika. Nešto više od polovice stanovništva čine budisti. Broj katolika se procjenjuje na 5 do 7,9%. Prvi misionari u Vijetnamu su u 16. stoljeću bili franjevci i dominikanci, koji su dolazili iz Filipina. Od 1615. godine su u Vijetnamu i isusovci i Pariška družba za vanjske misije. U Vijetnamu su vlastodršci misionare i kršćanstvo doživljavali kao nešto što ugrožava uzdržavanje države. U vijetnamskom narodu je duboko ukorijenjeno štovanje predaka. To je kršćanima zabranjeno. I radi toga su Vijetnamci nekršćani svoje sunarodnjake kršćane smatrali nepatriotskim. Okrutan progon kršćana u Vijetnamu traje već više od 260 godina. Glavom je svoju vjeru platilo 130.000 katolika. Najžešći progon se dogodio u 19. stoljeću. Kad je, međutim, krajem 19. stoljeća u Vijetnamu osnovana francuska kolonija Cochinchina, pojačana je djelatnost misionara, te je 1933. u Vijetnamu bilo već 1.300.000 katolika u 14 biskupija. Katolički su misionari bili tijesno povezani s kolonijalnim vlastima, pa se i radi toga na kršćanstvo gledalo kao na religiju tuđina i zavojevača. Smatralo se, da se kršćani nedovoljno zalažu za napredak domovine. Kad je 1954. godine počeo rat za oslobođenje od francuskih kolonijalnih vlasti, država se razdvojila. Na sjeveru je ostala država s komunističkim a na jugu s de-

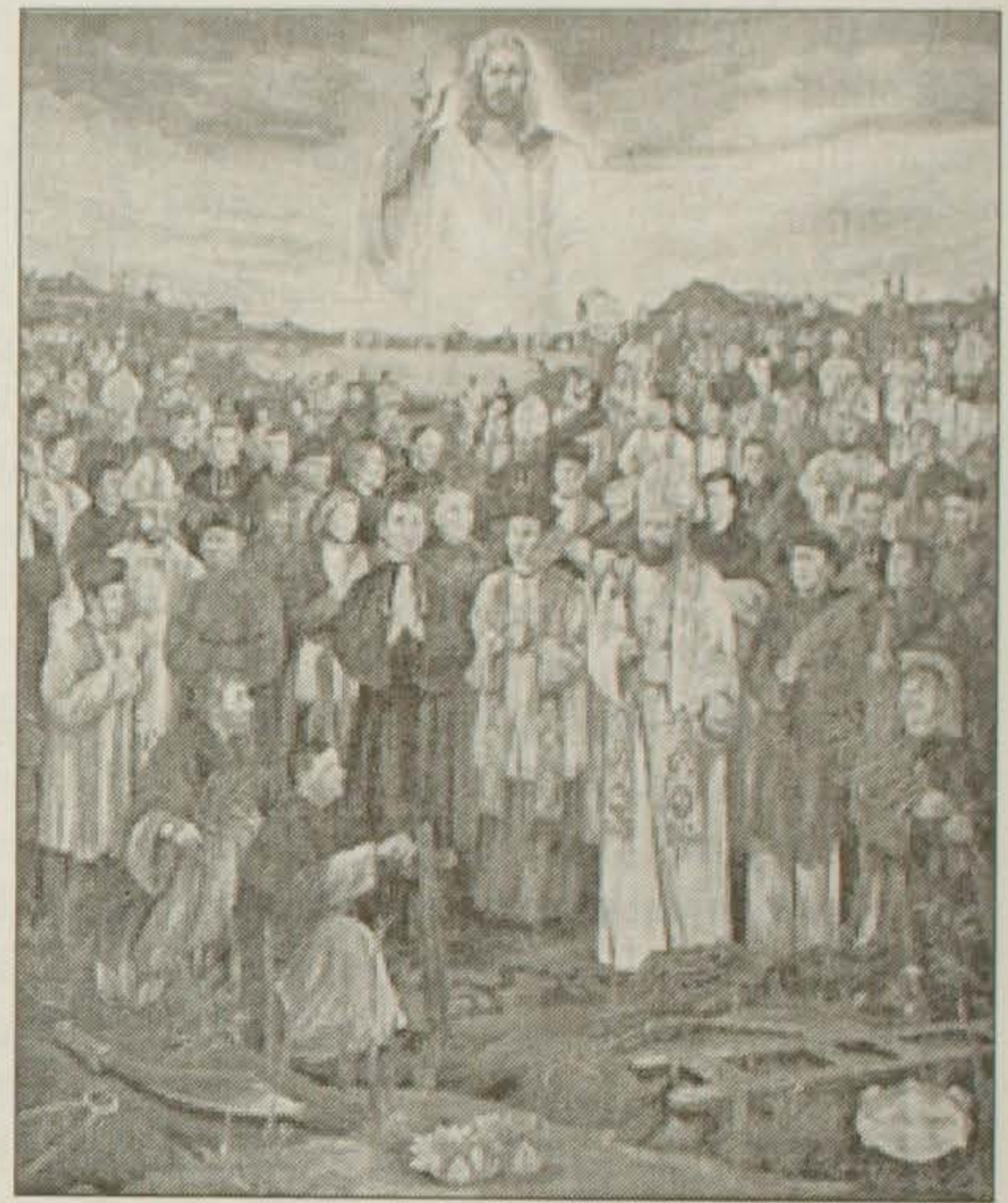
mokratskim režimom. S početka su katolici podržavali Ho Chi Minha, ali njegov komunistički režim je postajao sve nesnošljiviji. Zato je u vremenu od 1955. do 1957. godine 600.000 katolika bilo prisiljeno preseliti se iz sjevernog u južni Vijetnam. Na sjeveru zemlje su ostali samo ostaci nekadašnje Crkve s Hanoiem kao nadbiskupskim sjedištem i 9 sufraganskih biskupija. Mnogi su svećenici i vjernici laici bili godinama u logorima za preodgoj. Danas u južnom Vijetnamu postoje još dva nadbiskupska sjedišta.

Stoljeća krvavih progona

U 17. stoljeću je došlo do protjerivanja misionara iz Vijetnama, i konačno do zabrane javnog ispovijedanja kršćanske vjere. Rasplamsao se žestoki progon kršćana. Smaknute su stotine katehista, svećenika i na desetine tisuća vjernika. Tako su od 1740. do 1883. mnogi vjernici pretrpjeli mučeništvo. Iz toga je razdoblja papa Ivan Pavao II. proglasio 1988. godine svetima 117 kršćana, od kojih je 96 Vijetnamaca. Među tim mučenicima se nalazi i **Andrija Dung-Lac**.

Sveti mučenik Andrija kateheta, pa svećenik

Andrija se rodio u sjeverovijetnamskoj pokrajini Bac Ninh. Njegovo građansko ime je Dung An Trân. On je sin siromašnih nekršćanskih roditelja. Bilo mu je 12 godina kad su mu se roditelji nastanili u Hanoju. U Hanoju se o njemu starao je katolički kateheta. Njegov ga je kateheta odgojio u katoličkoj vjeri pa ga je i krstio. Sveti Andrija je tri godine djelovao kao kateheta. Nakon studija teologije, 1823.

godine je zaređen za svećenika. Postao je župnikom u mjestu Ke-Dâm. Za vrijeme cara Minh-Mang'sa izbilo je progonstvo kršćana. On je 1835. godine bačen u tamnicu, odakle se izbavio otkupninom koju su prikupili njegovi župljani. Da bi izbjegao progonstvo, Andrija je promijenio svoje ime u Andrija Lac te je dalje djelovao u jednoj župi sve dok 10. studenog 1839. godine nije zajedno s **ocem Petrom Truong Van Thijem** opet uhićen. I tada je bio oslobođen zahvaljujući vjernicima koji su za njega i za njegova supatnika prikupili novac potreban za otkupninu. Bilo je to vrijeme bezobzirnog progona. Ponovno su obojica uhićena. Prebačeni su u Hanoi, gdje su bili okrutno mučeni dok im konačno, obojici, nije odrubljena glava.

Andrija je 1900. godine proglašen blaženim, a 1988. godine zajedno s ostalih 116 vijetnamskih mučenika proglašen je svetim. Zaštitnik je kateheta, katekumena, misionara i progonjenih ljudi.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Osloboditi "nagnuća" od navezanosti

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Iako su kršćani milošću preporođenja "obukli Krista, novog Adama" ne mogu u Kristu "rasti" bez suradnje s primljenom milošću. U suradnji s milošću treba "liječiti rane" koje je na duši ostavio "trn istočnoga grijeha", a to je naklonost zlu koje SB naziva "nevaljalim nagnućima", "strastima" "bijesnim psićima" ili "zmajem koji ne da mira". Drugim riječima, to je ljudska oholost ili kako tvrdi papa Benedikt XVI. "Čovjekovo vjerovanje da posjeduje ključ života što je Bog zadržao za sebe".(1)

O. Gerard zato nastoji uvjeriti svakoga svoga slušatelja da "dokle god ga vodi strast, daleko je od njega spas, ne ide k Bogu"(2). "Strasti uzde popustiti znači dušu i pamet gušiti. Svoju slobodu žrtvuje tko strast ne savlada"(3). Isto tako: "Dokle god ne skinemo s duše koru strasti, Isus ne može spustiti u nas svjetlost. Najprije moraju grijesi uništeni biti, nagnuća zaspali kako bi čovjek mogao početi se oblačiti u milost"(4).

Ovi vlastoručni zapisi o. Gerarda ističu da suradnja s Kristom treba ići posebno u dva smjera: kršćanin se mora osloboditi grijeha što je počinio poslije krštenja, posebno sakramentalnim životom i molitvom, a zatim nastojati da "zaspusti strasti". To pak "uspavanje" ne ide bez patnje jer: "Bog je postao čovjekom i patio"(5). Očito ovom tvrdnjom SB aludira na riječi sv. Pavla da treba "s Kristom suumrijeti kako bi s Kristom suživjeli". Kao što čovjek prolazi "krize rasta", prije nego što postane odrastao i zreo čovjek, a to nije bezbolno, tako i kršćanin, po uzoru na Krista: "koji je mogao doći kao odrastao čovjek i otpočeti spasenje ali je došao kao dijete kako bi najprije bili djeca a onda sve veći i veći"(6). Kako pak biti kao djeca, dakle ponizni, upozorava o. Gerard: "Treba se oprati vodom poniznosti, (jer uči Mali Isus i Mala Terezija), oholi nemaju vremena na Isusa misliti jer im je glava puna pitanja: što misle o meni i što će o meni misliti"(7). Kršćanin je dakle uvjetovan ljudskim obzirom, nije ponizan, tj. nije slobodan, podložan je strasti. Bez slobode od strasti čak "svaka je krepost opasna... jer visoko diže čovjeka... i ne dozvoljava da se istinski moli (jer u takvom stanju) iako moli, sebičnost prosi"(8).

Važno je pojasniti što naš sluga Božji podrazumijeva pod pojmom "uspavanje strasti", za "rast u Kristu". Kako bi dao razumjeti taj izraz, naš kandidat za oltar upućuje na knjigu sv. Ivana od Križa, koja nosi naslov "Tamna noć". Tim izrazom Gerard tumači što znači "ugušiti strasti i nagnuća". Strasti, nagnuća ne mogu se uništiti jer su urođeni ljudskom biću već ih treba pročistiti, "neutralizirati" negativnu i sebičnu

težnju, što je posljedica istočnoga grijeha, i preusmjeriti ih prema plemenitim i objektivnim i kršćanskim vrednotama koje nudi Isus Krist u Evanđelju i tako obogatili svoju ljudsku i kršćansku osobnost. Taj rad je isto što birati ljudske i kršćanske vrednote i ugrađivati ih u svoj život.

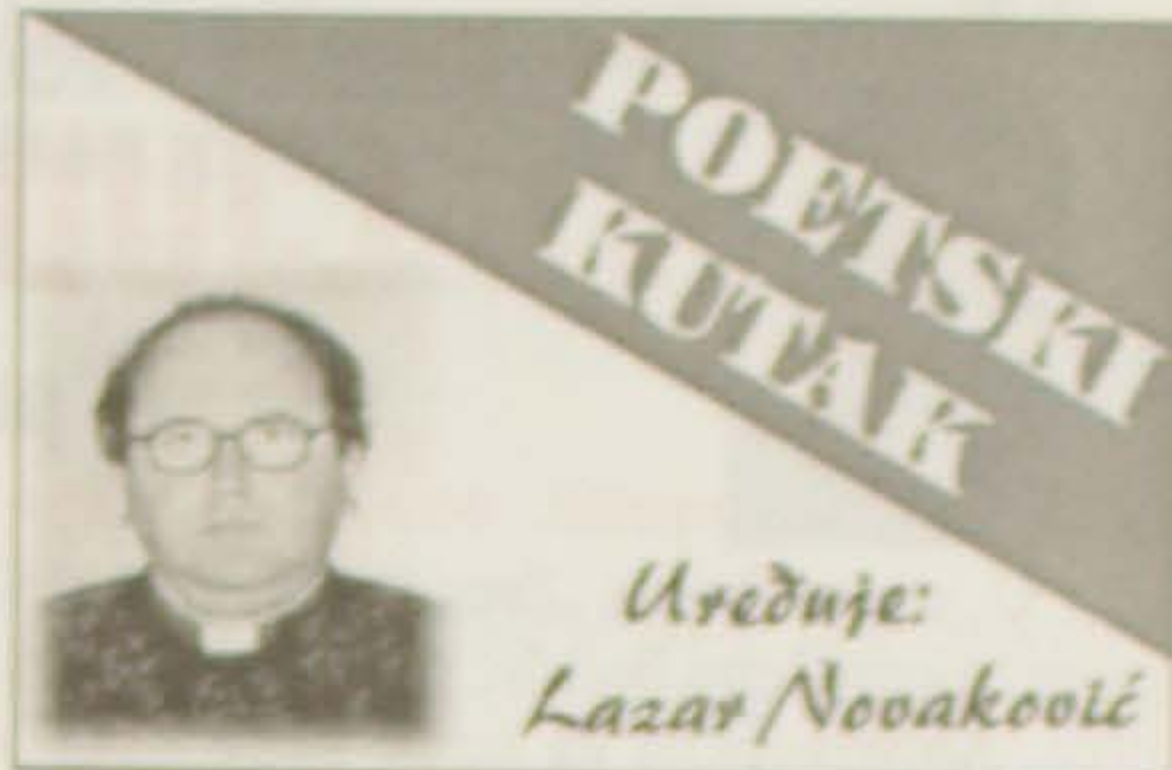
Čovjek ne može uništiti ono što mu je urođeno, a to su "strasti", "nagnuća" afektivnost, ali može "liječiti" rane što je u njima ostavio istočni grijeh, a to su primjese sebičnosti. "Kad strast ... stane onda duša Bogu putuje. Bog je nosi, Bog je grli, Bog se s njome sjedinjuje"(9).

Kako bi se umanjila snaga oholosti i sebičnosti po kojima je "ranjena" čovjekova afektivnost istočnim grijehom, potrebna je opredijeljenost za Isusa. Kršćaninovim nastojanjem, Krist Isus treba postati "zrak duše jer, kao što tijelo ne živi bez zraka, tako kršćanska duša ne živi bez Tebe Isuse. Dakle, neka tijelo udiše zrak a duša Tebe. Dakle stalni uzdisaj duše (neka bude): dođi najpotrebniji zračice, Isuse moj jaki... Ti ćeš mi biti zrak, ako je srcu čistoća a ne mrak... Zlo izdisati a Tebe (Isuse) udisati. Kad želim ovaj zrak odmah sam junak... Ova je želja potrebna i mora biti laka, makar kako bila teška. Tko se ne bori krunu neće dobiti... Dok ovaj zrak želim spasonosno živim!"(10).

Ovaj plan za liječenje strasti od primjese sebičnosti je još uvijek vrlo aktualan i potvrđen je, među ostalim, učenjem II. vaticanskog koncila: "Krist, koji je slika nevidljivoga Boga jest i savršeni Čovjek koji je Adamovim sinovima vratio sličnost s Bogom, koja je već prvim grijehom izobličena... Utjelovljeni Sin sjedinio se sa svakim čovjekom..." (Po Njemu)... čovjek prima prve plodove Duha... i čitav se iznutra obnavlja..."

Naš zaključak ne može biti drugi nego odaziv da se otvorimo i opredijelimo se za Krista, snagom milosti i našom suradnjom s milošću da nas "liječi" od strasti, od oholosti i sebičnosti, koje su preplavile i zagorčavaju život ljudi na zemlji, kako to osjećamo svi na vlastitoj koži! "Ne bojmo se Krista" kako je to poručio blagopokojni papa Ivan Pavao II. od samog početka svog pontifikata!

1. Joseph Ratzinger, Bog i svijet, Mozaik knjiga, Zagreb 2003, str. 72, 73
2. Biser mišljenja, 004311
3. Theologia pastoralis, 002660
4. Ondje, 003391, 003390
5. Biser mišljenja, 004471
6. Razgovor s Isusom, str. 004082/83
7. Theologia pastoralis, 003352
8. Biser mišljenja, 004281
9. Sjedinjenje s Isusom, 004281
10. Theologia pastoralis, 003180/81

Fra Rozo Palić

Rođen je 15. veljače 1969. godine u Janjevu. Nakon osmogodišnje škole u rodnom mjestu, kao franjevački kandidat, gimnaziju završava na Šalati u Zagrebu. Poslije zavjeta, teološki studij pohađa u Zagrebu i Rimu. Za svećenika je zaređen 2004. godine. Nakladnička kuća Teovizija iz Zagreba objavljuje mu zbirku pjesama "Da ljubav tvoja ljubljena bude" (2005.). Trenutačno živi i djeluje u Zagrebu, u franjevačkom samostanu na Kaptolu.

Tebi, Marijo

Najljepša i najsvetija Ženo - Djevice,
Ti prožeta si ljepotom neba,
sjaj te Očeve slave
u neraspodljivost obuče:
zdravo, Bezgrešna!

U prisutnost uronjena Božju
naše mu molbe ponizne prinosiš -
kao dragocjenost,
što u vječnost uvodi:
blagoslovljena ti, Kćeri milosrđa!

Žrtve naroda, Marijo, prinosiš
ko' ugodan prinos Svevišnjemu,
zagovorom svojim svemir potičeš
na buđenje nove Zore:
hvalimo te, Odvjetnice naša!

Ti ljudskoga srca siromaštvo poznaješ,
zagovorom pred Ocem dane nam
usrećuješ,
što jesmo, po Tvome majčinstvu bivamo:
zahvaljujemo ti, Majko!

Cijeli te časti svijet,
i za tobom nam duše vape,
svako svoje zaštiti dijete - ona veliko i
malo -
i ostavljeno:
molimo te, Djevo!

Svjetlo Očeve slave lik je tvoj,
i nek on osmijeh trajan naš bude.
Tvoji smo i od tebe, a i rod smo tvoj:
stog čuvaj i štiti nas, Marijo, čovjeka
kraljice!

Fra Rozo Palić

Piše: Mirko Štefković

LJUDSKA OSOBA

- prikaz dokumenta -

U ovom broju *Zvonika* svoj kutak posvećujemo temi ljudske spolnosti. Godine 1975. Kongregacija za nauk vjere - čiji je pročelnik tada bio naš poznati kardinal **Franjo Šeper** - posvetila je pozornost sve većoj izopačenosti običaja, izazvanoj takozvanom "studentskom revolucijom" oslobođenja od tradicionalnih "moralnih klišea" vezanih za spolnost. Tako je nastao gore naslovljeni dokument. Iako je bilo nemoguće značajnije utjecati na tijek razvitka općeg svjetonazora glede spolne etike, ovim dokumentom se željelo pojasniti zdrav crkveni nauk o svrsi ljudske spolnosti, koja bitno određuje način njezina življenja i njegovog moralnog vrednovanja.

Odabir ovog relativno starog dokumenta nije slučajna. Iako je pisan malo drugačijim tonom nego što smo to danas naviknuti, tvrdnje koje iznosi nikako nisu preživljene, jer se čvrsto oslanja na pojam ljudske naravi i drevnu Crkvenu predaju utemeljenu na Svetom pismu. Kako bismo to pokazali, u sljedećem broju *Zvonika* ostajemo kod iste teme, ali tada ćemo se poslužiti puno novijim dokumentom. Bit će zanimljivo uočiti različit način pristupa problematici, ali isto tako i čvrst stav svrhe spolnosti, utemeljen na objektivnoj istini ljudske naravi.

Naš dokument prvo postavlja nekoliko temeljnih principa, crpeći iz blaga Objave i njezina razumijevanja u crkvenoj predaji, bazirajući se također i na filozofskim spoznajama objektivne istine, na osnovu kojih obrađuje samo pojedine aspekte spolnog morala. U pitanjima morala čovjek ne može suditi po svojem vlastitom nahođenju, jer mu je u "srcu zakon što mu ga je Bog upisao" (GS 16), a nama kršćanima je najviše i nepromjenjivo načelo života objavljeno u osobi Isusa Krista (usp. Iv 8,12). Nema pravog promicanja ljudskog dostojanstva bez poštivanja bitnog reda njegove naravi, i zato svaki razvoj običaja, bez obzira na svoju povijesnu uvjetovanost i ograničenost, treba poštovati nepromjenjiva načela, dostupna ljudskoj razumskoj spoznaji, tj. prirodni zakon, koji nije drugo nego odraz vječnog Božjeg zakona. Kako pak spolnost značajno označuje ljudsku osobu kao takvu, ne samo na biološkom, nego i na psihološkom i duhovnom planu, to znači da njezinu svrhu ne možemo ograničiti samo na jednu od tih dimenzija. Nadalje, kako je bračni savez jedino mjesto osobnog darivanja koje uključuje spolne čine, s ciljem "dobra samih supružnika i prenošenja života" (KKC 2363), ovaj se dokument uporno poziva na ovu svrhu te tako

zaključuje o neurednosti onih čina koji svoju svrhu nalaze samo u sebi samima.

Na prvom mjestu dokument podiže svoj glas protiv sve raširenije pojave predbračnih odnosa. Čak i dobre nakane, koje su na koncu samo djelomično takve, ne opravdavaju slične čine. Prije svega nedostaje im sakramentalno ozračje nerazrješivog saveza ljubavi, poput onog između Krista i Crkve, što znači Božji blagoslov, a obično nisu otvoreni novom životu, ili u protivnom neodgovorno djeluju na štetu potomstvu, kojemu ne mogu garantirati stabilnost obiteljske zajednice neophodnu za kasnije uklapanje u društvo.

Zatim se pažnja posvećuje homoseksualnim odnosima. Nije bez temelja razlikovati između osoba one koje su takve sklonosti stekle, tj. mogu se liječiti, i onih koji se takvima smatraju po tzv. urođenom instinktu. U pastoralnom djelovanju takve se osobe imaju prihvaćati s razumijevanjem, što ne znači i moralnim opravdavanjem eventualnih homoseksualnih odnosa. Takve čine, a ne sklonosti, osuđuje i Sveto pismo (usp. Rim 1,24-27), jer su protivni naravnom zakonu, a time i samome Bogu. Anomalija homoseksualnih sklonosti, iako izaziva žaljenje, nikako ne opravdava vrijednost moralne neurednosti takvih čina.

Glede pojave spolnog samozadovoljavanja ili masturbacije, stav je opet jasan. Takvi čini su u sebi teško neuredni. Iako im Sveto pismo ne daje posebni nazivnik, crkvena ih predaja vidi podrazumijevane kada se u Novom zavjetu govori o "nečistoći" i "bludništvu". Psihološke i sociološke uvjetovanosti nisu u stanju moralno opravdati takve čine, nego samo pomažu u prosuđivanju njihovih subjektivnih vrijednosti.

Na koncu se pojašnjava odnos "uzajamne ovisnosti" između pojedinih moralnih čina i "fundamentalne opcije", tj. temeljne čovjekove odluke za Dobro, koju on svojim moralnim odabirima potvrđuje ili negira, čime je oblikuje tokom čitavog svog života. Istina da na području spolnosti često puta požuda, slabost ili nezrelost uvjetuju našu slobodu, no kako moralni red spolnosti uključuje visoke ljudske vrijednosti, svaka je direktna povreda tog sklada objektivno teška. Zato se na koncu potiče na otkrivanje vrijednosti i veličine kreposti spolne čistoće u svakom staležu, na njemu primjeren način, što nužno pretpostavlja čistoću srca (usp. KKC 2336-2350). Ozbiljno kršćansko zalaganje oko čistoće uključuje sve životne dimenzije, jer biti Kristov znači svakodnevno prihvaćati svoj križ (usp. Lk 9,23), kao jedini put ka uskrsnuću (usp. 2 Tim 2,11-12).

IV. REŠETARSKI SUSRET PJESNIKA

Četvrti Rešetarački susret pjesnika iz dijaspore i Hrvatske održan je u Rešetarima 24. rujna, a sve u organizaciji Hrvatske matice iseljenika (HMI) iz Zagreba i KLD "Rešetari" iz Rešetara. Pokrovitelj manifestacije bila je Brodsko-posavska županija Slavonski Brod. Nakon poslijepodnevnoga prijama kod načelnika gradskog Poglavarstva, te dobrodošlice koju su uputili uglednici političkoga i kulturnoga života, započela je promocija knjige "Domovinski smiješak u letu vremena". Na natječaj za objavljivanje pjesama konkuriralo je 99 autora iz 19 država svijeta, a tiskane su 144 pjesme od ukupno 99 autora iz 17 država. Nazočni su bili pjesnici iz Australije, Švedske, Njemačke, Mađarske, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije i Crne Gore. Njima su se na promociji obratili izbornici pjesama, pjesnici, urednici i pokrovitelji, dok su članovi KLD "Rešetari" pročitali nekoliko odabranih pjesama. Nakon službenoga dijela, u velikoj dvorani tvornice kože "Psunj", započela je svečanost pjesničke večeri. U ime HMI, **Dijana Mašala Perković**, otvorila je susret, a pjesnici iz raznih krajeva svijeta čitali su svoje pjesme. Organizatori su za ovu prigodu, svakom pjesniku darovali po tri knjige.

Na samom kraju, u ime domaćina, nazočnima se obratio urednik spomenute knjige, **Ivan De Villa**, otvorivši tom prigodom i novi natječaj koji će trajati do 31. siječnja 2006. godine. On je poželio da se uz nove sudionike, "ponovno vidimo na istom mjestu, 23. rujna 2006. godine".

Antun Kovač, Sombor

Piše: dr. Andrija Kopilović

16. 10. 2005. - DVADESET I DEVETA NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 45,1.4-6; Ps 96,1.1.4-5.7-8.9-10ac; 1 Sol 1,1-5b
Mt 22,15-21

Dajte Gospodinu slavu i silu!

Jedan od osnovnih vjerničkih stavova pred Bogom je svakako divljenje i veličanje Božje osobe. Sigurno da Bog nadilazi svaku moć našega spoznavanja, a pogotovo shvaćanja. Međutim, to ne znači da Objava ne donosi dovoljno podataka da se Bogu možemo diviti po onomu što je on sam o sebi objavio ili što vidimo iz "djela njegovih ruku". Stoga nas psalmista poziva da pjevanje Gospodinu pjesmom novom ne znači toliko novitet u pjesmi koliko u sadržaju i činjenici da klikćući i pjevajući Bogu iskazujemo svoje divljenje njegovoj osobi i samim tim navješćujemo i poganima njegovu slavu. Stav slavljenja i hvale je jednako tako kao i divljenje naš temeljni stav pred Bogom. Tolika dobroćinstva koja primamo od Boga nisu nam zato darovana što smo ih zaslužili, nego stoga što nas Bog ljubi. Nama je dakle dužnost ljubavljvu uzvraćati a najbolji način uzvraćanja jest upravo ta zahvalnost, ta "raspjevanost" i taj način navješćivanja Boga jedinoga. Iako ne u punom smislu, ali svakako je to i naše navjestiteljsko poslanje koje vodi do spoznaje da je Bog jedini Bog i da njemu pripada svaka čast i slava.

23. 10. 2005. TRIDESETA NEDJELJA KROZ GODINU

Izl 22,20-26;
Ps 18,2-3a.3bc-4.47.51ab;
1 Sol 1,5c-10; Mt 22,34-40

Ljubim Te, Gospodine, kreposti moja!

Važno je u vjerničkoj svijesti podržavati jasni nauk o pojmu kreposti ljubavi. Teško je definirati što tko misli pod pojmom ljubavi. Sigurno je, međutim, da je ta riječ danas toliko devalvirala da je zapravo teško našem suvremeniku reći što je to kršćanski pojam ljubavi, napose ljubavi prema Bogu. Kada ljubimo, redoviti motiv ljubavi je u nama, jer nas prema ljubljenoj osobi ili stvari potiče naša spoznaja iznutra jer nam je osoba koju ljubimo draga, privlačna ili vrijedna, ako se radi o predmetu. Međutim, kršćanski pojam ljubavi je iznad osjećaja i mora postati životni stav po komu se mi obraćamo Bogu koji je dostojan svakog poštovanja i ljubavi sam po svojoj naravi, jer je Bog - jer je savršen - jer je dobar. Ali, ljubiti ne znači ljubiti motivom koji je u nama nego motivom koji je u njemu: "Bože, ljubim te zato jer si ti Bog!" Tek nakon toga životnoga stava i opredjeljenja dolazi sve ono što ta ljubav sobom donosi: sigurnost, spasenje, obrana... To onda postaje u molitvi zahvale i izričaj kojim se Bogu pokušava očitovati taj stav ljubavi. Dakle, ljubav nije na razini osjećaja nego na razini opredjeljenja - zato što je on sam vrijedan svake ljubavi.

30. 10. 2005. - TRIDESET I PRVA NEDJELJA KROZ GODINU

Mal 1,14b-2,2b.8-10; Ps 131,1.2.3; 1 Sol 2,7b-9.13
Mt 23,1-12

Čuvaj dušu svoju u miru kod sebe, Gospodine!

Bog je svetost. Bog je dobrota. Bog je savršenstvo. Iz te činjenice Božje veličine proizlazi cjelokupno djelo stvaranja. Bog ne stvara zato što mu je potreban svijet. Niti može stvarati zato da on bude "bogati-ji". Bog stvara zato što stvaranjem obogaćuje svako stvorenje da ono postoji i da mu se Bog očituje. To očitovanje se najviše odnosi prema ljudima i anđelima. Sva priroda Bogu uzvraća življenjem u skladu s vlastitom naravi, dok čovjek i anđeo to čini na razini svoje volje. Mi smo središte stvaranja jer kao razumska bića možemo prema Bogu imati odnos "Ti-ja". No, jedna od čestih opasnosti koja taj odnos narušava je oholost i gordost. Ona nas direktno udaljava od Boga i prekida mogućnost toga stava jer pred Bogom nitko ne može biti velik ako je svjestan da je stvorenje i da je sve primio. Stoga je i obratno istina da je krepost poniznosti - krepost istine - najbolji put do Boga. Ako se pred Bogom osjećamo sigurni i ako u njegovoj volji nađemo svoj mir, onda on vodi naše putove i on postaje temelj naše nade. Psalmista u ova dva stiha koja danas čitamo, ističe vrlo lijepim slikama taj mir ponizne duše i tu sigurnost odnosa prema Bogu. Prisan odnos Boga i čovjeka - "Ti-ja" - temelj je takvog odnosa i u zajednici.

13. 11. 2005. - TRIDESET I TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU

Izr 31,10-13.19-20.30-31; Ps 128,1-2.3.4-5; 1 Sol 5,1-6
Mt 25,14-30

Blago svima koji se boje Gospodina!

U mnogim kršćanskim savjestima danas nije posve jasna razlika između kreposti straha Božjega i mane straha od Boga. Strah Božji je krepost jer se duša boji da izgubi, zbog svojih grijeha, Božju naklonost, prisutnost, milinu. A strah od Boga je za Boga ponižavajući strah. Takav strah je mana, jer je motiv strah, ali koji "prigovara" Bogu i vrši njegove zapovijedi zbog straha od Božje "osvete" i kazne i zbog straha od pakla. Dakle, ondje gdje je temelj ljubav i želja za Bogom, to je krepost. Ondje, pak, gdje je prisutan strah kao jedini motiv krepostnog života je mana. Psalmista hvali svakoga koji ljubi Gospodina i koji posjeduje tu krepost straha Gospodnjega. Iz poštovanja i ljubavi prema Bogu te marljivoga nastojanja da izbjegava ono što se Božjoj volji protivi, slijedi čitav niz dobara kojima Bog "obasiplje" duše koje imaju takav stav. U ovom psalmu to je izraženo u vrlo konkretnim životnim okolnostima kao što je brak, obitelj, kuća. Iz takvoga stava proizlazi blagoslov koji se očituje u obilju darova kojima je takav čovjek blagoslovljen a iz činjenice blagoslivljanja slijedi i činjenica da čovjek blagoslovljen blagoslivlja Boga, zahvaljuje i njegov blagoslov zaziva na svoje bližnje. Dakle, strah Gospodnji je izvor višestrukog blagoslova Božjega.

6. 11. 2005. TRIDESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GOD.

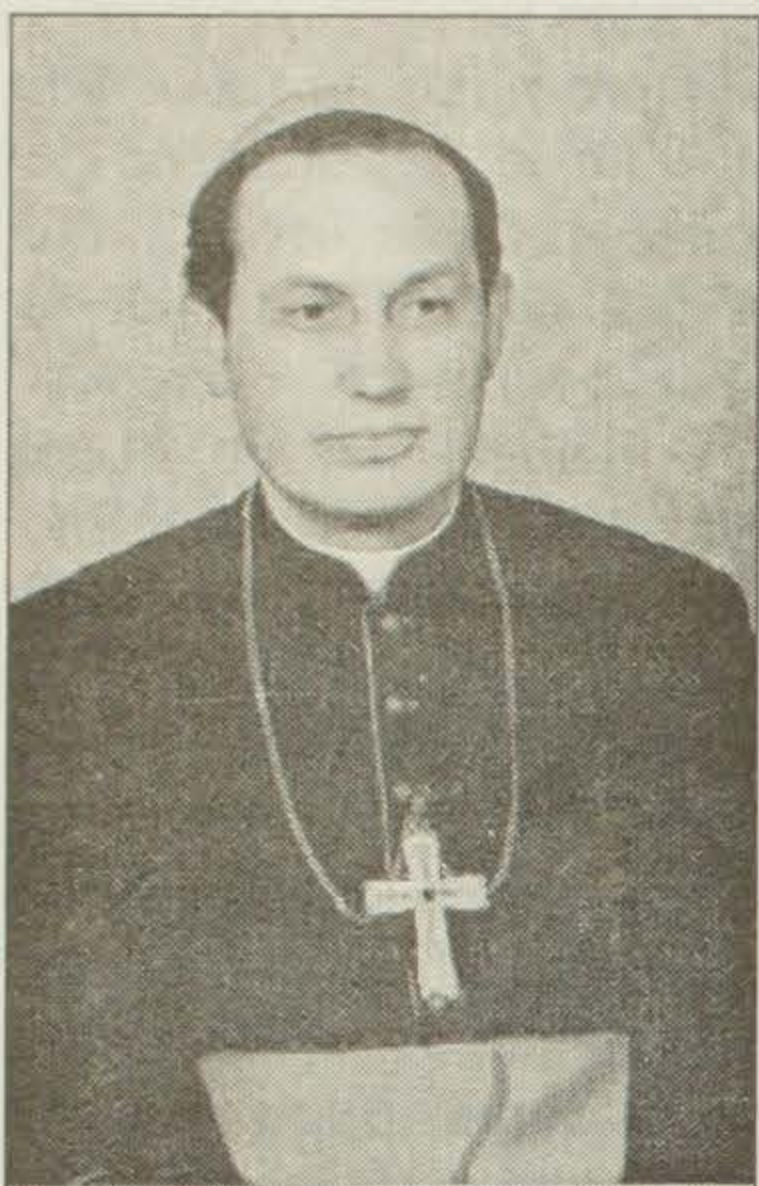
Mudr 6,12-16;
Ps 63,2.3-4.5-6.7-8;
1 Sol 4,13-18; Mt 25,1-13

Tebe žeda duša moja, Gospodine, Bože moj!

Bog je prisutan u našem životu. U Njemu živimo, mičemo se i jesmo, kako kaže Apostol. Međutim, Bog ne čini nasilje ni nad našom spoznajom, ni nad našom voljom. On nam se ne objavljuje tako da "blokira" naš razum i da "prisiljava" našu volju. Nitko ne poštuje čovjekovu veličinu i slobodu kao Bog. Za duhovni život taj Božji stav prema čovjeku ponekad se čini kao da je problem. U kom smislu? Duša koja čezne za Bogom mora činiti napor. Napor duhovnoga rasta i "traženja" Boga. Čini se koji puta da je Bog tako skriven i da se tako udaljava iz našega života te je sav naš napor uzaludan. Psalm 63 u ovim stihovima koje danas liturgija razmatra govori o toj čežnji duše za Bogom, o toj žeđi, i uspoređuje je s izvrsnim slikama iz prirode kao što je suha zemlja, kao što je žeđ, kao što je noćno bdjenje, itd. Dakle, naš život je trajno "hodanje" u susret Bogu i naš život je susretanje s Bogom. U toj čežnji i u tom susretu sva je ljepota molitve, slavljenja i sigurnosti. Sigurnost je utemeljena baš na tom iskustvu susreta s Bogom. Prema tome, bez čežnje nema susreta, bez iskustva susreta nema sigurnosti i stoga je naša molitva uvijek okrenuta prema "licu Božjem" u stavu traženja, susreta, zahvale i klicanja.

GRADIMO BOGOSLOVIJU "SV. AUGUSTINA" U SUBOTICI

Bogoslovija Sv. Augustina u Subotici je ustanova formacije budućih svećenika i uvjet otvaranja Bogoslovnog učilišta. To je dakle potrebit i prvi korak za kojega smatram da je od vitalnog značenja za našu biskupiju i za cijelu Crkvu u ovoj regiji. Time naš grad i naša biskupija ulaze u jedan zadatak za Crkvu vrlo važan: svećeničku formaciju.

RADIO MARIJA:

Preuzvišeni, molim Vas recite nam zašto je bilo potrebno osnovati Bogosloviju "Sv. Augustina" u Subotici, zašto je to značajno i kako ste se odlučili na taj korak?

□ Ponajprije bih želio naglasiti da je jedna od temeljnih zadaća biskupske službe pastoral i briga za duhovna zvanja. Direktorij za biskupe, a i mnogi drugi dokumenti na osobit način tu biskupsku dužnost naglašuju. Crkveni Zakonik predviđa da svaka biskupija, ako je potrebno, ima vlastitu bogosloviju, to jest mjesto odgoja i obrazovanja budućih svećenika. Naši svećenički pripravnici nakon devedesetih godina nalaze se u više Bogoslovija u Mađarskoj, Hrvatskoj, Italiji i Slovačkoj. Hvala Bogu, imamo lijep broj zvanja. Kako u ovom dijelu naše domovine nema takve ustanove, i moja je želja, a i sugestija Svete Stolice, da se na ovim prostorima otvori Bogoslovno sjemenište. Odmah na početku trebamo razlikovati dvije stvari: pojam bogoslovija je zavod - ustanova - gdje se događa odgojno obrazovni proces budućih svećenika, a drugo je teološko učilište, gdje se događa znanstveno-obrazovni proces studija potrebnih za svećenika ili drugu crkvenu službu. Crkveni zakon ne predviđa mogućnost visoke bogoslovne škole na rangu teološkog fakulteta ako u istom mjestu ne postoji i bogoslovija, kao mjesto formacije budućih svećenika. Dakle, Bogoslovija Sv. Augustina u Subotici je ustanova formacije budućih svećenika i uvjet otvaranja Bogoslovnog učilišta. To je dakle potrebit i prvi korak za kojega smatram da je od vitalnog značenja za našu biskupiju i za cijelu Crkvu u ovoj regiji. Time naš grad i naša biskupija ulaze u jedan zadatak za Crkvu vrlo važan: svećeničku formaciju.

Gradnja prema suvremenim standardima

RADIO MARIJA:

Što je potrebno da bi ova novoosnovana Bogoslovija mogla funkcionirati?

□ Po naravi je stvari jasno da mora imati adekvatne vlastite prostorije. To nemamo. Stoga smo se odlučili prvo sagraditi zgradu Bogoslovije koja će biti adekvatna namjeni sa svim sadržajima kao što su stan, knjižnica, dvorane i sve ostalo što je potrebno za život mladih ljudi. Predviđa se oko četrdeset jednokrevetnih soba s kupaonicom i nešto komfornijih apartmana, knjižnica, društvene prostorije, predavaonice, jasno kapela i slično. Ne idemo ni u kakvu raskoš, ali gradimo prema suvremenim standardima. Ta zgrada bi tokom godine, kada bogoslovi nisu u njoj, mogla poslužiti za mnoge pastoralne susrete, rad raznih biskupijskih vijeća, svećeničke duhovne vježbe, konferencije, itd. Dakle, sama zgrada kao takva nam je potrebna. Zatim nam je potrebna i knjižnica, kao i dobar kadar odgojitelja. Rektor, prefekt studija, poglavari, duhovnici. Zato sam i poslao i šaljem svećenike na postdiplomske studije i formaciju.

Polako stvaramo svoj profesorski kadar

RADIO MARIJA:

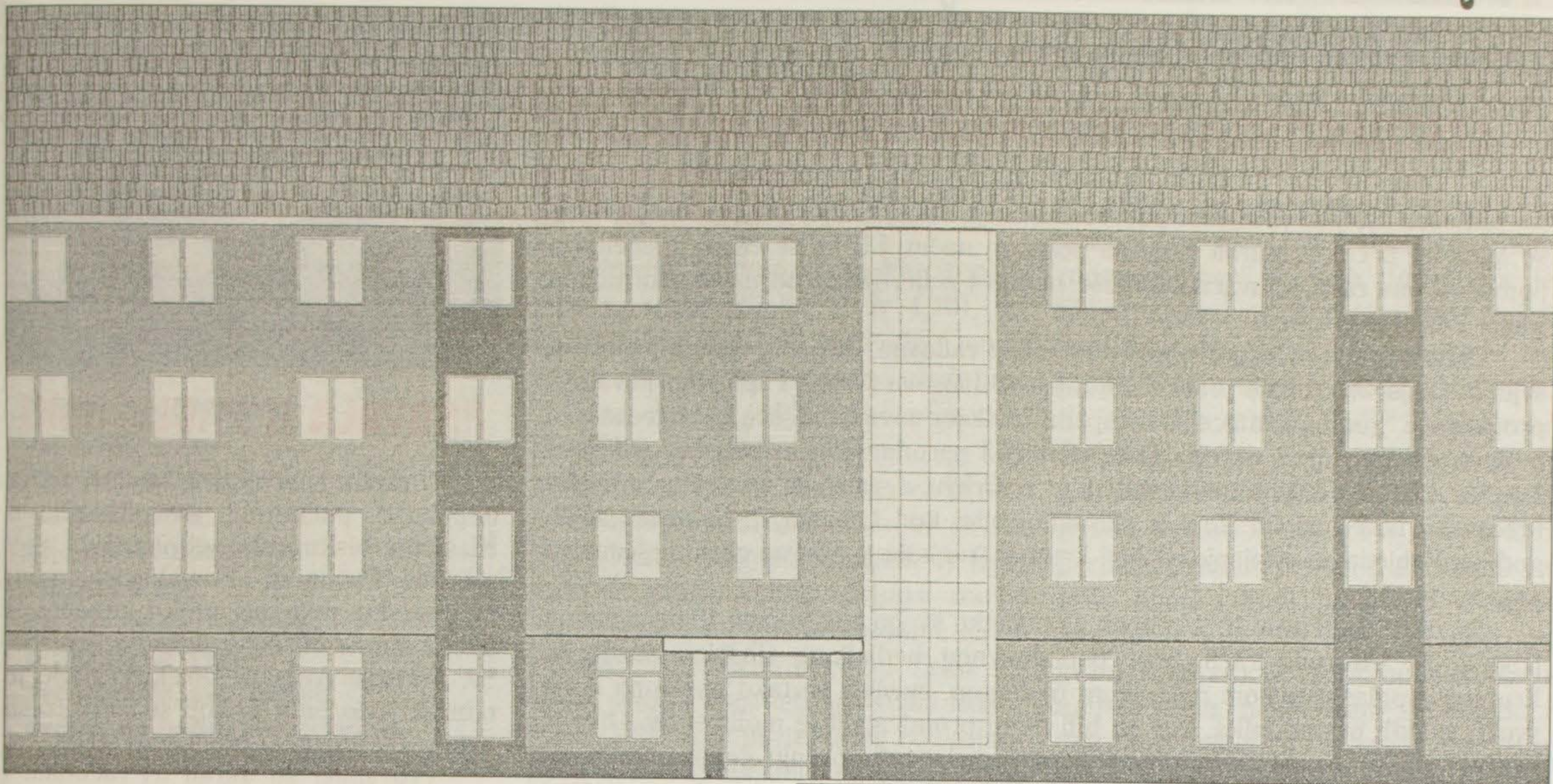
Tko može biti primljen u ovu Bogosloviju?

□ Ako imate na umu da je Bogoslovija odgojni zavod budućih svećenika, onda je jasno da u Bogosloviju mogu biti primljeni samo svećenički kandidati. Međutim, očito je da se u pitanju krije i drugo pitanje, a to je pitanje teološkog učilišta. Bogosloviju prati i Bogoslovno teološko učilište fakultetskog ranga. Njega osniva Sveta Stolica. Na to učilište uz bogoslove mogu se upisati i vjernici laici. Naša je želja i nakana da teološko učilište bude otvoreno za sve koji žele teologiju upoznati i studirati. Pri tom učilištu želimo zadržati i sadašnji Teološko-katehetski Institut, a možda osnovati još koji institut. U ovoj zamisli i planu imamo podršku susjednih katoličkih Učilišta, ali ne samo podršku nego i ponudu pomoći u profesorskom kadru, makar smo Bogu zahvalni što polako već stvaramo i svoj kadar.

RADIO MARIJA:

U kojoj fazi je izgradnja?

- Sada smo u fazi dobivanja građevinskih dozvola. Načelno smo dozvolu dobili i projekti se izrađuju. Kada sve bude gotovo, a već je pri kraju, pristupit ćemo gradnji. Tko poznaje suvremenu administraciju kod gradnje objekata, zna koliki je taj pripravn put značajan i težak. Zahvaljujući

brojnim suradnicima i taj posao se privodi kraju. Ja se nadam da ćemo ove jeseni početi.

*** Vjernici trebaju osjećati ovaj projekt svojim**

RADIO MARIJA:

Kako vjernici mogu pomoći u ovom velikom projektu?

□ Ponajprije očekujem da vjernici trebaju osjećati ovaj projekt svojim. Ako naša vjerska zajednica ne osjeća tu instituciju i taj projekt kao vlastitu potrebu, onda se bojim da nećemo uspjeti. Prvi način na koji se očituje ta vlastitost je molitvena pomoć i podrška u radu. Drugo je svakako materijalna pomoć. Mi ne možemo u ovim prilikama smoci sva sredstva za taj veliki projekt od naših vjernika, ali je naša moralna dužnost da u tome, prema svojim mogućnostima surađujemo. Dakle, stoga sam i izdao zamolbu svim vjernicima i naznačio barem nominalno želju koliko bi svaka obitelj mogla pomoći ovaj projekt. Mislim da zauzetost i pomoć u priložima jesu znak života jedne Crkve i zajedništva oko jednog projekta. Vjernike molim da radošno darivaju s namjerom ljubavi i poštovanja, a da mole za duhovna zvanja, podržavaju ovaj projekt i da se tako naša mjesna Crkva osjeti kao odgovorna zajednica koja je na sve načine odgovorila izazovu ovoga vremena i ostavila svjedočanstvo svojega života i životnosti.

Za Radio Mariju razgovarao: Csaba Kovács

Radio Marija

Božji glas u svaku kuću

94,2 MHz FM - SUBOTICA

102,9 MHz - NOVI SÁD

I VI MOŽETE POMOĆI

Dragi vjernici!

Bez svećenika nema Euharistije.

Bez Euharistije nema Crkve.

Bez Crkve nema spasenja!

Bogoslovno sjemenište je mjesto odgoja budućih svećenika i mjesto teološkog studija budućih svećenika i pastoralnih djelatnika.

GRADIMO ZAJEDNO!

BUDITE I VI SUGRADITELJI

NOVE BOGOSLOVIJE U SUBOTICI!

Kako?

- MOLITVOM,

- SVOJIM DOPRINOSOM koji možete uplatiti u svom župnom uredu

ili

na žiro račun 260-5006720034225-59

Primatelj:

Rimokatolička vjerska zajednica

Trg žrtava fašizma 19, 24000 Subotica

SA NAZNAKOM: Za Bogosloviju

Zahvalni smo za Vaše razumijevanje, potporu, molitvu i pomoć!

NEKA VAS ZAGOVARA

BLAŽENA DJEVICA MARIJA!

Uređuju: Robert Mađarić i Vinko Cvijin

LISTOPADSKA POBOŽNOST MEĐU NAMA

Mjesec listopad je mjesec posvećen Mariji, Majci Božjoj i Majci našoj. U tom se mjesecu u Crkvi Marija štuje na poseban način. Mi joj se često utječemo u pomoć, a ona rado prihvaća sve naše molbe i želje. Jedna od najljepših molitvi Majci Božjoj je krunica.

Danas imamo 4 otajstva svete krunice: radosna, žalosna, slavna i otajstva svjetla. Otajstva krunice prate neke dijelove Isusova života. Papa Ivan Pavao II. proglasio je "godinu krunice" u listopadu 2002. jer novo tisućljeće hitno treba mir, molitvu za mir, mir u srcima ljudi, obitelji i naroda. Gospin blagdan (Blažena Djevica Marija od krunice) uveden je u Crkvu u zahvalu za veliku pobjedu kršćanske flote nad turskom u glasovitoj bitci kod Lepanta, 7. listopada 1571. godine. Pobjeda se pripisuje molitvi krunice, na koju je pozvao cijelo kršćanstvo papa sv. Pio V.

Sv. otac Ivan Pavao II. je odmah na početku svoga pontifikata, 13 dana nakon izbora, 29. listopada 1978. prije popodnevnog nedjeljnog Gospina pozdrava, krunicu proglasio svojom najdražom molitvom, stavivši se tako posve na liniju svojih velikih prethodnika, koji su bili revni promicatelji te molitve. Sv. Otac je rekao: "Danas na posljednju nedjelju listopada vašu pažnju želim svratiti na krunicu. Listopad je, doista, u cijeloj Crkvi posvećen krunici. To je divna i krasna molitva. Divna u svojoj jednostavnosti! Divna u svojoj dubini...!"

Tomislav Kljajić

VENI SANCTE

**"Dođi, Duše Presveti,
sa neba nas posjeti
zrakom svoje milosti,
zrakom svoje milosti."**

Ovako glase riječi himne koja nas je uvela u svečano misno slavlje, kojim smo otvorili još jednu novu školsku godinu u "Paulinum".

Svetoj misi su predsjedali sjemenišni poglavari a uz njih su bili i sjemeništarci, bogoslovi, profesori i novih petnaest lica, petnaest prvaka koje je Bog na sebi svojstven i tajnovit način pozvao k nama u "Paulinum".

Na svršetku mise rektor zavoda **mons. József Miocs** pozvao je prisutne u učionicu prvog razreda gdje su svečano predstavljani novi učenici. Nakon predstavljanja, mjesni biskup **dr. Ivan Péntzes** održao je zanimljiv govor na hrvatskom i mađarskom jeziku, kojim nas je želio podsjetiti na smisao svećeničkog poziva... Također nas je podsjetio da je jedini nerazorivi oslonac u našem životu samo Bog.

Usljedio je simbolični prvi školski sat, koji smo proveli u razgovoru s našim razrednim starješinama.

Gabrijel Lukač

IZ SJEMENIŠNOG ŽIVOTA

Proteklog mjeseca naše sjemenište su u sklopu obilaska katoličkih biskupija u Srbiji posjetili predstavnici humanitarne organizacije "Kirche in Not", na čelu s gospođom **Magdom Koczmarek**.

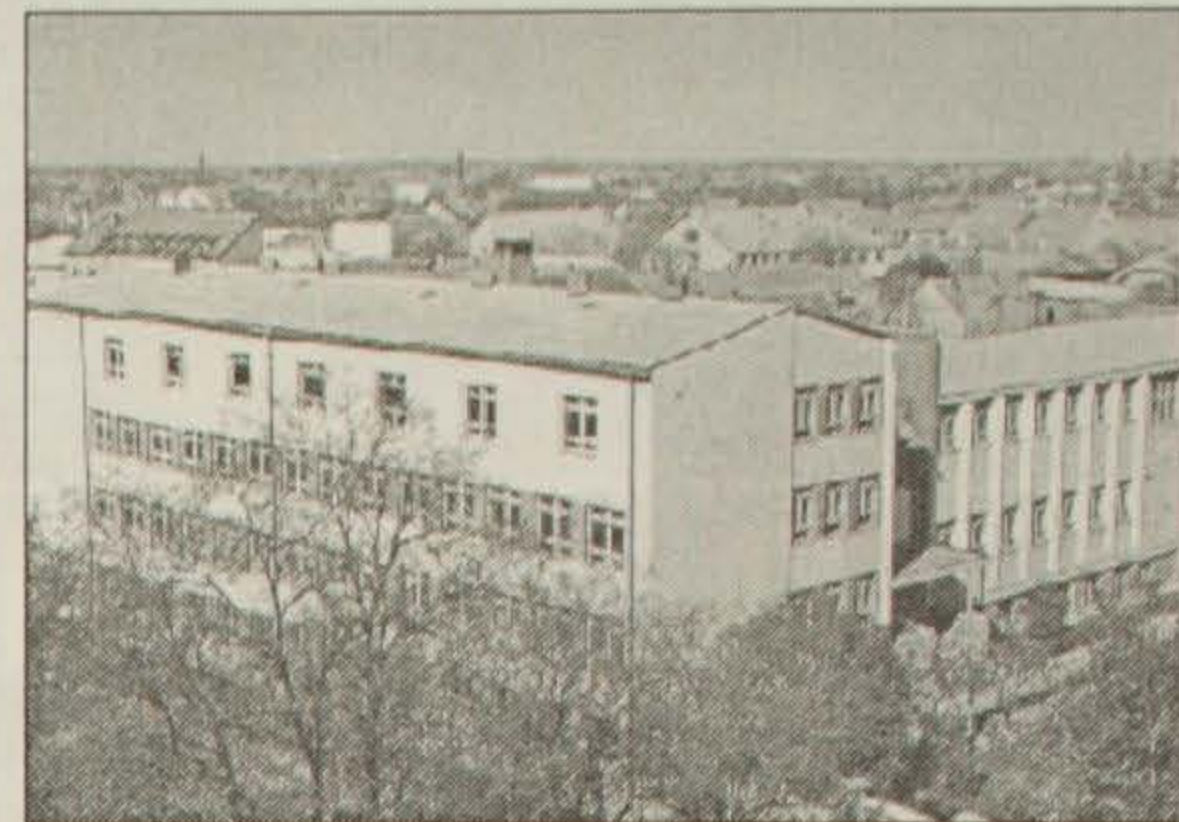
Poštovane goste je primio gospodin rektor a zatim ih bliže upoznao sa sjemeništem i gimnazijom "Paulinum". Nakon obilazka gosti su se zahvalili na gostoprimstvu i naglasili da će se i u buduće zalagati za "Paulinum".

PROŠTENJE ŽUPE UZVIŠENJA SV. KRIŽA

U nedjelju 18. rujna, sjemeništarci su hodočastili na proštenje subotičke župe Uzvišenja Sv. Križa. Svečano misno slavlje je predvodio župnik **preč. Imre Ehman** a koncelebrirali su sjemenišni poglavari. Sjemeništarci su čitanjem i ministriranjem dali doprinos slavlju.

Nakon svete mise uslijedio je kratki agape uz kojeg smo u ugodnom raspoloženju ostali u razgovoru s vjericima i predstavnicima crkvene općine.

Vinko Cvijin

PROVALA U PAULINUMU

U ranim jutarnjim satima 21. rujna nepoznati počinitelji su provalili u Klasičnu biskupijsku gimnaziju i sjemenište "Paulinum". Provalnici su ušli u računarsku dvoranu preko prozora s ulične strane okrenute katedrali-bazilici Sv. Terezije Avilske. Direktor škole je odmah javio policiji, koji su brzo izašli ustanoviti provalu i procijeniti štetu.

Provalnici su ukrali tri računala i jedan monitor, te još neke dijelove. Procijenjena šteta je vrlo velika i policija nastavlja potragu dok se počinitelji ne privedu licu pravde.

Robert Mađarić

**Vaš dar crkvi za proštenje,
mladu misu, imendan
ili sebi osobno sada je riješen!**

Tu su misnice povoljne i kvalitetne, štrole, albe i rokete sve po mjeri, košulje i bireti, odijela prvopričesnička i ministrantska, svijećnjaci, križevi za prvopričesnike i krizmanike.

Ako još nemate,
naručite odmah misnicu **ružičaste** boje!

U S K O R O
kaleži, tamjan i hostije

**Sve informacije i narudžbe možete
dobiti u župnom uredu Palić
tel. 024/755-002**

Uređuje i piše: s. Blaženka Rudić

DJELOTVORNA LJUBAV i SVETOST

Ljubav je velikodušna,
dobroćivna je ljubav,
ne zavidi,
ljubav se ne hvasta,
ne nadima se;
nije nepristojna,
ne traži svoje,
nije razdražljiva,
ne pamti zlo;
ne raduje se nepravdi,
a raduje se istini;
sve pokriva, sve vjeruje,
svemu se nada, sve podnosi.
Ljubav nikad ne prestaje.
A sada: ostaju vjera, ufanje i ljubav
- to troje -
ali najveća je među njima ljubav.

(1 Kor 13,4-8;13)

Ljudi lako prepoznaju svece. Privuče ih Bog koji isijava iz svećtačkog života. Ta svetost se očituje u riječima, u vladanju, u ophođenju s ljudima, u prihvaćanju poteškoća, u vedrini i radosti, u djelima ljubavi. U svecima ljudi doživljavaju Božju prisutnost i ljubav na djelu.

Božja djelotvorna ljubav

Bog je uzor i izvor svake svetosti. Otac naš nebeski je uzor savršenstva. On je svoju svetost očitovao u ljubavi. A svoju ljubav je očitovao ponajprije u djelu Stvaranja. On, koji je beskrajno sretan i sebi dostatan, želio je u svojoj velikoj ljubavi usrećiti još nekoga. Iz njegove ljubavi nikao je svemir i priroda sa svom svojom ljepotom. Iz njegova srca rođen je čovjek kao biće ljubavi koje može Bogu odgovoriti ljubavlju. Bog je čovjeka stvorio za sebe, veli sv. Augustin, a sve drugo radi čovjeka.

Bog je svoju ljubav očitovao u djelu Otkupljenja. "Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedino-rođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni" (Iv 3,16).

Predao je svoga Sina kao pomirnicu za naše grijeha (1 Iv 4,10), da bismo mi imali život i spasenje. Dao je svoga Sina za sve, ne samo za dobre. "Doista, dok mi još bijasmo nemoćni, Krist je, već u to vrijeme, za nas bezbožnike umro. Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro; možda bi se za dobra tko i odvažio umrijeti. A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije" (Rim 5,6-8). Tako svi imaju priliku upoznati preveliku Božju ljubav koja ih je pretekla ne očekujući naša dobra djela, naš uzvrat ljubavi. Bog je prvi ljubio nas.

Kakvu to ljubav svetost zahtijeva?

Svetac je onaj koji ljubi prvi, ljubi bez uzvrata, po primjeru Isusa Krista koji nam je očitovao ljubav Očevu. Ljubav je jedna od triju božanskih kreposti. Najveća je. Nikada ne prestaje. U procesu za proglašenje blaženih i svetih promatra se ova krepost u njihovom životu, i to u nadnaravnom stupnju.

Svetac je čovjek koji živi u Bogu i s Bogom. Njemu je na srcu i u pameti ono što je Božje. A Božja volja i Božji naum jest da se svi ljudi spase. Stoga je svecu vrlo stalo da se ostvari Božji naum. Njega pokreće ljubav prema Bogu u iskazivanju ljubavi prema bližnjemu. Stoga su sveci neumorni u propovijedanju, u pomaganju bolesnima, siromasima, nevoljnima. Oni se zauzimaju za spas duša pa pred Bogom zagovaraju grešnike u neprestanoj molitvi i pokori. Neki dolaze u takve prilike kad i sam život polažu za druge iz ljubavi. To je najveća ljubav, kako kaže Isus. Sveci nikada nemaju odmora. Njihov život ne pripada njima, nego Bogu i ljudima. Oni se raduju s radosnima, plaču sa zaplakanima (Rim 12,15), svima postaju sve da barem neke spase, kako veli sv. Pavao. Takvi ljudi i kao pojedinci

mogu učiniti silne stvari, velike pomake u životu Crkve i ljudske zajednice. Jer su se sasvim predali Bogu i njegovim planovima s njima.

Čini se da današnje vrijeme oskudijeva svecima djelotvorne, neumorne ljubavi. Čovjek današnjice je sklon povući se u svoj svijet, živjeti svoj život. Kao kršćani moramo se zapitati: koliko nam je stalo do drugih, do spasenja drugih ljudi? Što činimo? Ponekad su to naši najbliži koje je najteže pravo ljubiti. Kolika je naša ljubav prema Bogu koja nas vodi i prema čovjeku? Jesmo li zabrinuti za spas drugih ljudi, poznatih i nepoznatih? Tu ljubav koja ne poznaje granica, ne zna za umor, ne malakše u neuspjesima, ne predaje se nikada i ustrajava do konca - tu ljubav daje Duh Sveti. A mi se uvijek moramo otvarati toj ljubavi koja pobjeđuje sebičnost i uklanjati sve zapreke koje se nađu na putu.

**Slutim poziv
Poziv na svetost
Na ljubav
Žrtvu
Na rizik
A tako su slatke
ove luke lažne sigurnosti
Izići
Ostaviti sve
Sve izgubiti
Dobiti sve
Sve ljubiti**

**Postanite i Vi prijatelj Radio Marije.
Radio Marija živi od Vašeg dara.**

Svoje priloge u Subotici možete predati svakog dana u Franjevačkom samostanu u sobi broj 1.

Svim dobročiniteljima se zahvaljujemo i sjećamo ih se u molitvi.

Radio Mariju možete slušati na frekvencijama

**94,2 FM za područje Subotice i
102,9 FM za područje Novog Sada,**
a od nedavno i putem Interneta na:

**www.radiomaria.org
(Kliknuti na RM Serbia)**

Preminuo isusovac

Lorand Kilbertus

(1928. - 2005.)

Na povratku iz Zagreba preminuo je 28. rujna od posljedica teške prometne nesreće blizu Beograda, o. Lorand Kilbertus, član Hrvatske pokrajine Družbe Isusove. Dana 1. listopada bio je u Beogradu njegov ispraćaj u Zagreb. U crkvi Sv. Petra okupili su se mnogobrojni vjernici i pokojnikovi prijatelji. Misu zadušnicu predvodio je apostolski nuncij u Srbiji i Crnoj Gori nadbiskup Eugenio Sbarbaro. Od pokojnika se oprostio generalni vikar Beogradske nadbiskupije fra Leopold Rohmes. U ime poglavara Srpske pravoslavne crkve i svoje osobno, ispraćaju je nazočio episkop bački i član Svetog arhijerejskog sinoda SPC Irinej Bulović. On se oprostio od pokojnika "u ime duhovnih veza koje su njegov život ukrstile s ocem Lorandom". Bili su nazočni i predstavnici drugih vjerskih zajednica. Za tu prigodu, improvizirani zbor pravoslavnih svećenika i studenata Pravoslavnog bogoslovnog fakulteta u Beogradu otpjevao je dio službe za pokojne po bizantskom obredu. Od svoga dugogodišnjeg duhovnika oprostio se i zbor crkve sv. Petra izvođenjem njegovih skladbi.

Pater Kilbertus pokopan je 5. listopada na Mirogoju u Zagrebu. Pogrebne obrede, a onda i misu zadušnicu u bazilici Presvetog Srca Isusova predvodio je beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar, koji je specijalno za tu prigodu doputovao iz Rima sa Sinode biskupa. Kod groba je pokojnikov lik prikazao provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove o. Ivan Koprek, a u crkvi je nadahnuto propovijedao nadbiskup Hočevar. On je istaknuo pokojnikove ljudske, svećeničke i glazbeničke kvalitete, te općenito njegovo značenje za dušobrižnički rad u Beogradu. Koncelebriralo je tridesetak svećenika. Bili su nazočni i veleposlanici Malteškog viteškog reda iz Beograda i Zagreba. Kod pogreba su pjevala pokojnikova braća - isusovci, a za vrijeme mise akademski zbor "Palma" koji je izvodio Kilbertusove skladbe.

Lorand Kilbertus rodio se 25. rujna 1928. u Sečenovu (danas Dužine) u Banatu - Vojvodina, od oca Filipa, po nacionalnosti Nijemca i Majke Vilme, Mađarice.

Za svećenika je zaređen 1957. god. Kao svećenik i redovnik obavljao je različite pastoralne dužnosti i na raznim mjestima. Među ostalim bio je župnik i superior na Telepu u Novom Sadu (1960.-1961.) u župi sv. Elizabete.

U Beogradu, gdje je najdulje djelovao, došla je do izražaja njegova poliglotska nadarenost. Vršio je, naime, dušobrižničku službu ne samo za Beograđane, nego i za članove raznih veleposlanstava. Osim hrvatskoga jezika, govorio je njemački, mađarski, engleski, francuski, talijanski i latinski jezik. P. Kilbertus se odlikovao smirenošću, otmjenošću i profinjenošću. Bio je susretljiv i spreman svakome pomoći, blizak kako jednostavnim tako i učenim ljudima. Svi su ga zbog toga voljeli. Osim glazbe, bila mu je draga i likovna umjetnost (povremeno je izrađivao crteže i skulpture). Rado je raspravljao o filozofskim i teološkim pitanjima, pokazujući zavidno znanje i upućenost u probleme. Bio je širokih vidika i ekumenski vrlo otvoren. Dokaz za to je i činjenica da je bio jedan od osnivača Međureligijskog centra u Beogradu. Pohađao je često bolesnike (i one najteže, npr. zaražene AIDS-om), ispovijedao, katehizirao. Bio je odgovoran za glazbu u crkvi, a vršio je i službu duhovnika Malteškog viteškog reda.

P. Kilbertus bio je vrstan glazbenik. Od roditelja je dobio osnovnu glazbenu izobrazbu. Odrastao je uz oca orguljaša, što ga već zarana uvodi u liturgijska zbivanja u crkvi. Za njegov glazbeni razvoj odsudan utjecaj imao skladatelj Miroslav Magdalenić. Kada je god. 1953./54. postao odgojiteljem u sjemeništu na Šalati, započeo je sustavnu glazbenu izobrazbu kod maestra Albe Vidakovića. Skladao je tri zbirke himana, nekoliko misa, a sastavio je i svoju, vrlo praktičnu "Školu za orgulje" a razumio se i u gradnju orgulja. Beogradski umjetnički krugovi ističu da je p. Kilbertus kao orguljaš i skladatelj dao značajan doprinos tamošnjem kulturnom životu, napose njegovanjem ranokršćanske i srednjovjekovne crkvene glazbe. /IKA/

OSOBITO U SVETIŠTIMA

Kršćanski puk u Gospinim svetištima na poseban način prepoznaje i živi Marijino majčinstvo pri slavlju euharistije. Dok slavi "svetu gozbu na kojoj se Krist blaguje", očima vjere hodočasnik prepoznaje Kristovu prisutnost s onim tijelom koje je primio od Djevice Marije. Kad u "Majčinu domu" sudjelujemo u slavlju spomen čina Kristova djela spasenja, naziremo to nedjeljivo jedinstvo između Marije i euharistije, između euharistijskog bogoslužja i marijanske pobožnosti... Po drevnoj i općoj predaji Crkve, spomen na sv. Mariju spada u euharistijsko slavlje. U starim euharistijskim molitvama slavi se spomen na Isusovu Majku. "U zajedništvu s cijelom Crkvom častimo uspomenu ponajprije slavne Marije vazda Djevice, Majke Boga i Gospodina našega Isusa Krista" (I. kanon). Zbog toga je Marijin spomen kod sv. mise ne samo jedan pobožni čin. Znak je to da je Bogorodica od davnine sastavni dio Euharistije, da je i njezino sudjelovanje u djelu spasenja utkano u euharistijsku žrtvu i gozbu, u spomen čin Kristova otkupljenja čovjeka. Budući da je euharistija spomen otajstva spasenja, što ga je Bog izveo u Kristu po Duhu Svetom, ne može se prešutjeti očita Marijina uloga i njezina pristunost u tom otajstvu. Ona žena koja je snagom Duha Svetoga postala Majka "velikog i vječnog svećenika, koji zauvijek živi i zagovara za nas" (ups. Heb 7,25) slika je Crkve koja slavi sveta otajstva. U Mariji, prebivalištu Boga živoga, oblikovana je žrtva novoga i vječnoga Saveza, koja je sam Krist Gospodin. Iz Marijina krila izvila se savršena hvala vječne Riječi. U njoj se oblikovao Kruh živi koji je s neba sišao da dade život svijetu. Od nje je potekla krv prolivena za sve nas. Zbog toga, dok slavimo euharistiju upiremo oči u Mariju i sjedinjujemo se s njome u molitvi i po njezinu primjeru pokušavamo živjeti s Kristom, po Krisu i u Kristu.

M. Ardinić (Marija, 10/2005, str. 291.)

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Faraon sanja snove

Faraonov se peharnik nije sjetio Josipa. Tako Josip ostaje i dalje u tamnici, ali ne samo u tamnici već i u velikoj kušnji: njegov Bog Jahve nije ga dosada nikada ostavio. Što se sada događa? Najteže je vrijeme čekanja i vrijeme nadanja. Josip čeka već pune dvije godine! Ništa se ne događa. Priznajmo, kako se i sami osjećamo nakon dvije godine neuslišane molitve?

Čudni snovi

Da, prošle su dvije godine prije nego li je Bog ponovno pokrenuo Josipovu situaciju, pokrenuo ju je preko faraona. Faraon je usnio čudan san. A kad faraon sanja onda se to odnosi na čitavo kraljevstvo, na cijeli Egipat. Nije li on, faraon postavljen u Božje ime i zadužen za opće dobro države i naroda? Ako mu Bog nešto saopćava u snu, to se svakako odnosi na upravljanje državom. Jutro nakon toga bio je vrlo uznemiren. Sve to skupa što je vidio u snu ne sluti na dobro. Ali što sve to treba značiti? Ne zna, ne razumije. Mora potražiti pomoć.

Tko mu može pomoći, tko može prodrijeti u tajne snova. To mogu samo ljudi koji imaju posebne nadprirodne moći. Stoga faraon poziva sve čarobnjake i mudrace egipatske. Kad su se sabrali pred njim, priča im on što je sanjao: stoji tako on pokraj rijeke Nila, kad iz rijeke izlazi sedam lijepih i debelih krava koje počese pasti po šašu. Ali odmah zatim iz Nila izlazi i drugih sedam krava. Bile su ružne i mršave. Stale su uz one lijepe i debele da bi ih odmah zatim proždrlle. Faraon se uzbudio i probudio. No vrlo brzo je ponovno zaspao te usnio drugi san: gle, na jednoj stabljici izraslo sedam punih i jedrih klasova ali odmah izraste i sedam šturih i vjetrom opaljenih klasova koji proždriješ one pune i jedre

klasove. Faraon se probudio, uhvatio ga je strašan nemir i radi toga je pozvao njih, čarobnjake i mudrace, jer smatra da se radi o vrlo važnoj stvari koja ne sluti na dobro.

Čarobnjaci i egipatski mudraci ostali su bez riječi. Nitko nije mogao pomoći faraonu i protumačiti mu značenje sna. Što sada, što učiniti? Faraon čak sluti da je to bio samo jedan san koji je imao samo dvije različite slike, ali poruka je jedna a i elementi su slični. Ali što sve to skupa znači?

Peharnik

Na scenu sada stupa faraonov peharnik. Potanko priča faraonu što se dogodilo njemu i faraonovom pekaru

dok su u tamnici čekali svoju presudu. Obojica su jedne noći usnili čudan san. Svaki drukčiji. Našao se tu čovjek, "neki mladi Hebrej, sluga zapovjednika straže". On je svakome od njih točno protumačio značenje njegovog sna i što je najvažnije: sve se tako i dogodilo. To je šansa. Nema se što čekati. Gdje je on sada? U tamnici. Treba ga odmah pozvati da riješi i protumači san koji toliko muči faraona.

Josip pred faraonom

Nastaje velika žurba i strka. Kad faraon nešto zapovijedi to se mora izvršiti hitro (u izvorniku tu je glagol ruc -

trčati) a osim toga Josip nije u takvom stanju da bi mogao odmah stupiti pred faraona. Po svemu izgleda da se njegov položaj u međuvremenu pogoršao i da je bio bačen u cisternu punu blata i mulja na što upućuju riječi izvornika (min-habor, što znači iz zdenca, iz cisterne). Naš prijevod: "izvuku ga brže-bolje iz tamnice". U svakom slučaju Josip ne može takav pred faraona. Treba ga ošišati, obući mu novu haljinu, dotjerati ga. I evo ga pred faraonom!

Faraon Josipu priznaje svoju nemoć i nemoć čarobnjaka i egipatskih mudraca. U isto vrijeme mu laska: "Čuo sam o tebi da možeš protumačiti san čim ga čuješ." Josip ne nasjeda na laskanje. Odgovara iz čista srca: "Ništa ja ne mogu nego će Bog dati pravi odgovor faraonu." Ostao je čist i ponizan i nije dao da ga zavede faraonova laskava riječ. On može biti samo oruđe Božje a Bog je onaj koji djeluje po njemu.

Faraon sada priča Josipu svoj san i na kraju priznaje: "Kazao sam ovo i vračarima, ali nema nikoga da mi razjasni." Josip potvrđuje faraonovu pretpostavku da je "san samo jedan".

Debele krave i bogati klasovi isto znače, oboje označuju obilje, kao što mršave krave i šturi klasovi označuju nestašicu i siromaštvo. Bog pokazuje faraonu što će se dogoditi u narednih 14 godina. Bog objavljuje faraonu što kani učiniti. To će učiniti Bog a ne Nil kojega Egipćani štiju kao božanstvo. Bog je taj

koji djeluje u ljudskoj povijesti! Faraonov dvostruki san znači da je Bog čvrsto odlučio sprovesti svoju odluku. Stoga faraon treba postaviti "sposobna i mudra čovjeka nad zemljom egipatskom", "nadglednika u zemlji" koji će u sedam rodni godina sabirati petinu svake žetve i puniti državne žitnice za vrijeme nestašice koje dolazi. U svim gradovima treba podići žitnice i od svake žitarice skupljati petinu. Ali tko je taj čovjek koji će to moći izvesti?

(U sljedećem broju:
Ministar ekonomije)

Uređuje: Katarina Čeliković

I SMRT PRIPADA ŽIVOTU

NE ZABORAVIMO NAŠE SVETE Svi sveti, 1. studeni

Blagdan Svih svetih i kod nas je neradni dan. Obitelj se okuplja i posjećuje groblja. Ali, to je dan kada se spominjemo onih koji su nam svojim životom uzori i nakon njihove zemaljske smrti. Bilo bi lijepo da se raspitate kod svojih roditelja o životu svojih omiljenih svetaca. Evo i lijepog teksta iz liturgijske zborne molitve.

Slavimo svete zajedno.

Međusobno ali i sa svojim Gospodinom.

U raju je puno svetih duša.

Njima iznosimo svoje potrebe da ih odnesu pred lice dobrog Boga.

Najvažnije što nam treba je tvoje milosrđe, Bože!

Spomeni se da smo slabi ali da i takvi želimo biti sveti, naviještati te svakim svojim korakom...

Bože, tvoj je Sin pobijedio smrt i prešao u nebo. Udijeli svojim vjernim mrtvima, koji su nadvladali ovaj smrtni život, da navijeke gledaju tebe, svoga Stvoritelja i Otkupitelja. Po Gospodinu...

NE ZABORAVIMO NAŠE "MRTVE"

Dušni dan, 2. studeni

Uskoro će naša groblja, u čijim se dubinama nalaze zemni ostaci naših milih, oživjeti živim posjetiteljima. Na spomendan mrtvih i mi kršćani činimo za naše pokojne ono najvrednije - za njih molimo, damo odslužiti svetu misu, uredimo grobove, okitimo ih najljepšim krizantemama, zapalimo svijeće.

Što je najkorisnije? MOLITVA. Nikada ne prestavimo s molitvom za svoje mrtve. S njima smo u molitvi najčvršće povezani.

I moja obitelj ima u nebu jednog anđela. To je naš David. On je bio divna beba koja nas je za života jako radovala. Često o njemu razgovaramo i gledamo fotografije u albumu, sjećamo se kako se lijepo smješio i trenutaka kada mu je bilo teško. Znamo da on nije u grobu, da smo tamo stavili samo njegovu školjku. Ipak, mi njegov grob pazimo i volimo, svjesni da ćemo se opet sresti u vječnosti. Zato jer je smrt dio ovoga života. Nemojte se ustručavati razgovarati u svojoj obitelji o pokojnoj baki, djedu ili možda o majci ili ocu. Oni su nam najmiliji i stoga trebamo biti stalno povezani i molitvom ali i u našim razgovorima. Podsjetite se kako su pričali, kako su se šalili s vama i kako ste se s njima radovali. Tako oni ostaju prisutni u vašim životima.

S ISUSOM KROZ LJETO

Eto, prošlo je još jedno ljeto koje nije bilo nimalo dosadno. Kod nas uvijek ima nekih događanja. S nama je uvijek Isus.

Zato smo i ovog ljeta odlučili iskoristiti Njegovu prisutnost i dijeliti ljubav bližnjima.

* Početkom ljeta nekoliko animatora iz Selenče s vlč. **Dominikom** i katehisticom **Kristinom** bilo na "ljetnom Oratoriju" u Zagrebu. Vlč. **Krešimir Bulić** iz župe sv. Vida nas je pozvao da organiziramo susret djece u povodu 1700. obljetnice mučeništva sv. Vida. Na susretu je bilo oko 130 djece kojima smo se kroz igru, radionice i pjesme još više približili Bogu.

* Nakon toga je slijedilo približavanje Mariji. I ove je godine vlč. **Dominik Ralbovsky** organizirao hodočašće mladih "Muran-Levoča" u Slovačku. To je hodočašće mladih pješice (4 dana pješaćimo 80 km) a cilj je najveće marijansko svetište - Levoča. Na ovo hodočašće su se odazvali naši mladi iz različitih krajeva i različitih biskupija, čak smo imali i hodočasnike iz Hrvatske. Ova raznolikost je doprinijela još većem druženju i međusobnom povezivanju.

* U Selenči je već godinama običaj slavljenje mise zahvalnice za Novi kruh - "Dužijanica" (običaj je uveo umirovljeni selenički svećenik **msgr. Mihovil Zolarek**). Ove godine proslava je bila još svečanija jer na taj dan Bogu su zahvaljivali za dar svoga svećeništva - selenički svećenici **don Štefan Turansky** - novi provincijal SDB u Slovačkoj i vlč. **Dominik Ralbovsky**.

* Najbolji događaj i vrhunac svih ljetnjih susreta bio je XX. Svjetski dan mladih u Kölnu. Iz Selenče je prisustvovalo ovom velikom događaju samo nekoliko mladih. Sam susret s novim papom je bio dovoljan da shvatimo kako nas naš prijatelj Isus voli i uvijek nas čeka. Među mladima je vladalo zajedništvo i ljubav prema Kristu koji sjedinjava sve duše mladih. Najljepše je bilo vidjeti to veliko mnoštvo mladih. Ma ne, najljepše je u svemu bilo uživati u ljubavi Gospodnjoj i zahvaljivati mu što živimo!!!

I onda, tko ne bi poželio ovakve ljetne praznike?

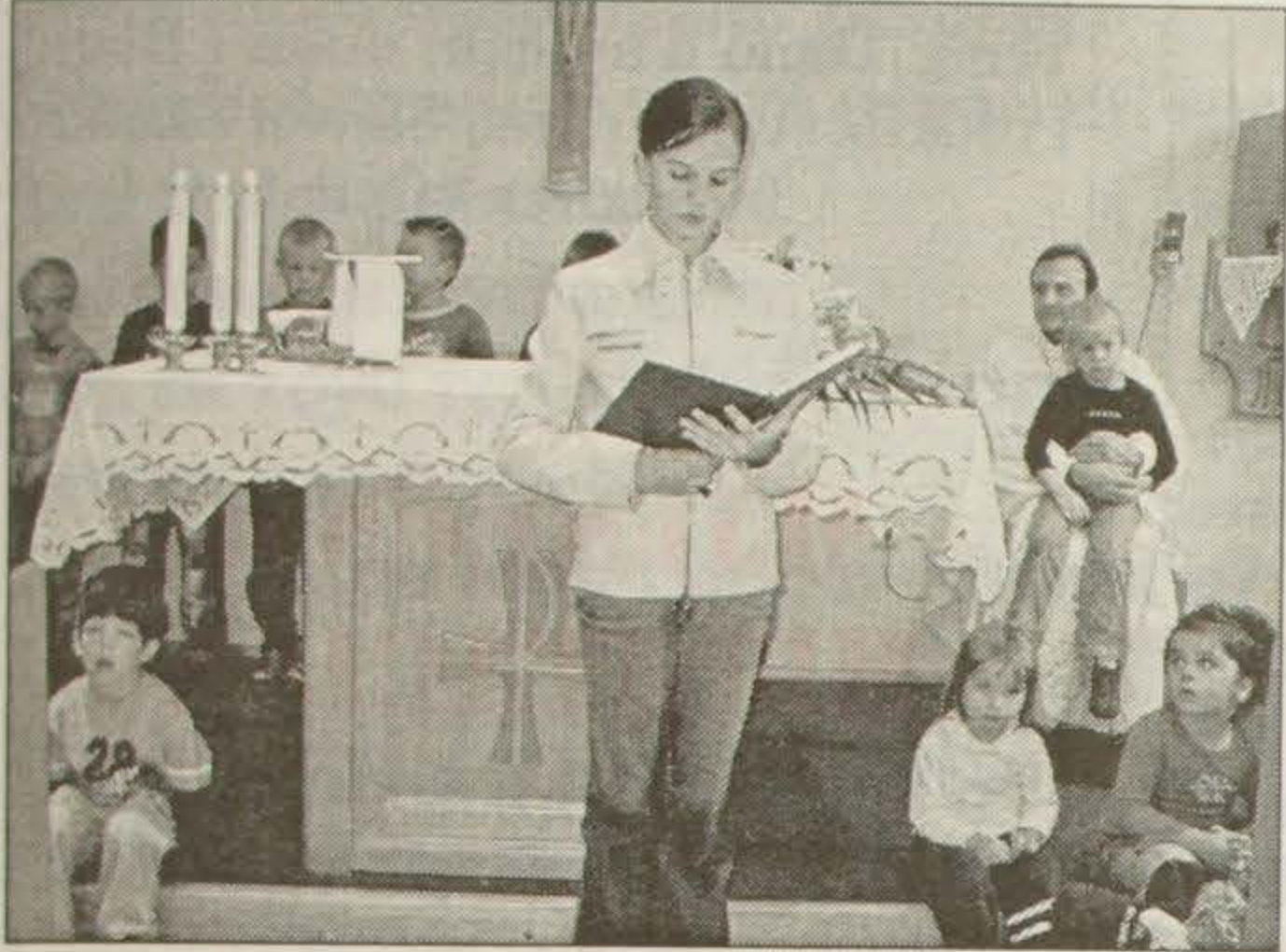
Animatorice

Maria i Bernadeta iz Selenče

VRTIĆ PROSLAVIO BLAGDAN SV. FRANJE

Zvonik redovito javlja vijesti iz života djece u vrtiću "Marija Petković" u Subotici. Mališani u ovom vrtiću proslavili su i njima omiljen spomendan sv. Franje kojeg časne sestre Kćeri milosrđa posebno štiju. On je njihov zaštitnik.

Sv. misu djeca i časne sestre slavili su u samostanskoj kapelici a predvodio ju je župnik **preč. Andrija Anišić**. Uz pjesmu ovi najmlađi Isusovi prijatelji proslavili su blagdan omiljenog sveca koji je tako blizak malenima.

K. Č.

S blagoslovom u novu školsku i vjeronaučnu godinu

I ove su godine školska i vjeronaučna djeca u župi sv. Roka u Subotici uz zaziv Duha Svetoga započela svoju školsku i vjeronaučnu godinu na svečanoj sv. misi u nedjelju, 11. rujna. Sve je na ovoj misi bilo lijepo osmišljeno te su djeca u svemu bila "glavna". Oni su čitali Božju riječ, pjevali svoje omiljene duhovne pjesme a svakako da je jedan od ljepših trenutaka bio i prinos darova. Oni su na oltar donijeli kalež i hostije, Bibliju, svoje knjige i katekizme i svoje - uvijek pune školske torbe.

Uz pratnju **Ervin Čelikovića** na sintisajzeru, pjevanje i program je vodila **s. Silvana Milan**. Svi su vjeroučenici na kraju mise počašćeni i slatkišima da im bude "sladak" početak a uz njih su na misi bile njihove učiteljice i direktor mjesne škole "Ivan Milutinović" gđin **Ivan Stipić**. /K. Č./

Titel - početak školske godine uz zaziv Duha Svetoga

Svetom misom 11. rujna, odnosno zazivom Duha Svetoga, župnik **Franjo Lulić** poželio je djeci uspješan početak nove školske godine. Pored velikog broja djece i njihovih roditelja, slavlju su bile nazočne i učiteljice kao i direktori osnovne i srednje škole.

Na blagdan svetih arkanđela, Mihaela, Grabrijela i Rafaela, 29. rujna, služena je sveta misa kod kapele na titelskom groblju, a predvodio ju je župnik **Franjo Lulić**. U propovijedi je istaknuo značenje molitve anđela, kako za žive tako i za preminule. Pokojni su s nama zajedno u Kristu, tako da i naša molitva za njihov oproštaj grijeha može biti samo djelotvorna, naznačio je. /**Radomir Hucki**/

I. SMOTRA DJEČJIH PJEVAČA I ZBOROVA

"TUĐE POŠTIVAJ - SVOJIM SE DIČI"

Po prvi put ove godine u okviru Festivala bunjevački pisama i djeca od 6 do 14 godina izvodila su narodne ili novije pjesme bunjevačkih Hrvata. Ovu lijepu manifestaciju pod slikovitim nazivom "Tuđe poštivaj - svojim se diči" pokrenuo je **dr. Marko Sente** a u njenoj realizaciji najvažniju ulogu imala je **prof. Mira Temunović**. Ona je okupila 46 malih i većih tamburaša koji su skladnim sviranjem pratili izvođače.

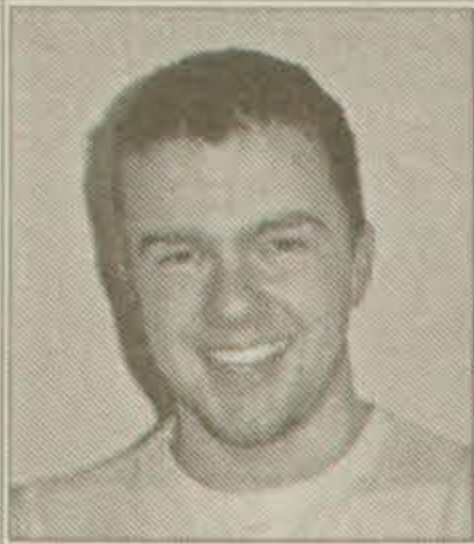
Nastupili su: "Kerske kraljice", od solista **Ivana Dulić**, **Katarina** i **Petar Skenderović**, **Marija Kuga**, **Luka Vidiš**, **Kristina Vojnić Purčar**, grupa iz Male Bosne: **Biljana Kovač**, **Jovana Kovač**, **Lidija Bašić Palković**, **Ivona Dudaš** i **Martina Mižer**, **Ana Matković**, **Sonja** i **Sanela Šukić**, **Ivana Stipić** i **Martina Dulić**.

Program su izvrsno vodili **Mirjana Horvacki** i **Josip Tikvicki**, a u ime domaćina Hrvatskoga kulturnog centra "Bunjevačko kolo" djeci je uspjeh poželjela **Jelena Piuković**.

Ova je smotra pokazala da ima mnogo talentirane djece i već sada se mogu neki budući pjevači prijaviti prof. Miri za sljedeću godinu. Bog je dao talente i treba ih podržati. Bravo i sve čestitke organizatorima i svima koji su svirali i pjevali!

Zvončica

Uredio: Petar

Jeste li se nekada pitali zašto ustvari sekte i razni religiozni pokreti nisu dozvoljeni od strane Katoličke crkve... U narednih nekoliko brojeva ću se potruditi odgovoriti na neka osnovna pitanja vezana za ovakve susrete i organizacije...

POJAM RELIGIJSKIH POKRETA I SEKTI

Novi religijski pokreti su zajednice vjernika koji su se odijelili od svojih, već postojećih velikih religijskih zajednica i samostalno nastavili vlastiti put prema Bogu izabirući nove vođe i stvarajući sebi nove dogme, odnosno nova vjerovanja. Izraz sekta ili sljedba u mnogome se podudara s nazivom novi religijski pokreti. Razlika je u tome što su sljedbe bolje organizirane i imaju čvršću nutarnju hijerarhijsku strukturu nego vjerski pokret. Sljedbe najčešće radikalno prekidaju sve veze s većom religijskom zajednicom kojoj su pripadale.

II. vatikanski sabor razlikuje Crkve i Crkvene zajednice. Ernest Troeltsch kaže da je "Crkva obilježena objektivnim i postojanim, dok sljedba ima svoju jezgru u osobnom doživljaju obraćenja i vlastite odluke... Crkva svoje vjernike nosi, sljedba je od svojih vjernika nošena... Sakrament, koji svećenik podjeljuje, u sljedbi se ne proglašuje i ne prihvaća kao posrednik spasa. U njoj se sve postiže vlastitim naporom."

/preuzeto sa <http://www.katolici.org/>

Obavijesti

TRIBINA MLADIH

16. 10. u 20 sati
u Katoličkom krugu

Tema: Tijelo u sportu, duhu i Bogu
Predavač: vjeroučitelj Slaven Školka
iz Bizovca (Osijek)

MJESEČNA MEDITACIJA

u župi Isusova Uskrsnuća
11. 11. 2005. u 19,30 sati!

Svi ste dobro došli.

HOSANAFEST - PRVI DUHOVNI FESTIVAL U SUBOTICI

Od iduće godine planira se u Subotici održati Festival hrvatskih duhovnih pjesama - Hosanafest. Pripreme za taj Festival već su u tijeku. Više o svemu možete vidjeti na web prezentaciji na adresi:

www.hosanafest.tk

Više od same informacije o Festivalu treba u ovoj vijesti iščitati poziv da se svi koji imaju od Boga darovane talente za glazbu počnu pripremati kako bi se mogli na vrijeme uključiti na ovaj Festival. Napomenimo još samo toliko da se natječaj za ovaj Festival otvara 1. ožujka 2006. Vremena ima, a Božji blagoslov neće mimoići talentirane. "Tko pjeva - dvostruko moli" - rekao je sv. Augustin.

Organizacijski odbor Hosanafesta

ZAZIV DUHA SVETOGA ZA POČETAK ŠKOLSKE I VJERONAUČNE GODINE

Uloga Duha Svetoga u našem životu od ogromne je važnosti bez obzira koliko čovjek toga bio svjestan ili ne. Zaziv Duha Svetoga za novi početak školske i vjeronaučne godine u župi Isusova Uskrsnuća bio je 2. listopada za djecu, a tjedan kasnije za srednjoškolce i studente. Sv. misu je predvodio oba puta župni vikar vlč. Marinko Stantić. Bilo je istaknuto

koliko je važno čovjeku vjerovati, koji je smisao vjere, te što znači zazvati Duha Svetoga u našem radu. Posebno je zabrinjavajuće stanje mladih danas. Njihova bezvoljnost, izgubljenost, ogorčenost, ... svjedoče koliko im je pomoć potrebna, a pitanje je koliko pravih vrijednosti danas mogu dobiti unutar obitelji i društva.

Duše Sveti, prati našu djecu i mlade i pomozim da se ostvare njihova opravdana traženja.

Luka

DOJMOVI S PRVE JESENSKE TRIBINE

Iskrivljena slika o samome sebi

Na prvoj jesenskoj tribini tek tridesetero slušatelja. A tema izvrsna! "Iskrivljena slika o samome sebi" tema je o kojoj je govorio vlč. dr. Marinko Stantić a o njoj bismo svi trebali dobro promisliti. Mladi u današnje vrijeme nisu zadovoljni samim sobom, a to znači da nisu zadovoljni Božjom voljom jer je Bog taj koji nas je stvorio takvima kakvi jesmo. Da bi se otrgli od nezadovoljstva, mnogi mladi traže utjehu u svijetu i onome što on nudi, npr. bojanje kose, tetoviranje, razne dijete...

Iskrivljena slika o sebi može nastati pod utjecajem društva u kojem se nalazimo, ali i pod utjecajem obitelji. Ako nemamo svoje "JA" i čvrst karakter lako možemo pasti pod utjecaj okoline i činiti ono što drugi žele.

U diskusiji su sudjelovali svi slušatelji. A poruka? Možda ne možemo biti otporni na ono što nam svijet nudi, ali možemo biti drugačiji od svih ostalih (u čemu također treba imati granicu).

Marina G.

Ti budi moja volja

Odlučujem se za tebe.
 Pozvao si me, Bože moj.
 Dolazim!
 Primi moju nesavršenu odluku!
 Primi dokaze koji su mi uvijek pri ruci,
 kad treba pokazati,
 kako su nesavršeni oni
 koji se zovu tvojim službenicima.
 Jesam li ja bez ljage,
 da na druge mogu bacati kamenje?

Pa ipak ti si me uzeo za ruku,
 sa svim slabostima koje imam.
 Uključio si me u krug
 službenika tvoje istine,
 u puninu radosti,
 koju sada još ne mogu shvatiti...
 Više me ljubiš
 no što može dokučiti moje
 sebeljublje.
 Najradije bih otišao od sebe,
 ispraznio se i zaboravio da postojim.
 Ali sam ne mogu ništa.

Ti budi moja volja.

Eva Maria Rahlfs

anđele
 kad me obrubi sjeta
 i grebe bol

kad me vreba očaj
 i žulja strepnja

kad me lomi tuga

uberi mi
 osmijeh svjetlosti

Ivna Talaja

Pet odluka za svaki dan

Želim uvijek biti uz istinu.
 Ne želim se prignuti pred nepravdom.
 Želim biti potpuno slobodan od straha.
 Nikako neću primjenjivati nasilje.
 U drugome ću najprije gledati dobro.

<http://cssr.mindwerk.info/>

Preveo i uredio: Don Ivica Matulić

Da li ste znali

da je Misijska nedjelja dan molitve i promicanja misija.

U crkveni kalendar ju je uveo papa Pio XI. godine 1926., a pada uvijek u predzadnju nedjelju listopada.

Ciao, dragi čitatelju!

E, evo jedno pravo papirnato pisamce namijenjeno baš Tebi! :)

Moraš nešto znati: Bog Te ljubi! Da, nije to možda neka novost za Tebe, ali osjetila sam baš poticaj da Ti to ponovno prenesem. Dakle, Ti si poseban!

Originalno zamišljen osobno od Boga i stvoren takav kakav jesi - JEDINSTVEN.

U Božjim očima... vjeruješ li? Ti si nezamjenjiv. Izuzetno vrijedna je svaka Tvoja riječ, Tvoj pogled, osmijeh, svaka mala gesta, čak i Tvoja misao i molitva za koju nekad misliš da je nitko ne čuje...

Bog Te ljubi! - to je potpuna istina na kojoj počiva Tvoj život od početka.

Dijana Š.

LOGO SUSRETA

HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI 2006. U PULI

Maurizio Ferlin izradio je logo Susreta hrvatske katoličke mladeži (SHKM), koji će se održati u Puli 29. i 30. travnja 2006. godine. Logo je kombinacija stiliziranog prikaza ribe i pulske arene. Rješenje je uvjetovano samim geslom Susreta "Učitelj je ovdje i zove te" (Iv 11,28) u kojem se ističe prostorna dimenzija ("ovdje") susreta s Kristom. Kako pulska arena u kojoj će se Susret i održati, sama po sebi nosi značenje mučeničkog svjedočanstva prvih stoljeća kršćanstva, nametala se kao neizbježni dio znaka. Oblikovno stopljena u tijelo ribe (prvi simbol ranog kršćanstva i znak Kristovog imena - grč. ihtys), značenje je upotpunjeno: arena mladih u znaku Isusa Krista. Gornja perspektiva iz koje se vidi arena upućuje na prisustvo i pažnju nebeskog Oca, dok svijetlo plava boja simbolizira Kraljevstvo nebesko te mladost sudionika Susreta. Komponenta mladosti je potencirana i upotrebom slobodnijeg linearnog crteža.

Pri upotrebi istog znaka na plakatima, htjelo se dodatno istaknuti dimenziju poziva kojeg Krist upućuje i odgovora mladih na taj poziv. Uz postojeću svijetlo plavu dodana je i crvena boja, predstavljajući Božju ljubav. Razigrana kompozicija asocira na zajedništvo i poletnost mladih na Susretu. /IKA/

NOVI REALITY SHOW

WWW.STADO.ORG

Ako još ne znate za ovu stranicu, a želite se do suza nasmijati posjetite ovaj site:

www.stado.org

Kako je pojava REALITY show-ova postala sve učestalija pojava, počele su se pojavljivati i verzije istih ali koje na najdirektniji način ismijavaju tu pojavu.

Reality parodija u kojoj su protagonisti OVCE (i to 7 ovaca) velika je konkurencija BB-u. četiri kamere prate svaki korak ovaca i pomažu u odluci gledatelja koji trebaju izabrati "najbolju".

Kako je ovaj Reality već priveden kraju, dobili smo i prvog pobjednika, a to je...

Uostalom, sve detaljno možete pogledati na siteu www.stado.org

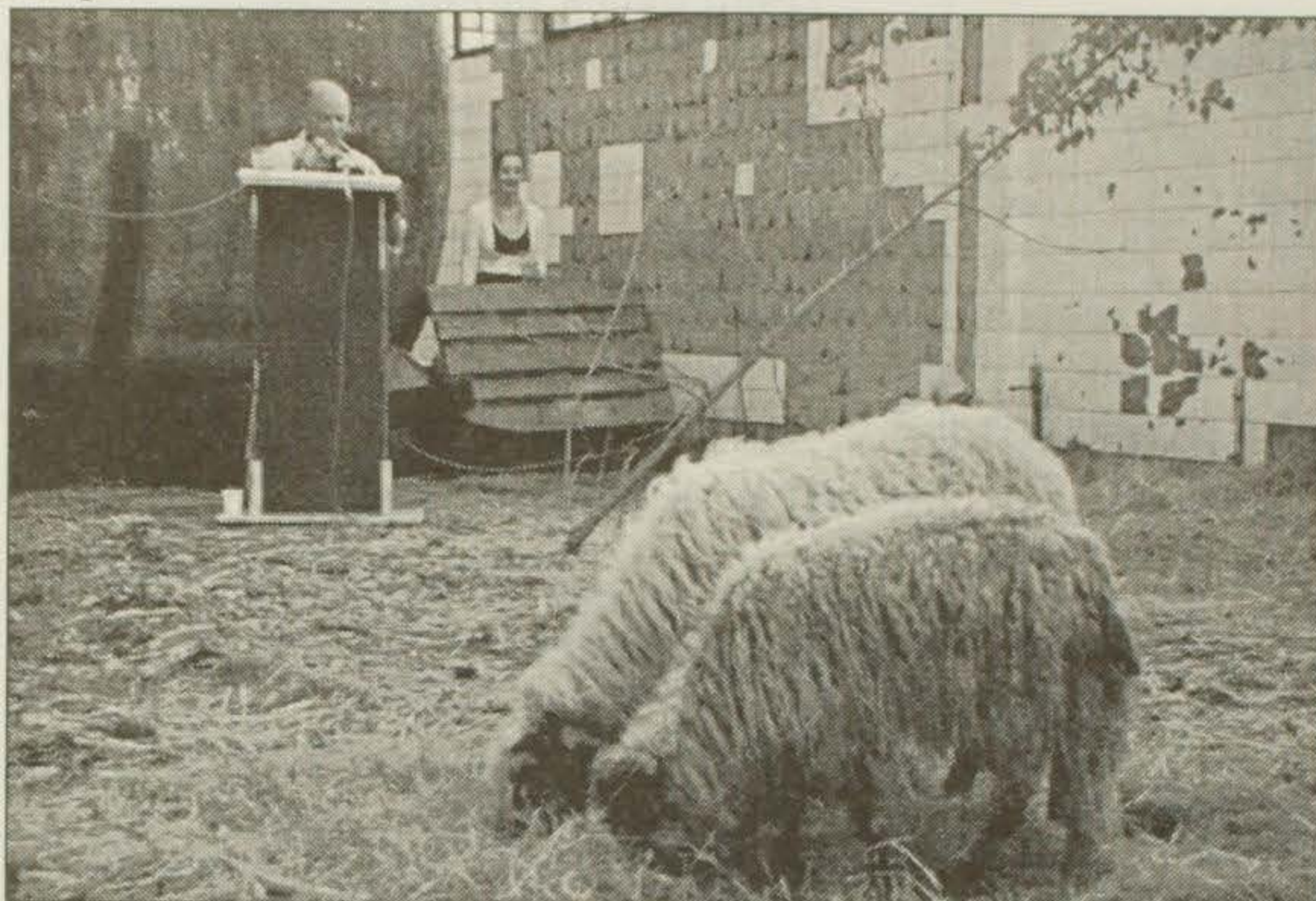
Parodija ili nešto više

Stado.org je multimedijalni umjetnički projekt koji parodira reality show. Iz ljudske perspektive ovce su neindividualizirane, predstavnice su vrste, a upravo to ih je učinilo pogodnim sudionicama u projektu. One ne znaju kreirati image niti se "predstavljati", a ipak se nadam da bi neka od njih mogla postati zvijezda. Gledatelji su odgovorni na dvije razine: prvo kao glasači, a onda i kao dobitnici nagradne ovce, ovce koja je ispala iz natjecanja. U projektu postoje i dvije 'ako' faze. Ako gledatelj ne želi ovcu koju je dobio za nagradu, ona će biti zaklana. Ova faza je zamišljena kao pogubna za eventualno autorovo samozadovoljno svrstavanje na 'pravu stranu' moralno neupitnih. Sljedeći ako: ako ovcu žele spasiti klanja, zaštitnici životinja moći će je otkupiti tako da s njom u svom stanu ili kući provedu 24 sata. Ovca pobjednica potpisat će ugovor o doživotnoj skrbi. Voajerizam, žudnja za stvarnošću, identificiranje s prosječnošću i prosječnost kao izuzetnost vrijedna javne pozornosti, anonimne mase koje odlučuju o pojedincu, istodobna suparništva i zajedništva, želja za individualizacijom, slavom i nagradom, anonimnost kao istoznačnica za nepostojanje, stalna izloženost sudionika ne oku promatrača, nego kameri koja dokida reality i ostavlja samo show kao realnost, neosviještenost publike o razlici između događaja i njegova medijskog posre-

dovanja neki su od elemenata reality emisija koje Stado.hr nastoji prikazati.

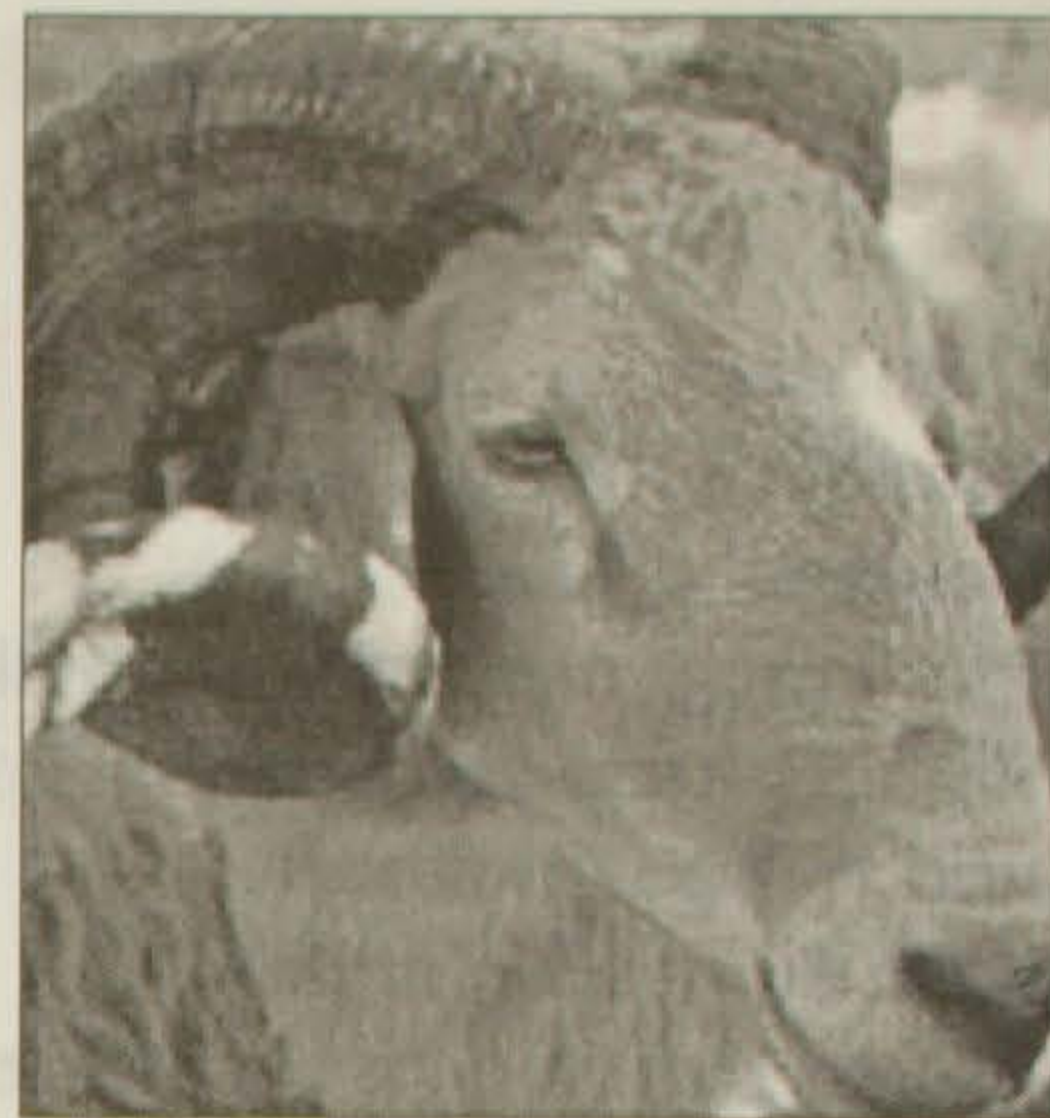
Iskreno se nadam da su ovce dostojne suparnice ljudima u kreiranju veličanstvene dosade reality-a.

Izabranice u projektu "stado.hr" stigle su u večernjim satima 7. 09. 2005. u Zagreb. Šestosatno putovanje iz Sinja nije im iscrpilo životne sokove. Pače. Nakon višemjesečnih castinga izabrane su: **Nevinka, Veselka, Josip, Vjeran, Prozerpina, Staša i Tihana**. Ocjenivački sud vodio se prvenstveno personalityem, a uz to su kandidatkinje morale proći zahtjevne psihofizičke testove, školu plesa, stylinga i imageinga.

Natjecatelj Josip

Majka mi je htjela nadjenuti ime Adrijan u čast slavnog rimskog česara, ali moj ćaća bio je svrseban i odrješit pa mi je nadjenuo ime Josip. Selo me prozva Zele, a prijatelji pri kartama i piću Bićo. Po prirodi sam veseo i rijetko razuzdan, ali su mi važni i trenuci samoće u kojima prikupljam snagu i koncentraciju jer dužnosti jednog ovna nisu za podcjenjivanje. S velikom sam tugom primio ispadanje Hajduka iz Lige prvaka, ali uz onakvo suđenje i suca lopova objektivno nismo mogli dalje. Tako je to kad pripadaš jednom malom stadu. Zato sam se posvetio izučavanju drugih jezika, kao na primjer pasjeg, kokošnjeg i pačjeg, a razumijem i kukavičji, premda ga slabije govorim. Privržen sam prijateljima i obitelji. Izbjegavam kavgu, ali sam spreman stati na branik pravde i u obranu ugnjetenih. Povijesni uzor mi je Leonida, a od suvremenih junaka volim Zidana.

I što kaže pobjednik

Nakon svih problema s rezultatima pobjednik Josip bio je vidno iscrpljen, ali se ipak razveselio kad je saznao da je on izabrana ovca, khm, ovan. Josip je posebno za vijesti na našoj stranici izjavio: "Danas sam bio jako uzbuđen pa i iznenađen sa svim događanjima oko rezultata. Drago mi je što sam pobjednik, ali mislim da je Prozerpina također zaslužila doživjeti prirodnu starost. Bilo je napeto do samog kraja. Sada ću zdravo umoran zaspati kao janje, a vidjet ćemo kako ću se sutra osjećati kad izađem i sve postane stvarnost."

Kao pravi reality show

Na sajtu možete vidjeti da su članovi između ostalog imali i svoj BAR, KAROKE, ČITANE SU IM PJESME, GLEDALI SU TV... Baš kao i pravi reality show...

Evo i nekoliko pitanja za nas - kršćane.

Kako je čovjek iskoristio slobodu koju mu je Bog dao?

Je li NOVAC doista dovoljan razlog da se čovjek odrekne svoga dostojanstva, da uđe u jedan vid prostitucije, da se tako olako baca na koljena pred novcem?

Jesmo li zbilja TOLIKO NEZADOVOLJNI SVOJIM ŽIVOTOM DA MORAMO MISLITI I PRATITI TUĐI, ALI BAŠ U POTPUNOSTI...

Jesmo li baš toliko željni slušati tuđa ogovaranja, gledati kako se drugi izležavaju, kako pričaju što su radili (kao da to već nije sve viđeno u emisiji).

Nameće se i misao da li su ljudi u ovoj emisiji predstavljeni kao životinje u štali, kojima netko govori što će raditi i kako će se ponašati...

PeTaR

Uređuje: obitelj Huska

Dragi čitatelji,

moleći Kronicu ovog listopada na hodočašćima, u crkvi ili u svom domu, divno nadahnuće svima nama može biti MARIJA - PRAVA ŽENA. Vidimo je na oltarima, svetim sličicama, slikama umjetnika, ali ona nije slika! Filmovi je pokušavaju "oživjeti", ali ona se, kao prava žena, kao i svaka "obična" žena, može upoznati i zavoljeti tek kad je susretneš srcem. To se nigdje ne uči, ali Bog onome tko to iskreno želi, daje u srce upute kako otkriti tajnu žene. "Bog je učinio nešto najdivnije kad je stvorio ženu. Hvala mu! Drago mi je da postojiš", tako može reći čovjek koji voli i cijeni ženu u njenom punom dostojanstvu i svetosti.

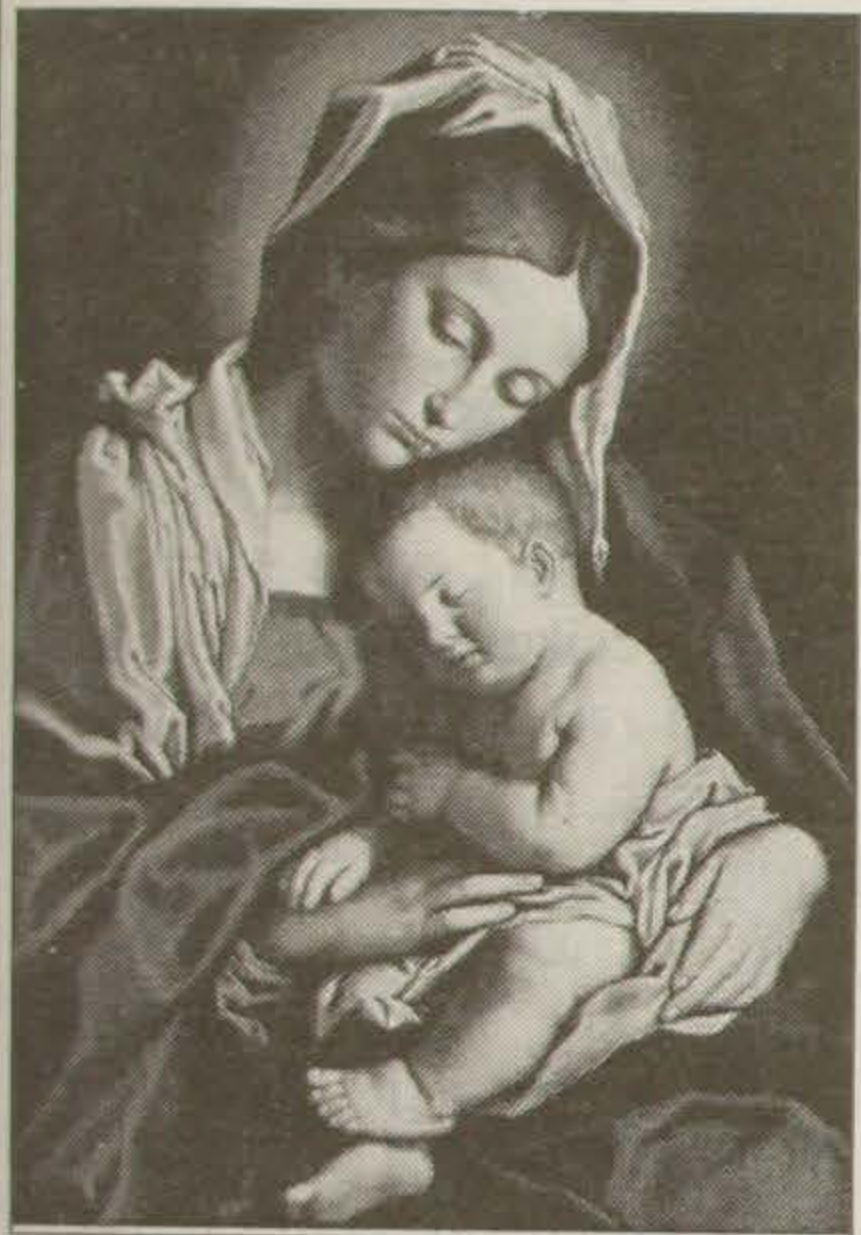
ŽENA (priča sa Interneta)

Jedan je dječčić upitao svoju majku: - Zašto plačeš?

- Zato što sam žena - odgovorila je majka.

- Ne razumijem - rekao je dječak. Mama ga je samo zagrlila i rekla: - Nikada i nećeš.

Kasnije je upitao oca: - Zašto mi se čini da mama plače bez ikakvog razloga?

- Sve žene plaču bez ikakvog razloga - bilo je jedino što je tata znao reći. Dječčić je odrastao i postao muškarac, i još uvijek se pitao zašto žene plaču. Naposljetku je zvao Boga. Kad ga je dobio, upitao ga je: - Bože, zašto se žene tako lako rasplaču?

Bog odgovori: - Kad sam stvarao ženu morala je biti posebna.

Dao sam joj ramena dovoljno jaka da nose svu težinu ovoga svijeta, a opet dovoljno nježna da mogu pružiti utjehu.

Dao sam joj unutrašnju snagu da podnese porod i odbijanje koje joj toliko puta stiže od njene djece.

Dao sam joj čvrstinu koja joj omogućuje da ide dalje kad svi drugi

odustanu, i da se brine za svoju obitelj u doba bolesti i nevolje bez prigovora.

Dao sam joj osećajnost da voli svoju djecu bez obzira na sve, čak i ako ju je njeno dijete veoma povrijedilo.

Dao sam joj snagu da nosi svoga muža kroz njegove pogreške i načinio je od njegovog rebra da bi štitila njegovo srce.

Dao sam joj mudrosti da zna da dobar muž nikada ne bi povrijedio svoju ženu, ali povremeno testira njenu snagu i odlučnost da postojano bude uz njega.

I napokon, dao sam joj suze da se isplače. To je samo njeno na korišćenje kad god joj zatreba.

Vidiš, sine moj, ljepota žene nije u odjeći koju nosi, u njenoj figuri ili u načinu na koji se češlja. Ljepota žene mora se vidjeti u njenim očima, jer to je ulaz u njeno srce - mjesto gdje stanuje ljubav.

Riječ psihologa

BRAČNE KRIZE

Svaka bračna kriza može i treba biti pozitivna i evolutivna, i za vas osobno i za vašu obitelj. Kako tijekom kriza pomoći sebi samima? Važni su: 1. STRPLJENJE - svaka promjena zahtijeva vrijeme i sazrijevanje. Biti strpljiv ne znači ne brinuti se, već biti svjestan da sve što radimo ima smisla. Upravo zato moramo sve činiti što bolje možemo, ne ljutiti se i ne obeshrabrivati ako pogriješimo - moramo i pogreške iskoristiti za bolji rast; i 2. INTELIGENCIJA - treba znati tumačiti ono što se događa i biti svjestan da poteškoće nisu jače od nas, one, naprotiv, mogu postati izvorom našeg rasta u odnosu prema nama samima, našim ograničenostima i sposobnostima i u odnosu prema drugima - kako bismo ih naučili voljeti i bolje ih razumjeti.

Da umanjite napetost, neka svatko od vas u tjednu odvoji vrijeme za ono što ga odmara i što voli: bavite se športom, pročitajte neku dobru knjigu, otidite u kupovinu. Potrebno je izdvojiti vrijeme, barem svakih petnaestak dana, za vas kao bračni par. Povjerite dijete (djecu) baki ili prijateljima, nekome tko će ga čuvati i otidite u kino ili bilo kamo. Vrijeme koje ćete odvojiti za sebe dragocjeno je jer će ublažiti napetosti i ojačati dijalog među vama. Na kraju, i to je, po mojem mišljenju, najdragocjeniji savjet, družite se sa zajednicom kojoj pripadate, s drugim obiteljima, i podijelite s njima radosti i boli. Samo tako ćete iskusiti da je, usprkos svemu, vaša obitelj poput svih drugih, ali posjeduje i nešto posebno, vašu uzajamnu ljubav!

E. Aceti

(za reviju "Novi svijet")

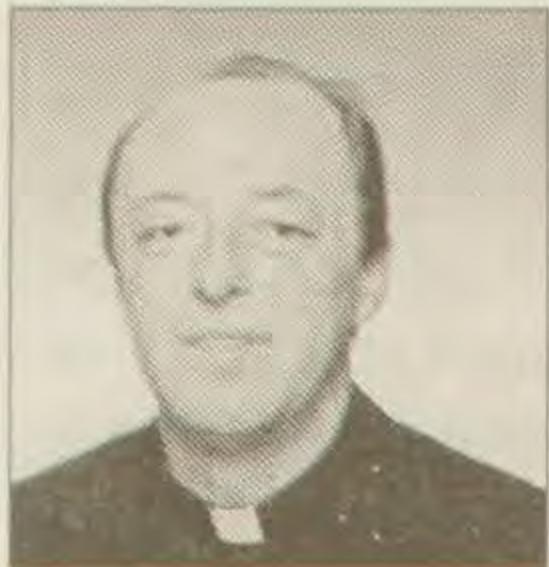
LISTOPAD

- 16. SVJETSKI DAN HRANE (FAO) I PJEŠAČENJA
- 17. PAPIN DAN - SVJETSKI DAN BORBE PROTIV BLJEDE
- 20. SVJETSKI DAN JABUKE I OSTEOPOROZE
- 24. DAN OUN
- 25. MEĐUNARODNI DAN ŠKOLSKIH KNJIŽNICA I DAN DARIVATELJA KRVI
- 28. DAN GLUHIH
- 31. DAN REFORMACIJE I MEĐUNARODNI DAN ŠTEDNJE

STUDENI

- 8. MEĐUNARODNI DAN URBANIZMA
- 9. MEĐUNARODNI DAN BORBE PROTIV FAŠIZMA I ANTISEMITIZMA
- 10. SVJETSKI DAN ZNANOSTI ZA MIR I RAZVOJ (UNESCO) I SVJETSKI DAN MLADEŽI
- 14. SVJETSKI DAN ŠEĆERNE BOLESTI
- 16. MEĐUNARODNI DAN TOLERANCIJE (UNESCO)

- Čovjek sretne puno ljudi u svom životu. Ali samo pravi prijatelji ostave tragove u njegovu srcu.
- Ako te je netko jednom iznevjerio, njegova je krivica. Ako te netko više puta iznevjeri, tvoja je krivica.
- Bistri ljudi diskutiraju o idejama. Prosječni ljudi o onome što se svakodnevno događa. Neobrazovani ljudi diskutiraju o drugim osobama.
- Uči se na greškama drugih ljudi. Jer, ti ne živiš dosta dugo da bi ih sve stigao napraviti.
- Prijatelji, ti i ja. Ako dovedeš još jednoga, troje nas je. Mi smo jedna grupa. Mi stvaramo jedan prijateljski krug. Ne postoje ni početak ni kraj.
- Jučer je prošlost. Sutrašnjica je tajna. Sadašnjost je dar.
- I da znate da je ljubav najjača pokretačka snaga... da je bitno s kim ste a ne gdje ste... i da život čine male stvari!

Uređuje: Jakob Pfeifer

NE ZNAMO KAKAV ĆE IZGLED IMATI BUDUĆE JEDINSTVO

Vrlo je važno u ekumenskom radu, makar se na prvi pogled činilo čudnim i zbunjujućim, sljedeće: Treba se pažljivo čuvati da sada već ne pokušavamo fiksirati stvaran izvanjski izgled jedinstva kojemu težimo. Treba se čuvati da olako ne izričemo, ni s jedne ni s druge strane, uvjete pod kojima bi do jedinstva moglo doći, što mora tko kome priznati, što moraju npr. pravoslavni prihvatiti a što će im se osigurati, i slično. Koncil svjesno nije htio fiksirati nikakve uvjete ni modalitete budućeg jedinstva. To nije bilo ni iz kakve taktike ili želje da se lovi u mutnom, već iz velike poniznosti i istinoljublja. Ovo jedinstvo, prema kojemu idemo, neće biti djelo ljudi, već djelo Božje. Svako postavljanje uvjeta sa strane Koncila bilo bi lako dalo dojam i samim biskupima i drugim ljudima da se kršćansko jedinstvo sastoji u nekoj nagodbi među različitim grupama, u ljudskom ugovaranju, gdje svaki nešto malo popusti da se postigne nešto srednje. A djelo jedinstva ne može biti u tome. Naša vjera i milost nije stvar o kojoj bismo se mogli ili smjeli pogađati. Ne možemo, dakle, ni od čega odustati što vjerujemo da nam je Krist naredio, kao što ne smijemo da bi naša braća mogla pogaziti svoju savjest pa prihvatiti nešto kao da je od Krista za što oni misle da nije od Krista. Mi moramo vjerovati da je Bog gospodar povijesti. Makar mi sudjelujemo i moramo sudjelovati u stvaranju povijesti, ipak moramo vjerovati da Bog po svojim nedohvatljivim putevima vodi povijest našega zajedničkoga spasenja.

Zato u poniznosti srca moramo priznati da mi ne znamo kako će se ostvariti jedinstvo, mi ne možemo predvidjeti kako će to Bog izvesti, ali znamo da je naš zadatak da idemo k jedinstvu, da se borimo za jedinstvo, da sve činimo kako bi se jedinstvo ostvarilo. To je misterij - tajna povijesti. Bog nije zapustio svoga naroda. Naše je da prekinemo s vjekovnim raspravama, da počnemo ljubiti svoju braću, da ih zamolimo da i oni počnu gledati na nas, pa da se sve više upoznajemo i da jedni drugima pokušamo u prijateljstvu objasniti sve u čemu se razilazimo. A jedni i drugi moramo poduzeti korjenitu duhovnu obnovu. To vrijedi za svakog pojedinog vjernika kao i za čitave Crkve. Jer što ćeš duhovno moći donijeti i pokazati svome bratu, ako sam ne živiš s Kristom, ako slabo poznaješ svoju kršćansku vjeru, ako je katolička pripadnost za tebe možda više stvar sredine u kojoj živiš nego li tvoj vlastiti unutrašnji sadržaj?

Ekumenizam puno traži od svakog kršćanina, i od katolika i od pravoslavnog. I to ne najprije da katolik što bolje sazna što uči Pravoslavna Crkva, a pravoslavana što uči Katolička, već naprotiv da svaki zna i živi vlastitu crkvenost, jer će onda brzo obojica uvidjeti da su bitne realnosti iste, a da razlike nastupaju u nečemu što je važno, ali što baš nije sasvim najprvotnije. Ako se npr. dva znanca, katolik i pravoslavni često sjedinjuju s Kristom po Euharistiji, oni se očevidno sjedinjuju s istim Kristom, makar su vidljivi simboli pomoću kojih se zbiva ovo sjedinjenje donekle različiti, kod jednoga beskvasni a kod drugoga kvasni kruh.

No povrh toga, ono što je osobito važno u vezi s izgledom budućeg jedinstva, jest obnova same Crkve kao takve, koju je Katolička Crkva ozbiljno poduzela na Koncilu. Ekumenizam uključuje svestranu obnovu Crkve, koja ima Crkvu voditi k tome da bude što vjernija Kristu u svome vremenu. Poduzimajući obnovu Crkva ima u vidu i svoje organizacijske forme i svoju liturgiju i svoju teologiju i sveukupni svoj život. Jasno je da i druge Crkve, krećući na put, tim samim poduzimaju vlastitu obnovu u Kristu. Zato ni s jedne ni s druge strane ne može biti govora o tome da se sada odmah točno stave na papir uvjeti i načini kako će se jedinstvo provesti i kakav vanjski izgled će ono imati, jer sve to ovisi o svestranj obnovi Crkava na putu njihove sve veće vjernosti Kristu i sve većeg ostvarenja njihova poslanja da služe Kristu na spasenje suvremenog svijeta. Ta vertikalna dimenzija, po kojoj se Crkve moraju žurno pokrenuti da stresu sa sebe prah stoljeća i da zablistaju pred svijetom u Kristovoj čistoći, očevidno će svaku grupu prisiliti da otkrije kako je samo jedna Kristova Crkva, bogata u raznovrsnosti a jedinstvena u vjeri i ljubavi.

Mi, prema tome, ovaj čas ne znamo kakav će izgled imati budućeg jedinstvo. Mi s pouzdanjem u Krista i poslušni Duhu Svetome želimo činiti te prve korake na koje nas je uputio Koncil. Što će i kako će dalje biti, to će nas prosvjetliti onaj isti Duh koji nam naređuje ove prve korake. Mi ne trebamo danas imati više znanja o budućnosti nego što su imali apostoli kad su krenuli izvršiti zapovijed Kristovu i navijestiti Evanđelje svemu stvorenju.

Članak objavljen u
"Poslušni Duhu", 1966, br.3
(Iz knjige Tomislava Šagi Bunića: ALI
DRUGOG PUTA NEMA, 2. izd. 1972.)

ZVIJEZDE KOJE SE NE GASE

U ljetnim danima svetu krunicu ponekad molim navečer šećući po dvorištu. Za vedrih večeri nebo je neobično puno zvijezda. Zvijezde su tako jasne i čine mi se u isto vrijeme i blize i daleke. Nepomične su a nemirne u svom svjetlucanju kao da žele svojim treperenjem biti upozorenje da su one tu. Njih čovjek ne može upaliti ni ugasi. One su tu snagom Božjeg htijenja. Neke su malene, jedva vidljive, a neke su veće, uočljive već na prvi pogled.

Prebirući zrnca krunice dizala sam svoje srce k njoj, Majci Mariji koju naša adventska pjesma naziva "ti Danica si među zvijezdama". Zahvaljivala sam što se pokraj "Danice" u katoličkoj Crkvi pale uvijek nove zvijezde. Sveti Otac Papa proglašava svake godine nove svece - nove zvijezde.

I putujuća i slavna Crkva raduju se svakoj novoupaljenoj zvijezdi na svodu nebeskom, svakom proglašenom svecu i blaženiku. Zvijezda svijetli, sjaji, pokazuje put napose u pustinji gdje nedostaju drugi znakovi za orijentaciju.

Možda i nije za blaženike i svece naj sretniji naziv zvijezda jer on u rječniku današnjeg svijeta obično označuje estradne zvijezde. No, postoji ne mala razlika jednih i drugih.

Putanja estradnih zvijezda je najprije uzlazna. Ljudi ih slave, plješću i kliču im. Postaju sve popularniji. Ali njihova je slava mjehur od sapunice. Njihova je plaća po koji aplauz. A od aplauza se ne živi. Živi se od ljubavi. Nakon nekog vremena počinje silazna putanja. Popularnost počinje slabiti. Ljudi ih polako zaboravljaju. Na koncu ih se jedva tko i sjeća.

Putanja nebeskih zvijezda - Božjih ugodnika - je obratna. Najprije je silazna. Idući Isusovim putem: sebedarjem, osiromašenjem i samoponištenjem stižu do potpune kenoze i poklanjanja svog života Kralju svega stvorenog. A iza toga slijedi uzlazna putanja: ljudi im se mole, zazivaju ih, časte ih, dižu im oltare a u nebu su vječni odraz Božje slave. A ta slava nikad ne zalazi. Njihova je plaća blaženstvo i sreća u Očevu krilu. Ljubav koja nikad ne prestaje njihova je baština.

I jedan i drugi put je trnovit. Uključuje odricanje. Samo ishod nije jednak. Oni se bore za raspadljiv vijenac, a mi za neraspadljiv, rekao bi sv. Pavao (usp. 1 Kor 9,25).

Estradne zvijezde se ne raduju konkurenciji. Obično su zavidne ako netko bolje uspije. U nebu je obratno. Svatko se raduje uspjehu svakog. I što je više zvijezda, to je veće veselje. Svaka nova zvijezda izaziva bujicu radosti cijelog neba. I ne samo neba nego i zemlje.

Dok božićnih blagdana promatramo dijete Isusa u jaslama, možemo zapaziti zvijezdu koja je mudrace dovela u Betlehem. Sveci bi željeli za nas biti upravo to - zvijezda koja dovodi do Isusa. Isus je cilj - svetac je putokaz i uzor kako se spustiti do nogu Novorođenog Kralja, kako mu pokloniti sebe i kako ga, prihativši volju Očevu, slijediti do križa.

s. M. Margita Gašparovská

Piše: Alojzije Stantić

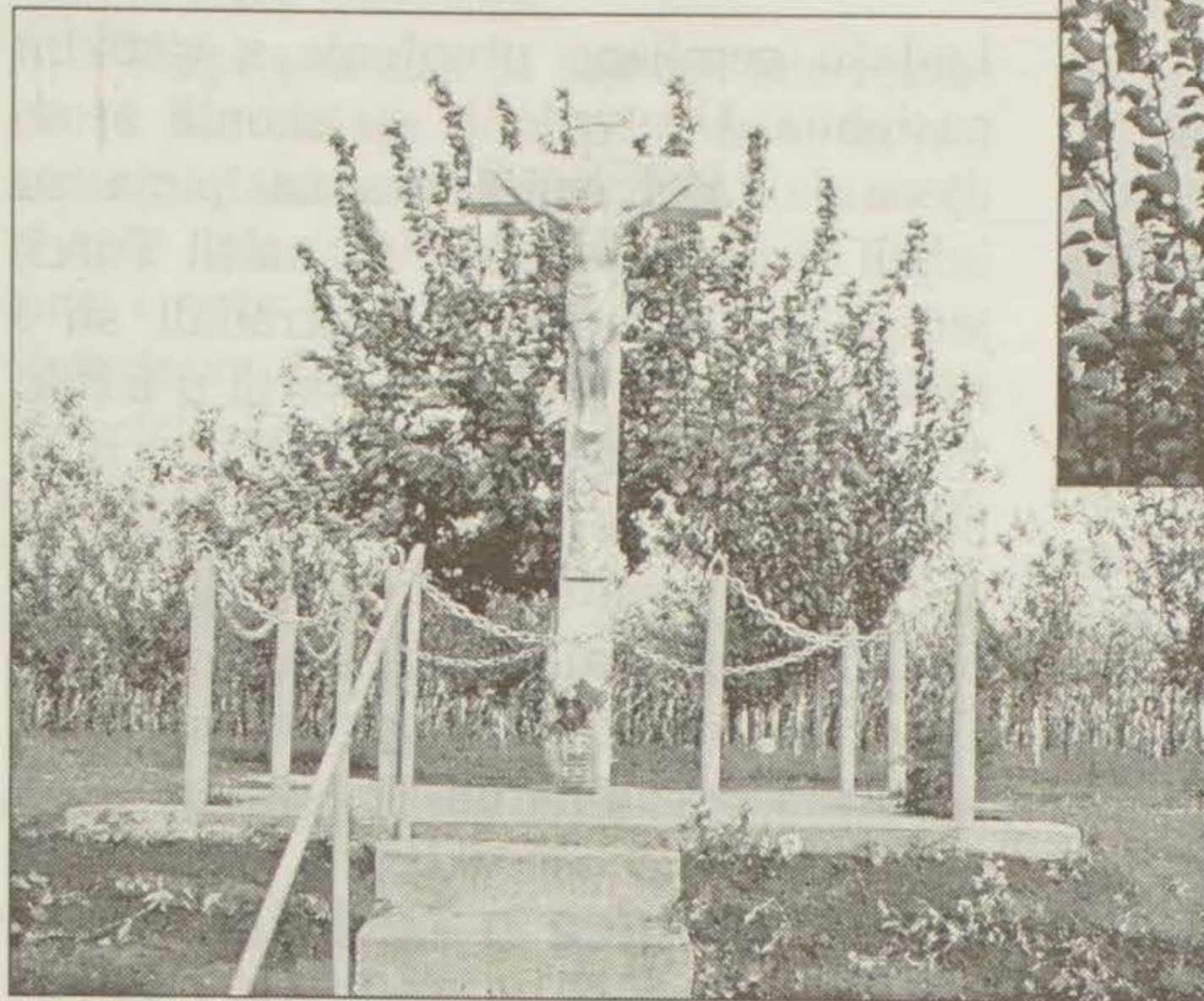
BLAGOSLOV KRIŽA NA KAPUNJI

U nedilju 18. rujna posli podne tavankutski župnik **preč. Franjo Ivanković** je obavio blagoslov obnovljenog križa na Kapunji.

Raniji križ za kojeg se ne zna ko ga je i kad podigo na lijevoj obali dola, bio je drven s korpusom iz salivanca (livenog gvožđa). Vrmenom je drvo počelo trunit u zemlji, a da ga ne sruši jači vitar, salašari iz okolice su se podmetnili i obnovili križ. Iz pismena se ne zna ko je i kad podigo drven križ. Kad je 1907. obavljeno primiravanje zemlje, ovaj križ nije bio ucrtan u plan, al je već ucrtan u katastarskoj karti napravljenoj 1926. godine. Biće da je križ podignut u vrime el oma posli I. svickog rata. Po kadgodšnjem adetu salašari, osobito kojima je crkva bila daleko, su podizali križove da i oni koji nisu mogli otić u nedilju na svetu misu imadu svoj križ pod kojim će obaviti svoje pobožnosti. Tako su i vridni salašari Kapunje podigli drven križ, koliko njim je doticalo, jel su njim crkve još i danas daleko.

Zanimljivo je da je ovaj križ postavljen baš priko puta spomenika velikoj bitki na Kapunji 5. ožuljka 1849. godine, kad je, kako su pripovidali očevici, krv tekla na sve strane oko ondašnje čarde i oko i danas vidljive ante (uzvišenje zemlje kroz koje je prolazio granični put) koja je dilila subatički i bajmački atar. U bajmačkom ataru odaleg do sela nije bilo salaša, bio je to velik at na kojem su u

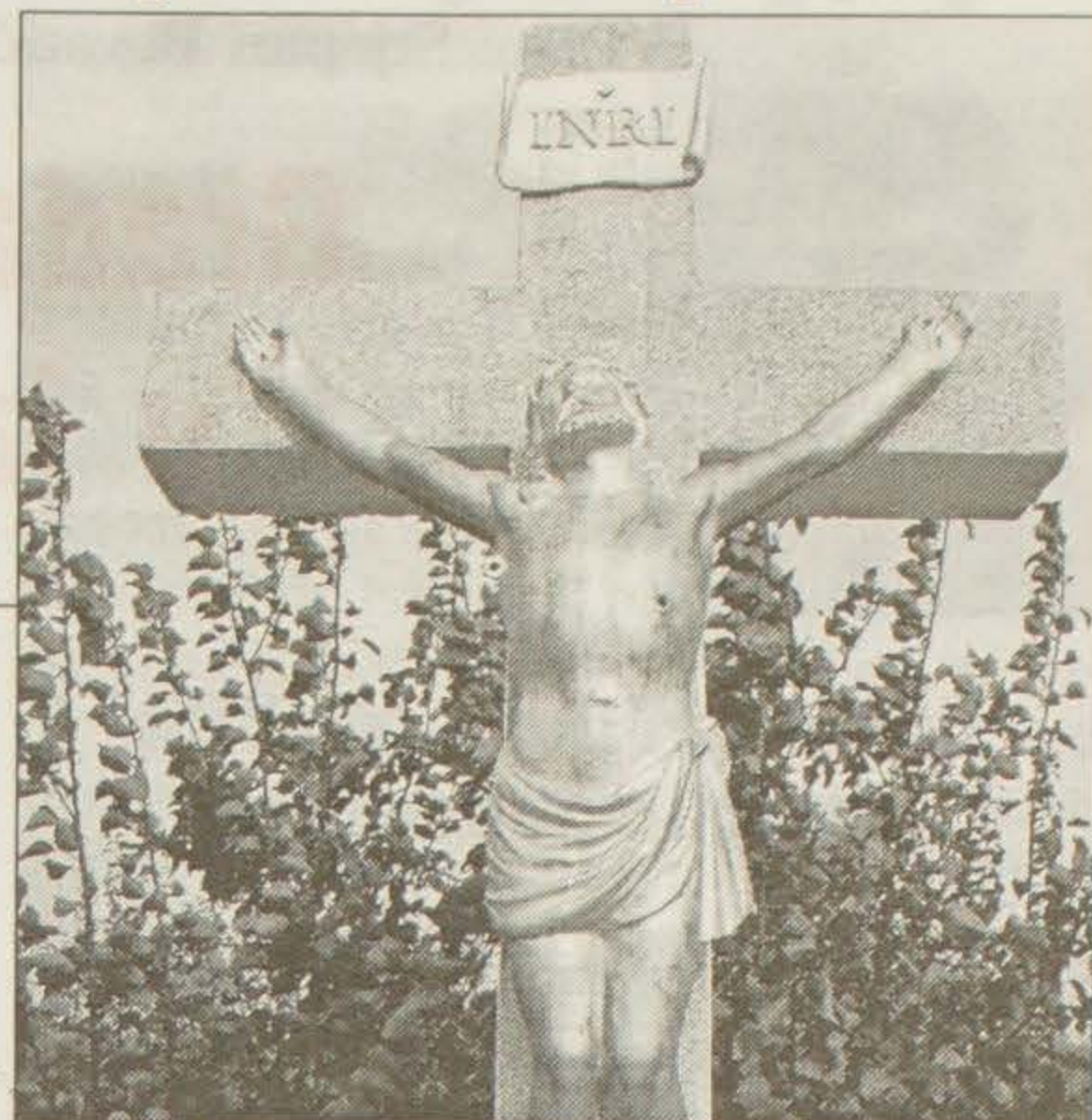

XIX. i malo u XX. viku salašari napasivali josag. O tom atu i napasivanju josagu u njemu pripovido mi je dida Ilija (rođ. 1884).

Isprid salašara iz okolice koji su dolazili molit pod ovaj križ, isprid koji su se podmetnili (zauzeli) **Pajo Kujundžić, Bela Stantić - Guster, Tune Benčik i Gašo Crnković**, stari križ su saranili (zakopali) u zemlju, zaminili ga novim betonskim, na njegov metnili korpus sa starijeg.

Ovaj križ je poznat i po tom da je posli II. svickog rata, posli oslobođenja, kuražni oslobodilac pun mržnje, kom je svako neprijatelj, pa i

Bog, vira, križ, da se mašio puške i kuražno puco u Isusa na križu. Na to junaštvo i danas podsića rana-jamica od pušcanog metka, u pridilu srca. Virnici su na to kazali "Bog nije nagal, al je dostižan", pa samo On zna kaku je sudbinu skrojio ratniku koji je metkom ovirio da Isus zauvik ostane tamo di je. Oduvik je bilo nevirnika koji Boga ne priznaju, mrže ga, pa je med njima i taki ko junak s Kapunje.

Tog posli podna oko sedamdesetak čeljadi iz Kapunje i Mišićeva skupili su se da s Franjom Ivankovićem, tavankutskim župnikom, sudiluju u virskom obredu blagoslova križa.

Okolni salašari se diče kako su lipo uredili križ: napravili su basamage (stepenice), da se narod brez kociljanja (klizanja), svedno po suvoj el vlažnoj al strmoj zemlji mož popet do njeg. Križ je na gredi kadgod dubokog surduka (klanca) do kojeg se s puta bilo teško popet.

Sad i oni koji teško idu lako se mogu popet do križa i pomolit se. Triba pofalit vridni narod, podjednako muškarce i žene, koji su zdušno radili i ovako izgledno obnovili križ, nuz prometni drum, priko puta spomenika spominjane velike bitke di je poginilo ko zna koliko ratnika.

Obnovljen ovaj križ je jedan od tili ki koji su obnovljeni zauzimanjem ZVONIKA; poticali smo obnovu i održavanje atarski križova, koji su nam nuz zemlju naši stari ostavili u tal - čuvanje i održavanje ovi križova.

Nikoliko reduša se zauzelo, napekle su sitnog tista, da narod posli virskog obreda prizalogaji. Iako pokisli, malo ukaljani, razišli su se zadovoljni da je obnovljen još jedan križ kojim se diče.

Piše: Stjepan Beretić

Građani Subotice u izbjeglištvu

Ludaš i Halaš - utočište izbjeglih Subotičana

Premda je poznata činjenica da su u Subotici nastanjeni Hrvati morali bježati od Turaka, ovdje donosimo što je subotički vrijedni kapelan **Gábor Tormásy** zapisao o Subotičanima u izbjeglištvu. Gotovo cijelu Mađarsku su držali Turci. Bilo je to vrijeme okrutnog progona i samovolje. Na sve moguće načine Turci su ugnjetavali narod, pa je pravo čudo što je itko od starosjedilaca uopće još ostao. Kapelan Gábor Tormásy subotičke Hrvate dosljedno naziva Dalmatincima. O njima piše da su u strahu od Turaka napustili Suboticu i da su se raselili po susjednim pustarama, šumama, gdje nisu morali toliko strepiti od Turaka. U ljetopisu subotičkih franjevacaca se kao utočište raseljenika spominje pustara Ludaš (Šupljak kraj Palića) i Miljkut (Mélykút) danas u Mađarskoj, kao mjesta u kojima su se skrivali. Tormásy smatra da su za skrovišta mogle poslužiti i "bucke" (pješčani brežuljci) oko Halaša (Kiskunhalas), Kis Szállása i Majse (Kiskunmajsa). Sve su to danas naselja sjeverno od Subotice u Mađarskoj. To je područje, naime, bilo posve pusto. U pustari Ludaš su se mogli samo privremeno skrivati u tamošnjim trsticima ili sličnim skrovištima. Izbjeglice su u zemlji iskopali skrovišta, te su preživljavali u stalnom strahu od novih progonstva i u nadi da će se izbaviti od Turaka.

Franjevci uvijek s narodom

U tim mjestima su ih obilazili segedinski franjevci, koji su se često morali skrivati od Turaka. Kad bi im zaprijetila opasnost znali su uroniti u Ludaško jezero dišući na trsku. Bila su to teška vremena za Subotičane, no ipak su bolje prolazili nego da su ostali u gradu. Kako je u Subotici stolovao vezir, u gradu je bilo puno Turaka. Vijest o porazu Turaka pod Bečom 12. rujna 1683. godine, a posebno ona o porazu pod Budimom 1686. donijela je ohrabrenjenje izbjeglicama. Subotičani su izišli iz svojih skrovišta, podigli u

Ludašu zemljano utvrđenje s visokim nasipima. U utvrđenje su skonili žene, djecu i stariji svijet. Na nasipima su bdjeli stražari. No, kad su naišli Turci, jedva se tko spasio. Nastradali su i mnogi od onih koji su se skrili u trstik. "Sretan je bio taj narod zato što je s njim bio franjevac, koga ljetopis franjevačkog samostana zove otac **Šandor**, koji je s pukom dijelio svu bijedu i svaku nevolju. Otac Šandor nikada nije prestajao tješiti, hrabriti i snažiti narod."

Otmice u Ludašu

Kad su se Turci vratili u Suboticu doznali su za skrovišta izbjeglih Subotičana. Noću i danju su obilazili ludaški kraj ne bi li kako uhvatili koga od skrivenih i preostalih ljudi. Dalje piše Tormásy, da su Turci naučili "dalmatinski" jezik, "pa su uz trstik zazivali imena skrivenog svijeta: Kate, Mare, Bare, otišao je prokleti pogan. Hodte napolje. Nemojte se bojati. Uzalud je otac Šandor upozoravao puk da se na takve pozive ne odazivaju. Bilo ih je koje je zavela zamka narodnoga jezika. Bar da se nisu pojavljivali, jer koje su Turci tako pohvatali, bili su odvučeni u subotičku tvrđavu. Toj su prijevari nasjele i dvije snaše Alagaševičeve. Bile su snahe obitelji **Alagašević**. Jedna je od njih bila tetka kasnijeg gradskog vijećnika **Josipa Jaramazovića**, a druga je bila iz obitelji **Sučić**. Osim njih još je nekoliko žena bilo zarobljeno, ali njihova imena nisu zabilježena. A i ove su slučajeve, na osnovu pripovijedanja jedne starice zabilježili nasljednici oca Šandora. Ona je vjerojatno zaboravila imena drugih prevarenih žena" (Tormásy Gábor, *A Szabadkai Foplébánia Története*, Subotica, 1883. 16. str.).

Izbjegličke godine u Segedinu

I kad je tako Subotičanima dojadio život u Ludašu, uz dopuštenje oca Šandora odlučili su odseliti se na sigurno - u Segedin. Noću su pregazili Ludaško jezero, te pobjegli u Segedin. U gradu su se sklonili u sporednim zgradama segedinskog franjevačkog samostana.

Franjevački je samostan uživao sigurnost za Turaka. Tamo su ostali dok Turci nisu napustili Segedin. Onda su se Dalmatinci nastanili u segedinskoj četvrti Palanka. Živjeli su od nadnice i od rada svojih ruku. I dalje je s njima bio otac Šandor, koji se starao za njih, da nađu posao, bio im je duhovnik, a puk je i oca Šandora i njegovu redovničku braću štovao kao rođenog oca. Čim je Bačka 1697. godine oslobođena od Turaka nakon bitke pod Sentom, pod vodstvom oca Šandora, vratili su se subotički Dalmatinci vjerojatno već 1698. godine iz Segedina u Suboticu.

Šest tjedana u Jankovcu

U gradu su Dalmatinci opet zauzeli svoje kuće, a gradsku tvrđavu, koju su nazivali kulom zauzeli su subotički uglednici **Sučići**, **Marčetići** i **Vujevići**. S njima je u tvrđavi živio i franjevac, otac Šandor. Puk se opet okrenuo zemljoradnji i stočarstvu. No netko je uzbunio narod, da opet dolaze Turci. Sve su Subotičani ostavili, pa su se s ocem Šandorom dali na bijeg prema sjeveru do iza Jankovca (Jánoshalma), u tamošnje šume. Šest tjedana su se tamo skrivali. Kad su se vratili našli su spaljenu i razrušenu Suboticu. Ostala je jedino tvrđava u kojoj su se opet nastanili otac Šandor i tri spomenute obitelji. Mnogi su Subotičani tada odustali od gradnje kuća, pa su se nastanjivali u zemunicama. Ni tada nije bilo mira. Kad je jednom zgodom u grad upala skupina Turaka, zarobili su i odveli petero osoba iz obitelji Sučić. Jedna od njih bila je **Milija**.

Tjedan dana bijega u Baju

Franjevački ljetopis spominje jednu provalu Turaka kad su najokrutnije izmučili tridesetero građana te ih na kraju ubili. Nakon odlaska Turaka, postradale su njihovi sugrađani sahranili u zajednički grob na mjestu gdje se i danas nalazi subotička zavjetna kapela svetoga Roka. Nakon toga nemilog događaja opet se pronio glas po gradu, da dolaze Turci. I ponovno su se Subotičani dali na bijeg. Bježali su prema Baji. Namjeravali su prijeći u Baranju. No, to je bila samo lažna uspomena, pa su se nakon tjedan dana vratili u svoj grad.

Prema:

(Tormásy Gábor, *A Szabadkai Foplébánia Története*, Subotica, 1883, str. 12-19)

Odgovara: dr. Andrija Kopilovi

SLAVE LI KRŠĆANI ROĐENDAN I KAKO?

Da li je proslava rođendana kršćanski običaj? Što vi mislite o načinu proslave rođendana koji postaje obitelji sve veći teret? Ima li tu Crkva svoj stav?

M. i K., roditelji

iskazati takvu zahvalnost.

Druga stvarnost na koju bih htio upozoriti je dan našega Novoga rođenja, to jest krštenja. U Uskrsnom hvalospjevu pjevamo da bi naše rođenje bilo uzaludno da nije ostvareno i naše preporođenje po spasenjskom djelu Isusa Krista. Po krštenju smo postali baštinici božanske naravi i stekli pravo na ulazak u vječni život. To je dakle druga stvarnost koja bi se trebala u ovom kontekstu uočiti kao čin vjere. Dakle, kada me pitate da li je proslava rođendana kršćanski običaj, onda moram reći da nije, ali da je kršćanski običaj slavljenje dana krštenja kao novoga rođenja. Kod prvih kršćana, koji su se krstili odrasli, obilježavali su godišnjicu svojega krštenja i to molitveno, liturgijski i slavljenički. I još su jedan rođendan slavili i to kao obljetnicu. Bio je to dan smrti kao dan rođenja za nebo. Možda nas to čudi, ali kod prvih kršćana je ulazak u vječnost slavljen kao dan spasenja, dan trijumfa, dan oslobođenja i stoga je kod pobožnih i napose kod mučenika slavljen kao dan rođenja. Tako su nastali i prvi blagdani kojih je sada pun kalendar, a zaboravljamo da je dan kada slavimo blagdan nekog sveca zapravo, u velikoj većini, dan njihove smrti. Dakle, dan rođenja za nebo.

U kršćanskom smislu dan krštenja bi se trebao s pravom svečano slaviti. Krštenje je vrhunac Božjih darova našem životu i stoga je to dan koji ima svoje opravdanje za trajno slavljenje. Godišnjica krštenja je dakle naš najveći dan. Kako datum svoga krštenja mnogi ne znaju i na taj događaj svoga života zaboravljaju, u kršćanstvu je namjesto dana krštenja uzelo maha slavlje imendana. Ne zaboravimo da su i imena djeci nekada, više-manje, davana prema svecu čiji se blagdan slavio na dan krštenja. Tako je krsni dan i dan Zaštitnika nekada bio poistovjećen. No, već odavno nije tako. U kršćanstvu je ostao dakle imendan koji bi opet trebao objединiti sva tri otajstva: i života i krštenja i nebeskog zaštitnika. Kada bi to što sam gore spomenuo slavili na kršćanski način, a to znači ponajprije molitveno, zahvalno, spomenički, a onda i na razini susreta - napose obiteljskoga - onda bi to slavlje u punini bilo opravdano, jer takvo slavlje i takvu pažnju zaslužuje svaki.

Međutim, ono s čim se danas susrećemo daleko je od kršćanskog mentaliteta i od kršćanskih normi ponašanja. Ponajprije zaboravlja se Bog. U čašćenjima - jelima i pijankama - nema Boga. Nitko se, ili vrlo rijetko, uopće ne pomoli kod takvih susreta. Bog je iz takvih susreta isključen. Samim tim proslava rođendana prestaje biti kršćanska. Gdje nema Boga, nema ni kršćanstva. Stoga moram vrlo kategorički reći da su suvremeni načini proslave rođendana svedeni samo na uživalačku dimenziju koja je često puta više štetna

nego korisna, a svakako "vrlo skupa" zabava.

Kršćanstvo poznaje susret obiteljski, rodbinski, prijateljski, ali uvijek motiviran ljubavlju koja ne isključuje zahvalnost i sjećanje na Boga. U središtu rođendana trebao bi biti taj odnos prema Bogu Životvorcu. Tada bi naš rođendan imao svoju ukorijenjenost. Da i ne spominjem kako su vrlo često iz tih proslava isključeni roditelji kao oni kojima bi se toga dana trebalo iskazivati poštovanje i zahvalnost. Oni su često samo "nositelji" tereta, radnici i financijeri. Tužno je to da se u takvim susretima zaboravlja na tu dimenziju zahvalnosti. Dakle, ponovno je jasno da gdje nema toga odnosa prema roditeljima - darovateljima života - nema kršćanskog rođendana. Imate pravo kada nazivate rođendan, kako se slavi u suvremenom društvu, "veliki teret". Naime, živimo u društvu u kome je hedonizam i praktični materijalizam dominantan. Naša ljudska taština i neprimjetno izbija na površinu "takmičenja" gledom na broj zvanica, zatim u načinu slavljenja, u uživanju u jelu i piću, a sve češće je sad već na slavlju prisutna i "živa muzika". I kada se sve na kraju sabere, ostaje jedan trpki osjećaj praznine, istrošenosti i promašenog vremena. Uvijek je norma vrednote ovo: da li se vraćam kući sretan, ispunjen i pun lijepih i pozitivnih doživljaja ili se vraćam kući umoran, iscrpljen, s osjećajem zasićenosti i na neki način "okraden"? A da ne spominjemo koliko se na slavlju rođendana opiju, pa i drogiraju. Iz ovoga svega vidite da Crkva nenaklono gleda na ovaj način slavljenja rođendana, ali samo gledom na spomenute negativne detalje. Crkva nema svoj stav o tom fenomenu i ne želi odrediti da li rođendan slaviti ili ne. Ali kao majka i učiteljica ima pravo reći svoje mišljenje da način na koji se u većini slučajeva sada slavi rođendan nije kršćanski i nije dostojan onih vrednota koje ljudski život nosi u sebi, napose ako se radi o životu čovjeka koji je kršten i koji je stoga baštinik božanske naravi.

Upozorio bih na još jednu suvremenu pojavu. Hvala Bogu smrtnost djece je u naše vrijeme smanjena na minimum. Mnogi roditelji ne krste dijete prvih mjeseci njegova života nego čekaju njegov prvi rođendan te krštenje povezuju s proslavom prvoga rođendana. To svakako nije dobro iz više razloga a najviše stoga što onda događaj krštenja padne u sjenu a naglasak se u slavlju stavi na prvi rođendan. Preporuka je stoga da se krštenje male djece obavi što prije - čim se majka opravi toliko da može i sama sudjelovati u crkvi kod krštenja. Tako će se izbjeći opasnost profaniziranja krsnoga dana.

Ne znam da li ste zadovoljni s ovim i ovakvim razmišljanjem, ali to je jedno od razmišljanja u kojem jasno dolazi do izražaja stav Crkve. Crkva nije protiv slavljenja rođendana, ali je protiv načina na koji se taj dan u većini slučajeva slavi. Vratimo se pravim vrednotama i unesimo u to slavlje dimenziju duhovnoga pa ćemo imati pravo i na bratsko druženje koje će obogatiti duh i duše te učvrstiti naše ljudsko i kršćansko zajedništvo.

Zahvaljujem na pitanju o slavlju rođendana koje će mi poslužiti da razmišljamo o nečemu što je jako prisutno i u našoj sredini a o čemu se premalo razmišlja ili se premalo osvjetljava kršćanskim "reflektorom". Prvo što bih htio istaknuti jest činjenica da je život dar. Nitko od nas nije sam sebi darovao život i nitko ga ne smije sam sebi oduzimati, jer je izvor i darovatelj života Bog. U ovom odgovoru ću isključivo s vama razmišljati kao kršćanin i vjernik i već na početku to ističem da se oni koji ne vjeruju ne uvrijede. Mi vjerujemo da je u Božjoj providnosti svaki čovjek neponovljiva jedinka - original; od vijeka planiran i u vremenu ostvaren po dobroti i, isključivo, po ljubavi Boga - darovatelja života. Bog je stvoritelj čovjeka ali uz suradnju s roditeljima i to suradnju koja je jedinstvena u kozmosu jer je čovjek, makar jedinstven, ipak složeno biće i sastoji se od duha, duše i tijela. Kod stvaranja čovjeka Bog je stvoritelj besmrtno duše a "služi se" roditeljskom ljubavlju da tako zajednički budu stvaratelji čovjeka. Stoga se kršćanin u odnosu prema životu uvijek osjeća kao darovano biće i radi toga sretan.

Iz te činjenice proizlazi prva tvrdnja koju želim ovdje istanuti, a to je zahvalnost za život. Dakle, moramo biti svjesni da smo darovana bića i stoga moramo biti zahvalni Darovatelju. Rođendan je prilika da se toga sjetimo i da Bogu zahvalimo dar života. Taj dan ponajprije mora biti dan zahvalnosti Stvoritelju. S druge strane, to je dan kada se zahvaljujemo onima koji su se odazvali pozivu na suradnju s Bogom i u svojoj bračnoj ljubavi bili darovatelji života. Čovjek je najveći upravo u toj suradnji i zato rođendan zamišljam i kao dan zahvale roditeljima. Ako su živi, zar im ne bismo mogli kao znak pažnje i zahvalnosti darovati jedan cvijet, reći toplu riječ "hvala za život", poljubiti ih? Ako su, pak, pokojni, kako bi bilo lijepo kada bi toga dana na njihovom grobu bila zapaljena svijeća ili kad bismo stavili barem jedan cvijet zahvale za darovani život. Zahvala Bogu i roditeljima - to je dakle ono najvažnije na što nas slavlje rođendana treba podsjetiti i na što nas treba poticati. Isplati se taj dan tako osmisliti i dati mu takav naglasak - jer on po sebi oplemenjuje naš život i naš odnos prema Bogu i roditeljima. Bilo bi još ljepše kada bi oni koji slave rođendan toga dana pošli u crkvu na misi

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

Tel.: 551-045

Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

RENAULT

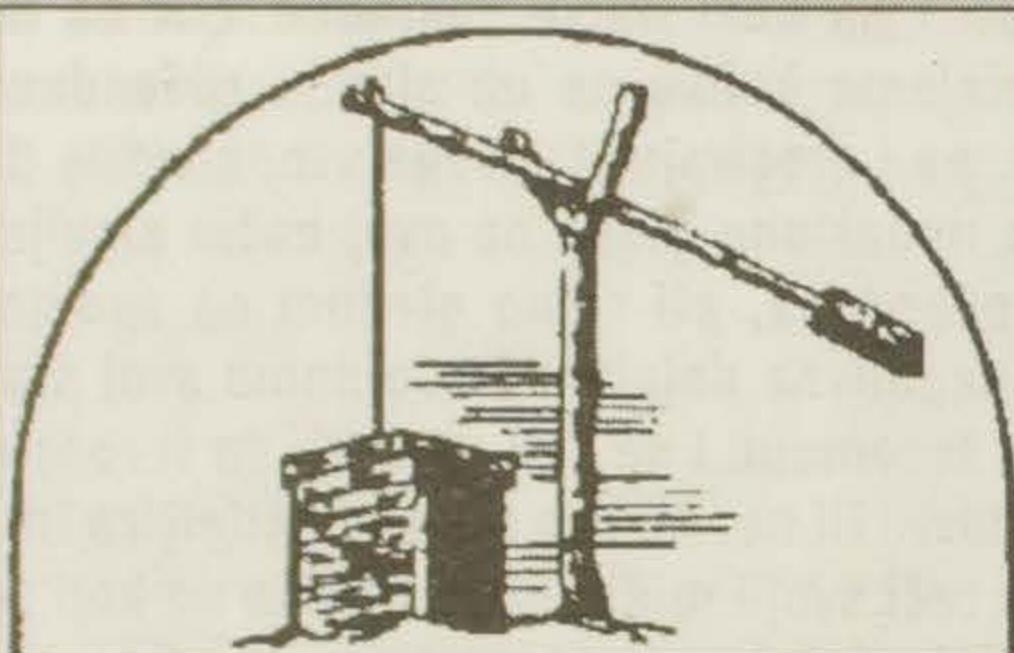

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radlca 51-53
Tel./fax: 024/553-567

SALAŠ

ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

POLIKLINIKA

Novo Novo Novo Novo

Dermatokozmetologija

IPL laser najnovije generacije

- za fotopodmlađivanje kože
- lečenje akni
- lečenje strija
- uklanjanje pigmentnih promena
- uklanjanje površnih krvnih sudova
- trajno uklanjanje dlaka - epilacija

SENTE

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
ljudima!

Millennium GSM Centar

Prodaja i SERVIS

Laptopovi i
Pentium
računari
najpovoljnije

Mobilni
Gigaset
A-180

house1 Klima
uređaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

TippNet

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)

(024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA AKCIJA SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotlići, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.

PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2

tel: **024/ 547-886**

ZRENJANIN Vojvode Petra Bojovića 2

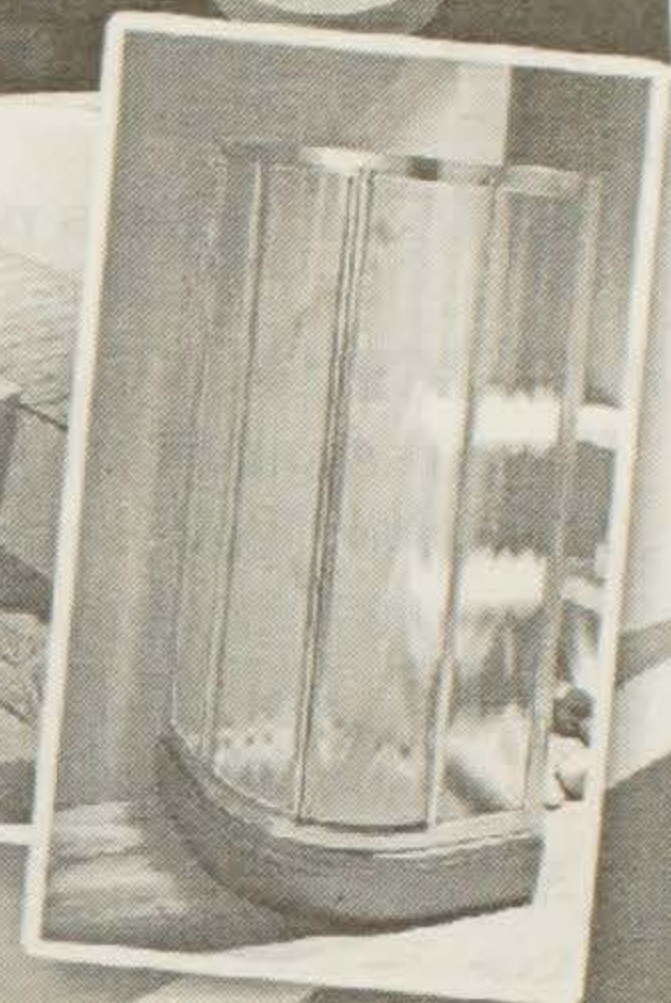
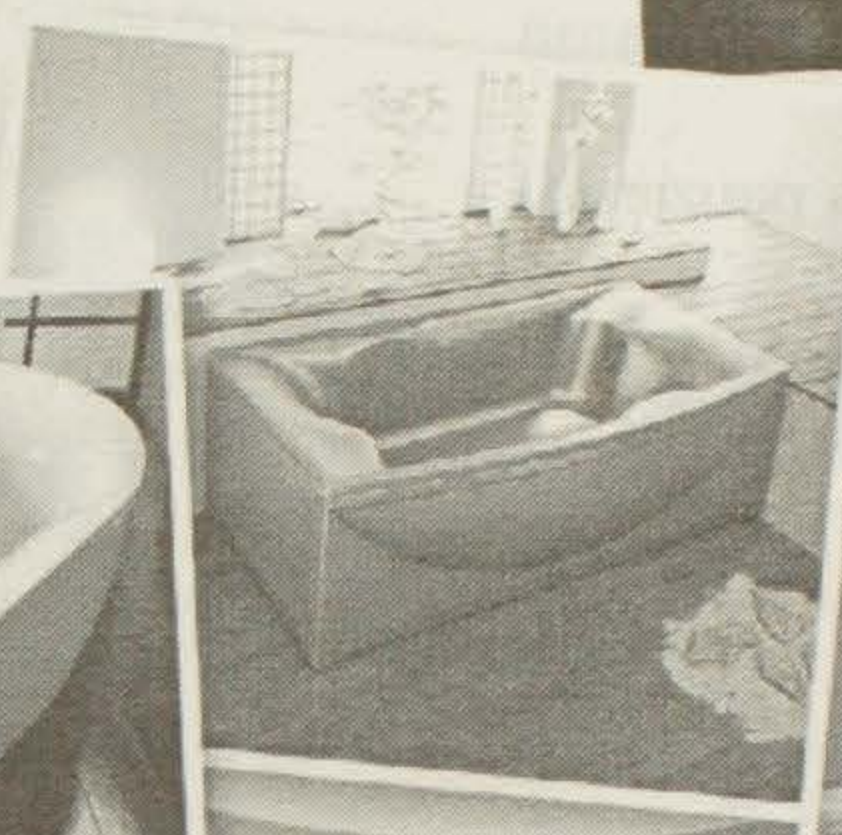
tel: **023/581-590**

NOVI SAD Rumenački put 11

tel: **021/518-092**

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135

tel: **011/158-920**

Prvi privatni i registrirani dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel: 024 603-640

Mob.: 063 577-350

064 122-87-55

U ugodnoj paličkoj prirodi i zelenilu, u privatnoj kući s lijepim dvorištem, pružamo usluge, stručno i odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih lica; usluge medicinskih sestara; liječničke i specijalističke usluge; njegu starih i nemoćnih lica na terenu (i u vašoj kući).

CSALÁDI MAGAZIN

Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad

Tel: (024) 469-474

Email: agape@eunet.yu

www.suboticka-biskupija.info

MONOLIT GRADNJA GRADEVINSKO I GRADEVINSKO-ZANATSKO PREDUZEĆE p.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Hirvivo
Katólikus hotelap
Átca 12 ölekt. Ájcsókúrtan
L. évf. 1. szám 2002. 05. 19.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČARA
33 GOD. TRADICIJA – STRUČNA USLUGA

- Veliki izbor klasičnih i modernih okvira
- Sunčane naočare od vodećih marki na svetu
- Kontaktno sočivo i sredstvo za održavanje

Uslovi kupovine:

- Gotovinsko plaćanje
- Čekovni kredit
- VISA kartica
- Sindikalna prodaja

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČARIMAI!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: **024/28-482**

Slušajte Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku svaku večer od 19-21 sat na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

RADIO MARIJA

94,2 Mhz FM - SUBOTICA
102,9 Mhz FM - NOVI SAD

Hrvatska riječ

ČITAJTE "HRVATSKU RIJEČ"
mail: hrvatskarijec@tippnet.co.yu - tel: (024) 55-33-55

SEMINAR KARIZMATSKE OBNOVE U SUBOTICI

vodi: otac James Manjackal
M.S.F.S. iz INDIJE

FRANJEVAČKA CRKVA
Sv. Mihaela
20.-23- 10. 2005.

Program:

četvrtak, 20. 10.
od 17 do 21 sat
petak, 21. 10.
od 17 do 21 sat
subota, 22. 10.
od 9 do 21 sat s pauzama
nedjelja, 23. 10.
od 15 do 21 sat s pauzama

ULAZNICE SE NE NAPLAĆUJU,
ali se sakupljaju darovi
za troškove seminara
i pomoć misijama u Indiji!

GLAZBENA PRATNJA
"Apostoli mira" iz Zagreba

PREPORUČAMO PREPORUČAMO

Zidni kalendar za 2006. godinu
po cijeni od 30 din

Džepni kalendar za 2006. godinu
po cijeni od 50 din

Subotičku Danicu (novu)
za 2006. godinu
po cijeni od 300 din

Božićne sličice (četiri nova motiva)
po cijeni od 2 din

Božićne čestitke
po STAROJ cijeni od 10 din,
duple s kuvertom 15 din

/Za kalendare i božićne čestitke dajemo 20%
popusta za narudžbe veće od 100 kom./

Narudžbe:
Uredništvo Zvonika
tel.: 024 554-896

In memoriam

ANICA JARAMAZOVIĆ (1929.-2005.)

U utorak, 4. listopada, Gospodin je iznenada pozvao k sebi da je pridruži svojim anđelima i svetima i da je nagradi za sve ono dobro koje je ovdje na zemlji činila za svoju obitelj, za naš narod i za svoju župnu zajednicu. Živjela je tiho i jednostavno, a ipak je bila svugdje prisutna. Bila je prava dobra, "bunjevačka vila" koja se nikada nije odrekla svojih bunjevačkih sukanja. Te suknje bile su utočište njezinoj djeci a kasnije njezinim unucima. Zato su se od nje oprostili toplom porukom: "Majčice draga! Anđeli su te nježno uljuljali u vječni san, a nama ostaje samo da zahvalimo dragom Bogu što smo te imali i što si bila svjetlo u našim životima". Majka im je bila SVE kao i oni majki.

Na posmrtnicu stavili su Isusove riječi: "Ja sam Put, Istina i Život" te riječi Škorine pjesme: "Srest ćemo se jednom majko među zvijezdama, ti si za nas jedina" da tako potvrde svoju vjeru u vječni život i svoju nadu u ponovni susret s njom u vječnosti.

A u oproštaju u *Subotičkim novinama* njezina djeca su napisala: "Voljena naša mama. Bit ćemo uvijek svi zajedno, kako si nas učila". Zanimljivo su se od nje oprostile i Vera koja je napisala: "Majko, naučili ste me što znači virovati", te Mira koja je napisala: "Nećemo se opraštati. Ne mogu nam ništa beskrajne daljine. Hvala!".

Pokopana je u subotičkom Kerskom groblju, 6. listopada. Sprovodne obrede predvodio je župnik Andrija Anišić, koji je u prigodnoj propovijedi istaknuo njezinu pobožnost. "Bila je vjernica koja nije propuštala nedjeljnu sv. misu i sv. pričest i zato sam uvjeren da će joj dobar Bog otvoriti širom vrata svojih vječnih stanova svjetlosti, mira, radosti i ljubavi da ondje, pred njegovim licem, zauvijek uživa u milini njegove blizine, gledajući ga licem u lice", rekao je župnik.

Dan ranije, na sv. misi zadušnici, župnik joj je zahvalio na uzornom kršćanskom životu i djelotvornoj ljubavi. "Nisu prošle nijedne Materice da majka Anica nije počastila kolačima svu djecu i mlade koji su priredili predstavu majkama u čast, a nije zaboravila nikad ni župnika ni časne sestre. Odlaskom majke Anice otišla je u grob još jedna kerska legenda, ali legende su vječne zato što žive u srcima ljudi, i zato će majka Anica živjeti trajno", istaknuo je župnik.

S ljubavlju i zahvalnošću je se sjećaju i mole za nju njezini najmiliji: sinovi Stipan i Lazo s obiteljima, kćerka Marga s obitelji; unučad: Erich sa suprugom Zrinkom, Ivan, Ana sa suprugom Srboljubom, Sonja, Eduard, Nikola, Marija, Jelena, Josip i Marin; praunuci: Michael, Fran i Magdalena. /Zv/

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
dr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
Mirko Štefković,
dr. Tadej Vojnović

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SCG 840 dinara
- inozemstvo - 30 EURA
ili 220 kuna; avionom 60 USD
Pretplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kutina R. Hrvatska
- tel: +(00) 385 (0)44 681-272

Fotografije u ovom broju
Zvonik, Photonino
Nada Sudarević

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeve 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićeve 4
tel: (024) 555-589

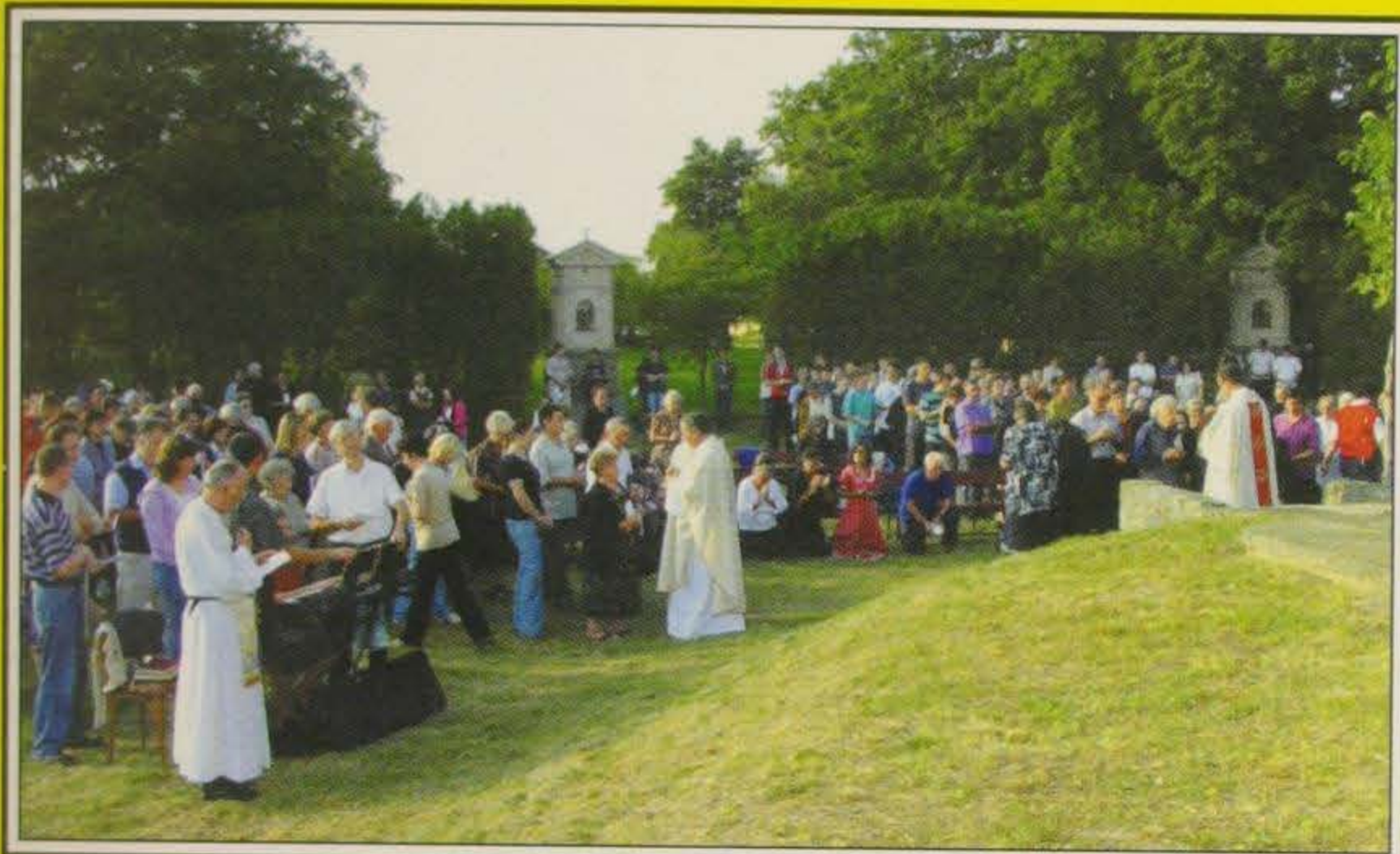
OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

I naši bračni parovi sudjelovali su u Mariji Bistrici na susretu pripadnika pokreta "Bračni vikendi"

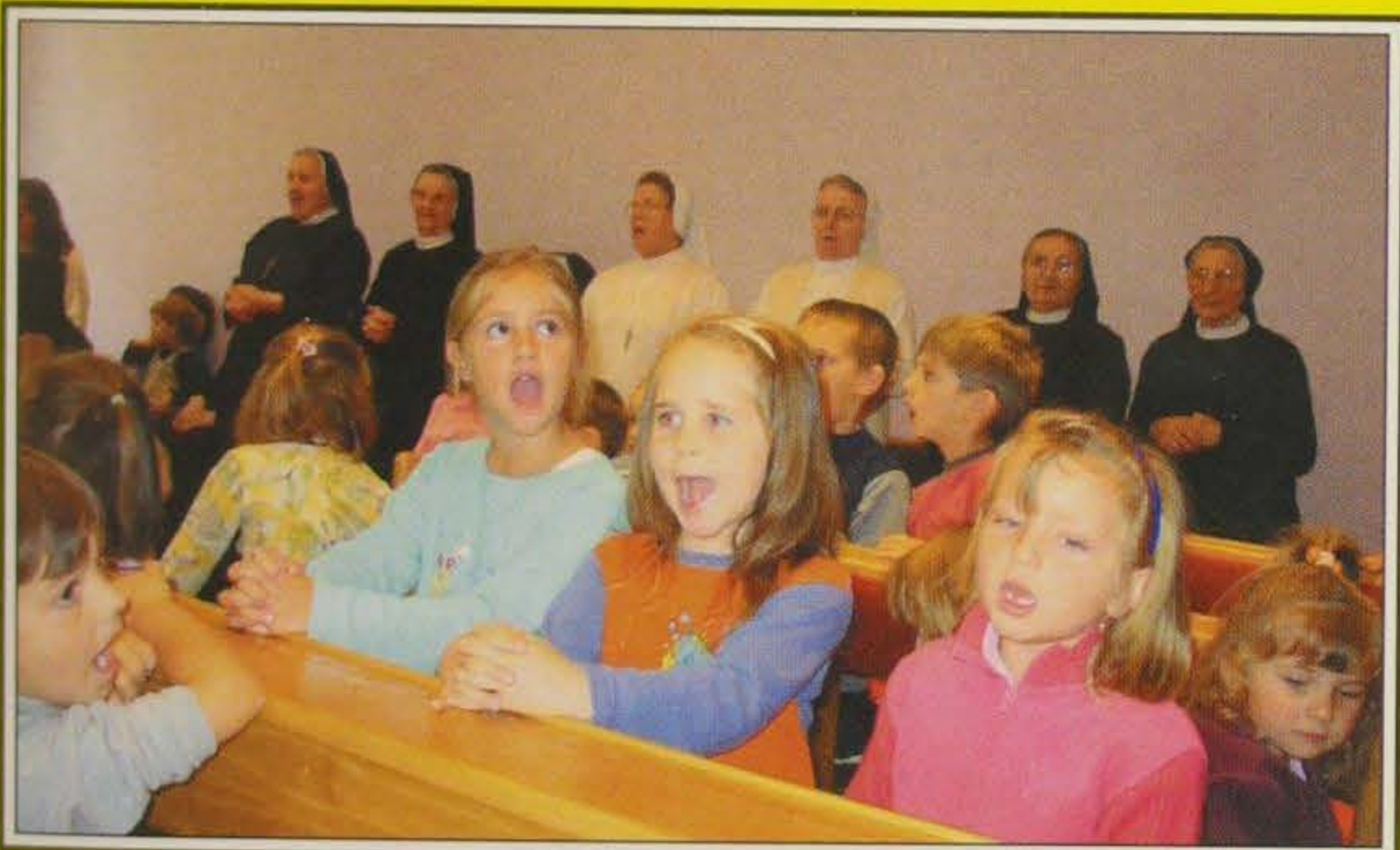
Berežani sa župnikom Davorom u Mariji Bistrici

Proštenje Žalosne Gospe na subotičkoj Kalvariji

Preč. Franjo Ivanković blagoslivlja novi križ na Kapunji

Sestre Kćeri milosrđa s djecom i odgoiteljicama vrtića "Marija Petković" obilježili su 75. obljetnicu svog samostana

Subotički tamburaški orkestar i ove godine uzveličao slavlje obljetnice crkve Sv. Roka

Dio sudionika 5. festivala bunjevački pisama

Ove godine prvi put je održan i Dječji festival bunjevački pisama

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Zrenjaninska biskupija na čelu s biskupom Lászlóm Húzsvárom svečano je proslavila 975. obljetnicu drevne Čanadske biskupije od koje i ona potječe. Predvoditelj slavlja bio je Kardinal Péter Erdő

Mnoštvo vjernika u zrenjaninskoj Katedrali

Kardinal prima darove

Ta značajna obljetnica svečano je proslavljena i u Pančevu na hrvatskom, bugarskom i češkom jeziku. Predvoditelj slavlja bio je mons. Đuro Gašparović, biskup - vikar za Srijem

Svi biskupi MBK posjetili su Mužlju. Na slici svečani ulaz na misu

Redovnici i redovnice Beogradske metropolije obilježili su 40. obljetnicu dokumenta II. Vatikanskog sabora o redovnicima